

Lietuvos Respublikos ūkio ministerija

2008 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

(Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. sausio 31 d.
nutarimu Nr. 142 patvirtintą formą)

2009 m. kovo 12 d.

Vilnius

TURINYS

I. INSTITUCIJOS VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA.....	3
II. INSTITUCIJOS VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA.....	9
III. INSTITUCIJOS VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI	11
Strateginių tikslų įgyvendinimas	11
Institucijos vykdytos programos.....	12
Tarpinstitucinių programų ir kitų projektų įgyvendinimas.....	41
Patvirtintų asignavimų panaudojimas.....	42
IV. ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO INSTITUCIJOS VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS.....	45
V. ĮSTAIGŲ PRIE MINISTERIJOS (KURIŲ VADOVAI YRA VALSTYBĖS BIUDŽETO ASIGNAVIMŲ VALDYTOJAI) VEIKLOS TRUMPA APŽVALGA.....	47
Valstybinė ne maisto produktų inspekcija prie Ūkio ministerijos.....	47
Valstybinė energetikos inspekcija prie Ūkio ministerijos.....	49
Priedai	
1 priedas. Vertinimo kriterijų (efekto, rezultato ir produkto) 2008 metams suvestinė.....	50
2 priedas. 2008 metais vykdytoms programoms patvirtintų ir panaudotų asignavimų suvestinė.....	59
3 priedas. Įstaigų prie ministerijų (kurių vadovai yra Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų valdytojai) 2008 metais vykdytoms programoms patvirtintų ir panaudotų asignavimų suvestinė	60
4 priedas. Koordinuojančios institucijos informacija apie tarpinstitucinių programų įgyvendinimą pagal gautą informaciją per 2008 metų ataskaitinį laikotarpį	61

I. INSTITUCIJOS VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA

2008 metais Lietuvos Respublikos ūkio ministerija (toliau – Ūkio ministerija), vykdydama savo misiją ir siekdama 3 strateginių tikslų, vykdė 13 programų: „Ūkio plėtros politikos įgyvendinimas“, „Specialioji ekonomikos augimo ir konkurencingumo didinimo programa“, „Vietinio ir atvykstamojo turizmo plėtra“, „Gamybos atliekų prevencija ir tvarkymas“, „Specialioji Europos regioninės plėtros fondo programa (BPD įgyvendinti)“, „Europos Sąjungos struktūrinės paramos administravimas“, „Specialiųjų lėšų programa“, „Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimas“, „Specialioji Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programa“, „Specialioji energijos taupymo projektų įgyvendinimo programa“, „Specialioji pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės programa (bendrojo finansavimo lėšos)“, „Specialioji valstybės rezervo naudojimo programa“, „Specialioji valstybės naftos produktų atsargų kaupimo ir tvarkymo programa“.

Ištaigos prie Ūkio ministerijos vykdė 5 programas. Valstybinė ne maisto produktų inspekcija prie Ūkio ministerijos vykdė 3 programas („Rinkos kontrolė“, „Laboratoriniai bandymai vykdant rinkos priežiūrą“, „Specialioji produktų kokybės kontrolės programa“), Valstybinė energetikos inspekcija prie Ūkio ministerijos vykdė 2 programas („Energetikos objektų bei energetikos įrenginių valstybinės kontrolės vykdymo programa“, „Specialioji programa, finansuojama iš biudžetinių įstaigų pajamų įmokų“).

Ūkio ministerijos programoms vykdyti buvo patvirtinta 1.443.933,5 tūkst. Lt (iš jų: 640.739,0 tūkst. Lt Europos Sąjungos (toliau – ES) lėšos, 119.703,0 tūkst. Lt bendrojo finansavimo užtikrinimui skirtos lėšos, 472.404,9 tūkst. Lt lėšos, perkeltos iš 2007 metų).

Svarbiausi 2008 metais pasiekti rezultatai (detali informacija apie programų vykdymą pateikiama dalyje „Institucijos vykdytos programos“):

2008 metais parengta ir pateikta Vyriausybei Valstybės ilgalaikės raidos strategijos (toliau – VIRS) įgyvendinimo 2007 metais ataskaita.

Parengta nauja Nacionalinė Lisabonos strategijos įgyvendinimo 2008–2010 metų programa, kurią Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2008 m. spalio 1 d. patvirtino nutarimu Nr. 1047 (Žin., 2008, Nr. 124-4718). Taip pat parengta Metinė Lietuvos Nacionalinės Lisabonos strategijos įgyvendinimo programos pažangos ataskaita.

Parengtas Lietuvos Respublikos įmonių socialinių iniciatyvų įstatymo projektas, kuris buvo įregistruotas Lietuvos Respublikos Seime 2008 m. spalio 19 dieną (registracijos Nr. XP-3418).

Įgyvendinant Investicijų skatinimo 2008–2013 metų programos priemones, skirta parama 13 inžinerinės infrastruktūros įrengimo techninių projektų parengimui 6 pramoniniuose parkuose ir 2 laisvose ekonominėse zonose. Lietuvoje yra įgyvendinami 8 pramoninių parkų projektai, ES struktūrinės paramos 2004–2006 metų lėšomis 2008 metais baigta įrengti inžinerinė infrastruktūra Šiaulių pramoninio parko I etapo teritorijoje, Kėdainių pramoninio parko I etapo teritorijoje, Radviliškio ir Pagėgių pramoniniuose parkuose. Iš viso investuotojams buvo įrengta apie 140 ha pramoninių parkų teritorijos. Siekiant paskatinti plyno lauko investicijas, skirta parama įmonių 3 gamybinių kompleksų inžinerinių tinklų įrengimui ir techninių projektų parengimui. Įgyvendinant projektus buvo sukurta 120 naujų darbo vietų (2009 metais numatoma sukurti dar apie 300 naujų darbo vietų).

VšĮ „Lietuvos ekonominės plėtros agentūra“ (toliau - LEPA) paslaugų dėka buvo įgyvendinti 3 investiciniai projektai, kurių vertė 48,1 mln. Lt ir numatoma sukurti 112 darbo vietų; inicijuota eksporto projektų, kurių vertė sudarė 120,58 mln. Lt ir jų dėka Lietuvos įmonės gavo eksporto užsakymų už 49,24 mln. Lt. Įgyvendintas ES struktūrinių fondų remiamas projektas „Lietuvos turizmo ir verslo prekinio ženklo kūrimas“, kurio metu išrinktas prekės ženklas, parengta ženklo vartojimo „Stiliaus knyga“.

2008 metais baigtas faktinis ES struktūrinės paramos administravimas pagal Lietuvos 2004–2006 m. bendrąjį programavimo dokumentą Ūkio ministerijos kompetencijos ribose. Baigti įgyvendinti 187 projektai, kuriems buvo skirta 704,367 mln. Lt ES struktūrinės paramos. Buvo

vykdoma griežta galutinių mokėjimo prašymų tikrinimo terminų laikymosi kontrolė, siekiant užtikrinti paramos lėšų išmokėjimą iki metų pabaigos. Užtrukus viešųjų pirkimų procedūroms bei dėl teisinių kliūčių, susijusių su projektų įgyvendinimu (pvz. techninio projekto pakeitimų derinimas, statybos leidimų išdavimas, tiekėjų vėlavimas pateikti įrangą), daliai projektų buvo pratęstas jų įgyvendinimo laikotarpis (iki 2008 m. lapkričio 1 d., taip pat iki 2008 m. gruodžio 1 d.).

Buvo kuriama ir tobulinama teisinė bazė 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimui. Ūkio ministerija dalyvavo atnaujinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintus Veiksmų programų priedus, rengiant Veiksmų programų administravimo ir finansavimo taisykles (šie dokumentai sudarė prielaidas tinkamam ir efektyviam 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimui ir administravimui ir 2007–2013 metų laikotarpio lėšų įsisavinimui). 2008 metais buvo parengti 23 priemonių (iš 33) projektų finansavimo sąlygų aprašai turizmo, mokslinių tyrimų, verslo, energetikos srityse, paskelbti 7 kvietimai teikti paraiškas finansavimui gauti, taip pat sudaryti devyni valstybės bei 10 regionų projektų sąrašų. Iki 2008 m. pabaigos taip pat sudarytos 56 finansavimo skyrimo sutartys, pagal kurias išmokėta 279,695 mln. litų ES struktūrinės paramos lėšų (iki 2008 m. gruodžio 31 d.):

- Energetikos srityje buvo patvirtinti 9 projektų finansavimo sąlygų aprašai, taip pat buvo sudaryti 3 valstybės (539,39 mln. Lt) ir 10 regionų (270,84 mln. Lt) projektų sąrašų bei paskelbti 4 kvietimai (551,3 mln. Lt) konkurso būdu atrenkamiems projektams;
- Mokslinių tyrimų srityje buvo patvirtinti 4 projektų finansavimo sąlygų aprašai bei paskelbti 3 kvietimai (387 mln. Lt sumai) konkurso būdu atrenkamiems projektams;
- Verslo srityje buvo patvirtinti 5 projektų finansavimo sąlygų aprašai, taip pat buvo sudaryti 2 valstybės projektų sąrašai (269,6 mln. Lt) bei paskelbti 3 kvietimai (520 mln. Lt) konkurso būdu atrenkamiems projektams;
- Turizmo srityje buvo patvirtinti 5 projektų finansavimo sąlygų aprašai, taip pat buvo sudaryti 3 valstybės projektų sąrašai (481,6 mln. Lt sumai) bei paskelbtas 1 kvietimas (225 mln. Lt sumai) konkurso būdu atrenkamiems projektams.

Finansų inžinerijos srityje 2008 m. spalio 1 d. buvo pasirašyta trišalė finansavimo sutartis tarp Ūkio, Finansų ministerijų ir Europos investicijų fondo, pagal kurią Europos investicijų fondui buvo suteikti įgaliojimai per specialų, Kontroliuojantįjį, fondą, naudojantis finansų inžinerijos priemonėmis, investuoti 275 mln. litų 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos lėšų.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Ūkio ministerijos teikimu, 2008 metų vasario mėnesį patvirtino Geresnio reglamentavimo programą (programos pagrindiniai uždaviniai: sukurti geresnio reglamentavimo politiką įgyvendinančią institucinę sistemą, stiprinti šios srities administracinius gebėjimus ir skleisti visuomenei informaciją apie geresnį reglamentavimą; formuoti vientisą geresnio reglamentavimo politiką, gerinti teisinio reglamentavimo kokybę ir efektyvumą – kurti ir naudoti kompleksines priemones, užtikrinti teisės aktų stebėseną; mažinti administracinę naštą ir nepagrįstas teisės aktų reikalavimų vykdymo sąnaudas). Programos įgyvendinimo koordinavimas pavestas Ūkio ministerijai.

2008 metų rudenį sėkmingai įsijungta į ES standartinių kaštų modelio tinklą, kuris jungia ES valstybes nares intensyviai dirbančias administracinės naštos mažinimo srityje.

Skatinant privačias investicijas į šalies inovacijų, mokslo tyrimų ir eksperimentinės plėtros (toliau – MTEP) diegimą, buvo inicijuoti ir priimti Lietuvos Respublikos Pelno mokesčio įstatymo pakeitimai, skatinant įmones investuoti į įrangos ir technologinį atsinaujinimą. Lietuvos Respublikos Seimas 2008 m. balandžio 10 d. priėmė Lietuvos Respublikos Pelno mokesčio įstatymo pataisas (Žin., 2008, Nr.47-1749), kuriomis įmonėms leista apskaičiuojant 2008 metais prasidėjusio mokesstinio laikotarpio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną tris kartus iš pajamų atskaityti įmonių sąnaudas, patirtas moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai. Taip pat leista per 2 metus nurašyti į sąnaudas mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veikloje naudojamą ilgalaikį turtą.

2008 metais Ūkio ministerija aktyviai dalyvavo integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) (toliau – slėniai) kūrimosi procese. Slėniuose bus sudaromos sąlygos kurtis verslo įmonių tyrimų padaliniais, mokslinių tyrimų rezultatų komercinio pagrindu formuoti imlaus žinioms verslo įmonių pradmenims.

Siekiant didinti Lietuvos įmonių konkurencinį pranašumą, ypatingas dėmesys buvo skiriamas finansinės inžinerijos instrumentams tobulinti. Nuo 2008 m. sausio 1 d., įsigaliojus naujiems garantijų teikimo ir paskolų palūkanų kompensavimo nuostatomis, maksimali UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ (toliau – INVEGA) garantijos suma padidinta iki 5 mln. Lt (buvo 1,6 mln. Lt). Tačiau paskolos gavėjo, kuris prašymo suteikti garantiją pateikimo INVEGAI dieną veikė trumpiau nei 3 metus, atveju nustatyta maksimali INVEGOS garantija – ne didesnė kaip 2 mln. litų. Paskolos gavėjui, kuris prašymo suteikti garantiją pateikimo INVEGAI dieną veikė trumpiau nei 12 mėnesių, atveju nuosavo dalyvavimo projekte dalis nuo 2008 m. sausio 1 d. sumažinta iki 10 proc. Kiti paskolos gavėjai projekte turi dalyvauti su ne mažiau kaip 20 proc. nuosavų lėšų ar garantuoti kitu turtu. Nuo 2008 m. sausio 1 d. kompensuojamos tik investicinių (anksčiau buvo ir apyvartinių) paskolų palūkanos. Taip pat nuo 10 proc. iki 7 proc. sumažinta kompensuojama maksimali metinė palūkanų norma, o paskolos, kurios palūkanos kompensuojamos, suma apribota iki 2,5 mln. Lt. Šie pakeitimai atlikti siekiant sumažinti nuolat augantį valstybės biudžeto lėšų poreikį palūkanoms kompensuoti.

Daug dėmesio buvo skiriama turizmo sektoriaus strateginio planavimo dokumentų rengimui bei teisinės bazės tobulinimui.

2008 metais priimtas Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo pakeitimo ir papildymo bei įstatymo papildymo priedu įstatymas (Žin., 2008, Nr.65-2456).

Atsižvelgiant į Nacionalinės verslo administratorių asociacijos 2005 metais atlikto taikomojo mokslinio tyrimo darbo „Fizinių asmenų nemokumo problemų sprendimo būdų analizė“ išvadas bei į kitų šalių fizinių asmenų nemokumo problemų sprendimo būdus ir praktiką, parengtas ir pateiktas tolimesniam derinimui Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo koncepcijos projektas.

Parengtas ir pateiktas tolimesniam derinimui Lietuvos Respublikos įmonių restruktūrizavimo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas.

Parengtas Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymo pakeitimo ir papildymo projektas ir jį įgyvendinantis Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas.

Parengti Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 13 straipsnio pakeitimo ir papildymo ir Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 12 straipsnio papildymo įstatymų projektai. 2008 m. lapkričio 4 d. šiems įstatymų projektams pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdyje, jie pateikti Lietuvos Respublikos Seimui.

Parengtas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymas, (Žin., 2008 Nr. 81-3179).

Įgyvendinant 2008 m. balandžio 18 d. ir spalio 14 d. Lietuvos Respublikos Seimo priimtas Alkoholio kontrolės įstatymo pataisas, pakeistas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 20 d. nutarimas Nr. 618 „Dėl Didmeninės ir mažmeninės prekybos alkoholio produktais licencijavimo taisyklių ir Mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais prekybos ir viešojo maitinimo įmonėse taisyklių patvirtinimo“ (pakeitimai priimti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. 951 ir gruodžio 24 d. nutarimu Nr. 1357). Kartu su Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 618 pakeitimais parengti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl konkrečių valstybės rinkliavos dydžių ir šios rinkliavos mokėjimo ir gražinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektai, kuriuos Vyriausybė priėmė 2008 m. rugsėjo 24 d. (nutarimo Nr. 950) ir gruodžio 24 d. (nutarimas Nr. 1365).

Parengtas ir 2008 m. kovo 12 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės priimtas nutarimas Nr. 209 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą“. Be to, įgyvendinant Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo nuostatas, reglamentuojančias išorinės reklamos įrengimą, pakeistas Lietuvos Respublikos ūkio ministro (toliau – Ūkio ministro) 2000 m. gruodžio 1 d. įsakymas Nr. 405 „Dėl Išorinės reklamos įrengimo tipinių taisyklių patvirtinimo“.

2008 m. birželio 26 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Ūkio ministerijos parengtą Lietuvos Respublikos tabako kontrolės įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymą (toliau – Tabako kontrolės įstatymas). Įgyvendinant Tabako kontrolės įstatymo pataisas buvo parengti ir priimti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 7 d. nutarimo Nr. 383 „Dėl Mažmeninės

prekybos tabako gaminiais licencijavimo taisyklių ir Tabako gaminių pardavimo taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 7 d. nutarimo Nr. 384 „Dėl Didmeninės prekybos tabako gaminiais licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ atitinkami pakeitimai – didmeninės ir mažmeninės prekybos tabako gaminiais licencijavimo taisyklės išdėstytos nauja redakcija. Taip pat buvo parengtos ir priimtos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. 1320 „Dėl Cigarų ir pypkių klubų steigimo tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“ pataisos, kuriomis patikslintas Cigarų ir (ar) pypkių klubų įrengimo tvarkos aprašas. Kartu parengtas ir pateiktas svarstyti Lietuvos Respublikos Seimui Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 185⁵ straipsnio, kuriuo nustatyta atsakomybė už cigarų ir pypkių klubų įrengimo tvarkos aprašo reikalavimų pažeidimus, pakeitimo įstatymo projektas. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2008 m. rugsėjo 17 d. nutarimą, kuriuo kai kurios Tabako kontrolės įstatymo nuostatos buvo pripažintos prieštaraujančiomis Lietuvos Respublikos Konstitucijai, parengtas ir pateiktas svarstyti Lietuvos Respublikos Seimui Tabako kontrolės įstatymo 11, 26 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas.

2008 m. buvo parengta 71 Lietuvos pozicija Europos Komisijos (toliau – EK) Antidempingo ir antisubsidijų komiteto posėdžiams dėl EK teikiamų teisės aktų projektų prekybos apsaugos priemonių taikymo klausimais (iš jų 45 dėl Tarybos reglamentų projektų) ir 46 nuomonės pagal rašytines procedūras.

Priimtas Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo ir įstatymo priedo pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2009, Nr. 10-352).

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo pakeitimo įstatymo (Žin., 2007, Nr. 130-5259) nuostatas, buvo parengti ir patvirtinti šie teisės aktai: Šilumos ūkio plėtos kryptys, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 9 d. nutarimu Nr. 665 (Žin., 2008, Nr. 82-3244); Šilumos tiekimo licencijavimo taisyklės, Šilumos supirkimo iš nepriklausomų gamintojų į šilumos tiekimo sistemas tvarka ir Namų šildymo ir (ar) karšto vandens sistemos rekonstravimo pagal privalomuosius reikalavimus ir šių darbų rėmimo tvarka, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. 1018 (Žin., 2008, Nr. 121-4595); Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos privalomieji reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ir Ūkio ministrų 2008 m. gegužės 19 įsakymu Nr. D1-253/4-204 (Žin., 2008, Nr. 59-2250); Elektros energijos supirkimo iš bendrų šilumos ir elektros energijos gamintojų tvarka, patvirtinta Ūkio ministro 2008 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. 4-123 (Žin., 2008, Nr. 39-1433); Informacijos, susijusios su energetikos veikla, teikimo valstybės institucijoms, įstaigoms ir trečiosioms šalims taisyklės, patvirtintos Ūkio ministro 2008 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. 4-263 (Žin., 2008, Nr. 72-2777); Kompensacijos už rezervinę galią nustatymo metodika, patvirtinta Ūkio ministro 2008 m. rugpjūčio 22 d. įsakymu Nr. 4-374 (Žin., 2008, Nr. 100-3875).

Įgyvendinant 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/32/EB dėl energijos galutinio vartojimo efektyvumo ir energetinių paslaugų, panaikinančios Tarybos direktyvą 93/76/EEB, nuostatas, parengta: Efektyvaus energijos išteklių ir energijos vartojimo stebėsenos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 9 d. nutarimu Nr. 692 (Žin., 2008, Nr. 83-3296); Prekių, kurioms viešųjų pirkimų metu taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, ir energijos vartojimo efektyvumo reikalavimų šioms prekėms sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1023 (Žin., 2008, Nr. 121-4600); patikslintas Energijos efektyvumo veiksmų planas, patvirtintas Ūkio ministro 2007 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 4-270 (Žin., 2007, Nr. 76-3024; 2009, Nr. 2-38); Išsamiojo energijos, energijos išteklių ir šalto vandens vartojimo audito atlikimo viešojo naudojimo paskirties pastatuose metodika, patvirtinta Ūkio ministro 2008 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 4-184 (Žin., 2008, Nr. 55-2097); Sutarties dėl energijos vartojimo efektyvumo pastatuose pavyzdinė forma, patvirtinta Ūkio ministro 2008 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. 4-511 (Žin., 2008, Nr. 130-5000).

2008 metų vasarį baigta Lietuvos ir Švedijos elektros tinklų sujungimo galimybių studija, kurios rezultatai rodo, kad sistemų sujungimas yra galimas ir ekonominiu požiūriu būtų pagrįstas, remiantis išnagrinėtais techniniais, ekonominiais ir teisiniais aspektais.

Siekiant paspartinti Lietuvos ir Švedijos, taip pat Lietuvos ir Lenkijos elektros energetikos sistemų sujungimo parengiamuosius darbus, 2008 m. liepą įsteigta nacionalinio investuotojo LEO

LT antrinė bendrovė UAB „InterLinks“, kurios tikslas – tarpsisteminių elektros jungčių, sujungiančių Lietuvos ir kitų energetikos sistemų elektros perdavimo tinklus, projektų plėtojimas ir įgyvendinimas. 2008 m. įsteigta Lietuvos ir Lenkijos elektros energetikos sistemų sujungimo projekto parengiamuosius darbus vykdysianti bendrovė „LitPol Link“ (AB „Lietuvos energija“ ir Lenkijos bendrovei „PSE Operator“ priklauso po 50 proc. šios bendros įmonės akcijų). Įsteigtos bendrovės akcininkų sutartimi nustatyta, kad pirminė projekto vystymo stadija, kuri taip pat apims projekto finansavimo modelių bei verslo modelių parengimą, reikalingų leidimų bei licencijų gavimą, konsultacijas su nacionalinėmis ir ES institucijomis, poveikio aplinkai vertinimą, elektros jungties techninio projekto rengimą ir ekspertizę, žemės nuosavybės klausimų derinimą, reikalingų studijų bei vertinimų atlikimą, statybos rangos darbų pirkimo dokumentų rengimą bei kitus parengiamuosius darbus, bus baigta iki 2009 m. gruodžio 31 d. ir akcininkai ne vėliau kaip iki 2010 m. kovo 31 d. susitars dėl tolesnių projekto vystymo veiksmų bei terminų.

2008 m. balandžio 29 d. pasirašytos Nacionalinio investuotojo bendrovės sukūrimo tarp Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir UAB „NDX energija“ ir LEO LT, AB steigimo sutartys.

2008 m. rugpjūčio 28 d. įsteigta projekto parengimo bendrovė UAB „Visagino atominė elektrinė“ (100 proc. jos akcijų priklauso nacionaliniam investuotojui LEO LT), kuri vykdo naujos atominės elektrinės statybos Lietuvoje poveikio aplinkai vertinimo procesą, organizuoja būsimos statybų aikštelės geoinžinerinius tyrinėjimus, transportavimo galimybių studiją, vėliau skelbs ir vykdys konkursą tiekėjams, rengs teritorijų planavimo dokumentus, vykdys kitus parengiamuosius projekto darbus.

2008 metais parengti mokslinio tyrimo darbai, numatyti Nacionalinės energetikos strategijos programos įgyvendinimo priemonių plane. Ūkio ministerijos ir AB „Achema“ užsakymu ILF BERATENDE INGENIEURE GmbH parengė mokslinio tyrimo darbą „Suskystintų gamtinių dujų importo terminalo įrengimo Lietuvoje galimybių studija“. Studijos rezultatai teigiami ir išvadose nurodoma, kad yra techninės galimybės įrengti SGD terminalą Klaipėdos uosto teritorijoje. 2008 metais Ūkio ministerijos užsakymu UAB „AF-Enprima“ parengė Lenkijos ir Lietuvos dujų sistemų sujungimo galimybių studiją.

Toliau buvo tobulinamas naftos sektoriaus teisinis reglamentavimas. Parengtas Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo pakeitimas, kuriuo nuo 2009 m. sausio 1 d. pakeistos Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo nuostatos numatant, kad valstybės biudžeto lėšomis būtų kaupiamos ir tvarkomos naftos produktų ir naftos valstybės atsargos 30-čiai dienų (ankstesnė įstatymo redakcija numatė, kad valstybės biudžeto lėšomis kaupiama 50 procentų atsargų).

Priimtos Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės (toliau – Ignalinos AE) eksploatavimo nutraukimo fondo nuostatų įgyvendinimo taisyklės, patvirtintos Ūkio ministro 2008 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. 4-345 (Žin., 2008, Nr. 90-3617) ir Valstybės įmonės Ignalinos AE pirmojo ir antrojo blokų eksploatavimo nutraukimo programos įgyvendinimo priemonių planas, patvirtintas Ūkio ministro 2008 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. 4-344 (Žin., 2008, Nr. 90-3616).

2008 m. gegužės 27 d. Ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu Nr. 4-218/1K-191 patvirtintos 2007–2013 metų Ignalinos programos įgyvendinimo Lietuvoje taisyklės (Žin., 2008, Nr. 63-2401).

2008 m. spalio 20 d. EK priėmė sprendimą Nr. EK(2008)5709 dėl papildomo Bendrijos finansavimo Bohunice, Ignalinos ir Kozloduy eksploatavimo nutraukimo paramos programoms. Šiuo sprendimu buvo patvirtintas 2008 m. Jungtinis programavimo dokumentas Ignalinos programai. 2008 metais Ignalinos programai buvo skirta 393,6 mln. litų, iš jų 180,2 mln. litų skirta kaip įnašas į Tarptautinį Ignalinos eksploatavimo nutraukimo rėmimo fondą, kurį administruoja Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas, o 213,4 mln. litų skirti finansuoti projektus, tiesiogiai administruojamus Lietuvos institucijų.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2008 m. rugsėjo 3 d. nutarimu Nr. 860 patvirtino Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo strategiją (Žin., 2008, Nr. 105-4019).

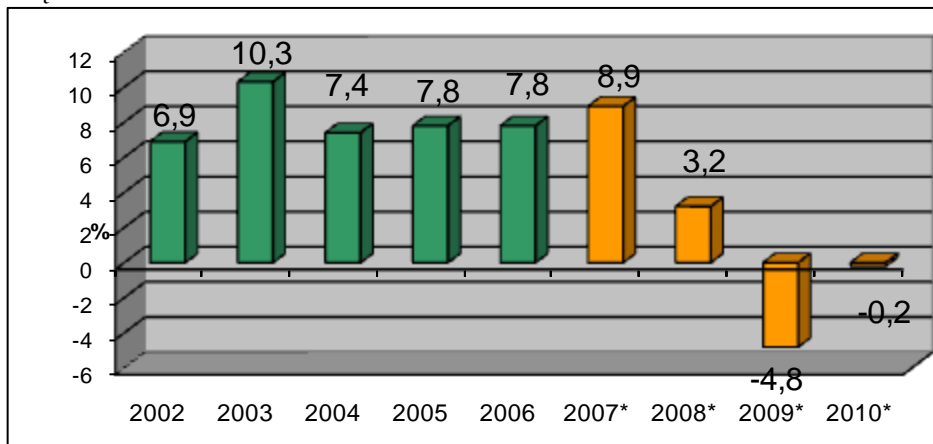
Sėkmingai įgyvendinamas Biokuro įstatyme numatytas tikslas – pasiekti, kad iki 2010 m. gruodžio 31 d. biologinės kilmės medžiagos benzine ir dyzeline sudarytų ne mažiau kaip 5,75 proc.

energetinės vertės. 2008 metais vidaus rinkoje suvartotų benzino ir dyzelino bendrame kiekyje biodegalai sudarė apie 5 proc. energetinės vertės (2007 metais – 4,3 proc.).

II. INSTITUCIJOS VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA

Ūkio ministerijos, kaip ir kitų ministerijų, veiklai ir ūkio politikos formavimui įtakos turi visi šalyje vykstantys procesai bei priimami sprendimai, taip pat ES prioritetinių sričių gairės, globaliniai ekonominiai procesai.

Išankstiniu Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Statistikos departamentas) vertinimu, bendrasis vidaus produktas (toliau – BVP) 2008 metais, palyginti su 2007 metais, palyginamosiomis kainomis padidėjo 3,2 proc. ir sudarė daugiau nei 111 mlrd. litų.

Statistikos departamento paskelbtas Bendrojo vidaus produkto antrasis įvertis
*) Projektijos.

Šaltinis: Finansų ministerija, 2008 m. spalio

1 pav. Bendrojo vidaus produkto realus prieaugis

BVP, tenkantis vienam gyventojui (perkamosios galios standartais), pagal išankstinius Europos Bendrijų Statistikos Biuro (toliau – Eurostatas) duomenis, 2008 metais pasiekė 59,9 proc. ES valstybių BVP, tenkančio vienam gyventojui, vidurkio lygį (2007 metais buvo 59,5 proc. ES valstybių BVP, tenkančio vienam gyventojui, vidurkio lygio). 2008 metais vidutinė metinė infliacija sudarė 10,9 proc. Pramonės produkcijos pardavimas per 2008 metus, palyginti su 2007 metais, padidėjo 2,7 proc., prekių eksportas ir importas padidėjo atitinkamai 28,4 ir 18,0 proc., prekybos ir maitinimo įmonių apyvarta padidėjo 4,1 proc. Šalies ūkio darbuotojų vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis 2008 metais išankstiniais duomenimis padidėjo iki 2174,0 Lt ir, palyginti su 2007 metais, išaugo 20,6 proc. Šalies ūkio darbuotojų realusis darbo užmokestis 2008 metais išankstiniais duomenimis, palyginti su 2007 metais, išaugo 11,2 proc. Išankstiniais duomenimis tiesioginės užsienio investicijos (toliau – TUI) per 2008 metų 9 mėnesius sumažėjo 5,7 proc., šalies teritorijoje atlikti statybos darbai per 2008 metų 9 mėnesius padidėjo 5,9 proc. Gyventojų užimtumo tyrimų duomenimis, užimtumo lygis Lietuvoje per 2008 metų I–III ketvirčius siekė 64,5 proc. ir buvo 0,6 procentinio punkto mažesnis negu 2007 metų I–III ketvirčius.

Investicijų skatinimo srityje vienas pagrindinių veiksnių, nulėmusių šiai sričiai skirtų lėšų panaudojimo kryptis, buvo Investicijų skatinimo 2008–2013 metų programos priemonių įgyvendinimas. Didelę įtaką priemonių įgyvendinimui turėjo 2008 metais baigiami vykdyti ES struktūrinės paramos 2004–2006 metams projektai, kurių įgyvendinimas pareikalavo papildomų finansinių išteklių. Pramoninių parkų techninės dokumentacijos parengimo projektų finansavimą sąlygojo pasirengimas gauti ES struktūrinę 2007–2013 metams paramą. LEPA veiklą įtakojo struktūriniai pasikeitimai – įkurti nauji analizės bei turizmo plėtros padaliniai.

Viena pagrindinių išorinių grėsmių tebėra energetinė priklausomybė. 2008 m. lapkričio mėn. pradėta Antroji strateginė energetikos peržiūra, skirta ES energijos tiekimo užtikrinimo ir solidarumo veiksmų planui, kuriame daugiausia dėmesio skiriama poreikiams sukurti infrastruktūras ir įvairinti

energijos šaltinius, išorės santykiams energetikos srityje, naftos ir dujų atsargoms ir reagavimo į krizes mechanizmams, energijos vartojimo efektyvumui ir geriausiai ES vietos energijos išteklių panaudojimui. Baltijos jungčių planas įvardintas prioritetiniu. Europos ekonomikos atgaivinimo plane numatyta 2009–2010 m. skirti papildomus 5 mlrd. eurų energetikos infrastruktūros ir plačiajuosčio duomenų perdavimo projektams. Baltijos jungčių plane įvardinti tokie Lietuvai svarbūs infrastruktūros projektai, kaip elektros jungtys su Švedija ir Lenkija, suskystintų dujų terminalas. Pagal šį planą energetikos infrastruktūros projektams skirta 1,5 mlrd. eurų.

2008 m. vasario 4 d. Vilniuje buvo pasirašytas Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Lenkijos ministrų komunikatas, kuriame pritarta glaudesniajam bendradarbiavimui energetikos srityje. Šiame komunikate ministrai sutarė bendradarbiauti ekonominiais pagrindais strateginiuose projektuose, tokiuose kaip „Amber“ vamzdynas, kaip tai numatyta Europos Parlamento ir Tarybos sprendime 1364/2006/EC.

Siekiant sustiprinti Lietuvos energetinį saugumą būtina užtikrinti gamtinių dujų tiekimo iš Rusijos alternatyvą ir gamtinių dujų atsargų kaupimą šalyje.

2008 m. liepos mėn. EK pateikė Žaliąją knygą dėl Energetinių tinklų politikos. Dokumente išskiriami tokie konceptualūs TEN-E gairių peržiūros aspektai, kaip: pasiekti bendrą sutarimą dėl svarbiausių ES projektų, prisidėti prie geresnio tinklų sujungimo ir bendresnių energetikos politikos tikslų įgyvendinimo, sukurti naujus bendradarbiavimo mechanizmus tarp šalių, regionų, perdavimo sistemų operatorių, tiekimo patikimumo užtikrinimo, solidarumo.

Siekiant užtikrinti energetikos išteklių diversifikavimą 2008 m. birželio mėn. Lietuva pateikė TEN-E paraiškas galimybių studijai dėl Lietuvos–Lenkijos dujų jungties.

Esminių struktūrinių, nuosavybės ar kitų pasikeitimų šalies naftos sektoriuje 2008 m. neįvyko. Vartotojų poreikiai naftos produktais buvo ir yra pilnai tenkinami.

III. INSTITUCIJOS VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI

Strateginių tikslų įgyvendinimas

Ūkio ministerija vykdydama savo misiją – kurti palankią teisinę ir ekonominę aplinką, siekiant užtikrinti tolygią Lietuvos ūkio plėtrą ir gyventojų gerovės kilimą – 2008 metais buvo išsikėlus 3 strateginius tikslus.

1 tikslas. „Sudaryti sąlygas Lietuvos ūkio augimui ir konkurencingumo didinimui, skatinant inovacijų diegimą ir produktyvumo didėjimą“.

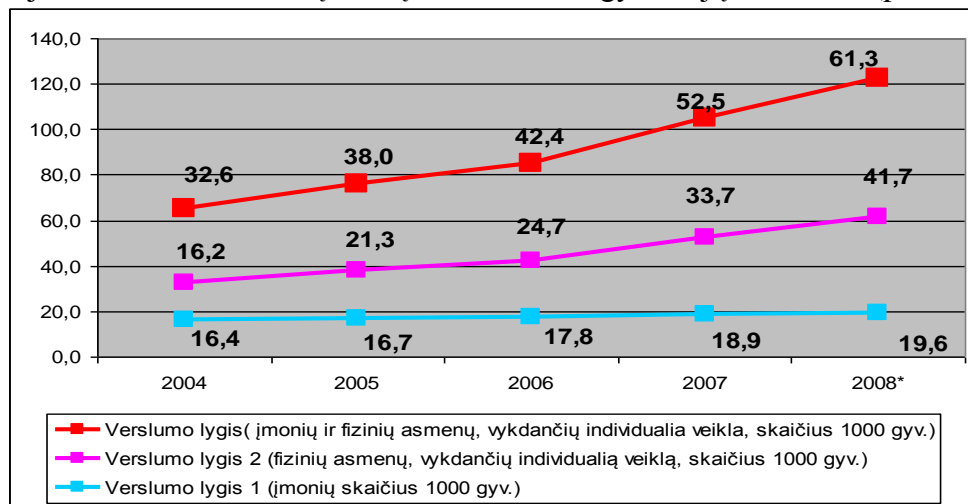
Pirmo tikslo pasiekimas vertinamas 4 kriterijais.

1. BVP augimas (grandine susietos apimties augimas, proc.).

Nors buvo planuota, kad BVP 2008 metais augs 7,4 proc., išankstiniu Statistikos departamento vertinimu, BVP 2008 metais, palyginti su 2007 metais, palyginamosiomis kainomis padidėjo 3,2 procento ir sudarė daugiau nei 111 mlrd. litų. 2008 m. šalies bendrosios pridėtinės vertės augimą lėmė paslaugas teikiančiose įmonėse sukurtos pridėtinės vertės pokyčiai. Jau antri metai pramonėje sukurtos pridėtinės vertės pokytis mažesnis nei visame šalies ūkyje. 2008 m. ketvirtąjį ketvirtį bendrasis vidaus produktas siekė 28510,6 mln. litų to meto kainomis ir, palyginti su 2007 m. ketvirtuoju ketvirčiu, sumažėjo 1,5 procento. Ketvirtąjį ketvirtį bendrosios pridėtinės vertės augimas fiksuotas tik statybos ir kitų paslaugų sektoriuose.

2. Verslumo lygis (įmonių skaičius 1000 gyventojų).

Lietuvoje 2009 m. sausio 1 d. įmonių skaičius 1000 gyventojų buvo 19,6 (planuota 18).

Šaltinis: Statistikos departamentas; Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2 pav. Verslumo lygis Lietuvoje 2005–2008 m.

3. Darbo našumas ūkyje (pridėtinė vertė, tenkanti vienai faktiškai dirbtai valandai, veikusiomis kainomis, litais).

Planuota reikšmė 2008 metais 34, tačiau oficialūs statistiniai duomenys, kuriais remiantis galima būtų nustatyti, ar šis kriterijus pasiektas, bus skelbiami 2009 m. balandžio 1 d. Preliminariai manoma, kad planuotas rodiklis pasiektas.

4. Darbo našumas pramonėje (pridėtinė vertė, tenkanti vienai faktiškai dirbtai valandai, veikusiomis kainomis, litais).

Planuota reikšmė 2008 metais 42,5, tačiau oficialūs statistiniai duomenys, kuriais remiantis galima būtų nustatyti, ar šis kriterijus pasiektas, bus skelbiami 2009 m. balandžio 1 d. (preliminariai manoma, kad planuotas rodiklis pasiektas).

2 tikslas „Didinti energijos tiekimo saugumą ir vartojimo efektyvumą“.

Vertinimo kriterijai:

1. Energijos tiekimo (gamybos, perdavimo, skirstymo) efektyvumo padidėjimas, procentiniais punktais (metinis planas 1) įvykdytas.
2. Energijos vartojimo efektyvumo padidėjimas, procentais (metinis planas 2) pasiektas.

3 tikslas „Sudaryti sąlygas Lietuvos ūkio funkcionavimui ekstremaliomis sąlygomis“.

Vertinimo kriterijai:

1. Sumažintos neigiamos pasekmės mobilizacijos, ekstremalių situacijų atveju ir ekonominės grėsmės sąlygomis.
Reikšmės apskaičiuoti negalima.
2. Naftos produktų valstybės atsargų kaupimo grafiko vykdymas, proc.
Planuotas rodiklis (grafikas vykdomas 100 proc.) pasiektas.

Strateginių tikslų įgyvendinimo rezultatams išmatuoti suformuotų efekto kriterijų skaitinė išraiška pateikta 1 priede „Vertinimo kriterijų (efekto, rezultato ir produkto kriterijų 2008 m. suvestinė“).

Institucijos vykdytos programos**ŪKIO PLĖTROS POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS
(kodas 01-01)****Programos tikslas:**

Užtikrinti Lietuvos ūkio plėtros politikos formavimą, funkcionavimą ir valdymą.

Programos uždavinys:

Įgyvendinant nustatytas atskirų veiklų strategijos prioritetines kryptis, sudaryti prielaidas stabiliam šalies bendro vidaus produkto augimui.

Priemonių vykdymas:

Įgyvendinant šią programą siekiama pagal kompetenciją prisidėti prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės strateginių tikslų įgyvendinimo, ypatingą dėmesį skiriant priemonėms, užtikrinančioms Lietuvos įtakos formuojant ES ekonominę politiką stiprinimą, tolesnį verslo plėtros sąlygų gerinimą bei užimtumo didinimą. Programa parengta atsižvelgiant į Ūkio ministerijos funkcijas, susijusias su ūkio plėtros politikos planavimu ir įgyvendinimu.

Remiantis visų ministerijų, Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos (toliau – Valstybinio turizmo departamento) ir Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikta medžiaga, parengta ir pateikta Vyriausybei VIRS įgyvendinimo 2007 metais ataskaita, kurios pagrindinis tikslas – stebėti kaip įgyvendinama VIRS, fiksuoti jos metinius rezultatus ir teikti pasiūlymus dėl jų gerinimo. Ataskaitoje pateikiama bendra informacija apie VIRS įgyvendinamus Žinių visuomenės, Saugios visuomenės ir Konkurencingos ekonomikos prioritetus ir detali 19 krypčių (sektorių) įgyvendinimo apžvalga: kokybiniai ir kiekybiniai tikslų įgyvendinimo rodikliai, kliūtys įgyvendinant tikslus, išvados ir pasiūlymai dėl VIRS įgyvendinimo krypties lygiu.

Prasidėjus naujam trejų metų (2008–2010 m.) Lisabonos strategijos įgyvendinimo ciklui, Lietuvoje buvo parengta nauja Nacionalinė Lisabonos strategijos įgyvendinimo 2008–2010 metų programa, kurią Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2008 m. spalio 1 d. patvirtino nutarimu Nr. 1047 (Žin., 2008, Nr. 124-4718). Šios programos tikslo – didinti konkurencingumą 2008–2010 metais – siekiama įgyvendinant makroekonominės, mikroekonominės ir užimtumo politikos priemones pagal 11 uždavinių.

2008 metais buvo parengta Metinė Lietuvos nacionalinės Lisabonos strategijos įgyvendinimo programos pažangos ataskaita, kuri po pritarimo Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarime kartu

su Nacionaline Lisabonos strategijos įgyvendinimo 2008–2010 metų programa 2008 m. spalio 15 d. buvo pateikta EK.

Ūkio ministerija kartu su kitų valstybės institucijų ir verslo struktūrų atstovais parengė Lietuvos Respublikos įmonių socialinių iniciatyvų įstatymo projektą, kurio tikslas - skatinti įmones įgyvendinti socialines iniciatyvas, didinančias darbuotojų motyvaciją ir lojalumą įmonei, kad būtų sudarytos palankios sąlygos įmonės pagrindiniams tikslams pasiekti – didinti vykdomos veiklos efektyvumą, užtikrinti ilgalaikį jos konkurencinį pranašumą, tęstinumą ir plėtrą. Įstatymo projektas buvo įregistruotas Lietuvos Respublikos Seime 2008 m. spalio 19 dieną (registracijos Nr. XP-3418).

Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13¹, 18, 20, 21, 22, 23, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36 ir 37 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei įstatymo papildymo priedu įstatymą, kurio tikslas – sutrumpinti bankroto procedūras ir skatinti verslumą, keičiant nemokumo sąvoką, sudaryti sąlygas vykdyti bankroto procedūras beturtėms įmonėms, siekiant, kad tokių įmonių darbuotojai būtų socialiai apdrausti.

Parengtos ir Ūkio ministro įsakymu patvirtintos Administratoriaus profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklės, kurių tikslas – nustatyti, kad bankroto administratoriai, kurie neretai disponuoja nemenku bankrutuojančios ir bankrutavusios įmonės turtu, o jiems nuosavybės teise priklausančio turto ne visada pakaktų įmonės bankroto procedūrų metu kreditoriams padarytai žalai atlyginti, turi būti privalomai draudžiami.

Įmonių bankroto valdymo departamentas prie Ūkio ministerijos, vykdydamas įmonių bankroto administratorių veiklos kontrolę, per 2008 m. išnagrinėjo 70 skundų ir prašymų dėl bankroto administratorių veiksmų, vykdančių įmonių bankroto procedūras. Pagal apygardos teismų paklausimus departamentas derino virš 1300 bankroto administratorių kandidatūrų. Nuo 2006 m. spalio mėn. suteikta teisė skirti nuobaudas bankroto administratoriams departamento direktoriaus sprendimu. 2008 m. buvo skirtos dvi nuobaudos bankroto administratoriams už teisės aktų, reglamentuojančių įmonių bankroto procesą nuostatų pažeidimą.

Įgyvendinant Ūkio plėtros politikos įgyvendinimo programą, didelis dėmesys skirtas ne tik ūkio plėtros politikos formavimui (situacijos analizei, teisės aktų rengimui, ateities prognozavimui ir pan.), bet ir Ūkio ministerijos veiklos efektyvinimui. 2008 metais buvo įgyvendintos priemonės gerinančios ministerijos darbuotojų darbo sąlygas, vykdoma atašė tinklo plėtra, diegiamos informacinės technologijos.

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane nustatytais vertinimo kriterijais:

Vertinimo kriterijų planiniai rodikliai pasiekti ir viršyti. Programos vertinimo kriterijų planinių ir faktinių išraiškų palyginimas pateiktas 1 priede „Vertinimo kriterijų (efekto, rezultato ir produkto) 2008 m. suvestinė“.

SPECIALIOJI EKONOMIKOS AUGIMO IR KONKURENCINGUMO DIDINIMO PROGRAMA (kodas 01-05)

Programos tikslas:

Didinti šalies ūkio konkurencingumą, verslo produktyvumą ir aukštos pridėtinės vertės verslo lyginamąją dalį.

Programos uždavinys (01):

Padidinti verslo produktyvumą ir pagerinti aplinką verslui.

Priemonių vykdymas:

2008 m. buvo sudarytos 45 sutartys dėl ES struktūrinės paramos suteikimo verslo produktyvumo didinimo ir aplinkos verslui gerinimo (išskyrus finansų inžineriją).

Programos uždavinys (02):

Plėtoti naujausiomis mokslo žiniomis, pažangiomis technologijomis ir inovacijomis savo veiklą grindžiantį verslo sektorių.

Priemonių vykdymas:

Remdama inovacijų sistemos įstaigų projektus, Ūkio ministerija vykde įvairias priemones nukreiptas į inovacijų ir jų paramos infrastruktūros stiprinimą bei plėtrą, taip pat jų veiklos, teikiamų paslaugų įmonėms gerinimą ir plėtrą. 2008 metais Inovacijų ir technologijų centrų, mokslo ir technologijų parkų tinklo stiprinimui, tinklo projektų rėmimui bei kitų iniciatyvų, susijusių su inovacijų politikos formavimu, įgyvendinimu ir viešinimu, finansavimui skirta 840 tūkst. Lt.

Skatinant verslo ir inovacijų sklaidą ES 2008 m. pradėjo veikti paramos įmonėms tinklas „Enterprise Europe Network“, kuris Lietuvoje pavadintas Europos verslo ir inovacijų tinklu. Šis tinklas veikia daugiau nei 40 šalių. Jį sudaro virš 600 verslo paramos centrų visoje Europoje, dirba beveik 4000 patyrusių darbuotojų. Tinklo veiklą aktyviai skatina ir palaiko EK, jos nariai dalyvauja tinklo renginiuose. Lietuvoje Europos verslo ir inovacijų tinklo nariais yra Kauno, Klaipėdos ir Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmai ir Lietuvos inovacijų centras. Šio tinklo tikslas – padėti Lietuvos mažoms ir vidutinėms įmonėms (toliau – MVI) įgyvendinti inovatyvias iniciatyvas ir veiklas. Tinklo teikiamos paslaugos įmonėms: verslo informacinės konsultacijos, grįžtamojo ryšio užtikrinimas, bendradarbiavimas, Europos verslo informacija ir partnerių paieška; inovacijų, technologijų ir žinių perdavimas; paslaugos, skatinančios įmones dalyvauti Europos bendrojoje mokslinių tyrimų programoje. Tikimasi, kad tinklas padės Lietuvos įmonėms ieškant reikiamos informacijos technologinei plėtrai, identifikuojant verslo ir technologinius partnerius Lietuvoje ir Europoje, skatins tarptautinį bendradarbiavimą inovacijų srityje. Ūkio ministerija skyrė 0,5 mln. Lt finansinę paramą inovacijų paramos įstaigoms, įgyvendinančioms šį projektą, kuris yra nukreiptas į įmonių verslumo ugdymą, verslo konkurencingumo skatinimą diegiant IT sprendimus, inovacijų paslaugų kokybės gerinimą bei inovacijų sistemos dalyvių bendradarbiavimą ir jų gebėjimų stiprinimą.

Siekdama ženkliai paspartinti žinių visuomenės kūrimą, Ūkio ministerija aktyviai dalyvavo integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) (toliau – slėniai) kūrimosi procese. Slėniuose bus sudaromos sąlygos kurtis verslo įmonių tyrimų padaliniams, mokslinių tyrimų rezultatų komerciniu pagrindu formuoti imlaus žinioms verslo įmonių pradmenims. Sėkmingas verslo ir mokslo bendradarbiavimas suartina verslą ir mokslinius tyrimus, padeda efektyviau naudoti turimus išteklius, žinios greičiau pritaikomos naujų produktų bei paslaugų kūrimui ir pateikimui rinkai. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2008 m. patvirtino Slėnių „Lietuvos jūrinio sektoriaus plėtrai“, „Nemunas“, „Santaka“, „Saulėtekis“ ir „Santara“ plėtros programas. Slėnių plėtra sąlygoja realias prielaidas toliau tobulinti ir didinti inovacijų paramos paslaugų spektrą, kokybę ir prieinamumą, kartu užtikrinti neekonominių paskatų inovacijoms versle realizavimą. Besikuriantys Slėniai turėtų tapti ne tik naujų technologijų, produktų, bet ir išradimų kūrimo ir pateikimo centrais.

Intelektinės nuosavybės apsauga – pagrindinė inovacijų, investicijų į MTEP skatinimą ir žinių perkėlimo iš laboratorijos į rinką, sąlyga. Siekiant išlaikyti šalies konkurencingumą pramoninės nuosavybės teisėms teikiama vis didesnė reikšmė visoje verslo strategijoje. Eurostato 2008 metų duomenimis Lietuvoje 2005 metais Europos patentų skaičius, tenkantis 1 mln. gyventojų, sudarė 1,31 (EPO), o 2002 metais, Jungtinių Amerikos Valstijų patentų skaičius, tenkantis 1 mln. gyventojų, sudarė 1,94 (UPSTO). Tuo tarpu ES-27 vidurkis – atitinkamai – 105,7 (EPO) ir 49,67 (UPSTO). Tiek pagal Europos patentų skaičių, tiek ir pagal Jungtinių Amerikos Valstijų patentų skaičių, tenkantį 1 milijonui gyventojų, Lietuva žymiai atsilieka nuo ES-27 vidurkio. Ūkio ministerija, siekdama pašalinti Lietuvos atsilikimo šioje srityje priežastis, numatė priemones, skatinančias išradėjus saugoti savo intelektinės nuosavybės teises. Išradėjams, siekiantiems patentuoti savo išradimą užsienyje, gaunant Europos patentą arba patentą pagal Patentinės kooperacijos sutartį, yra galimybė atgauti iki 100 procentų patirtų išlaidų. Įvertinant intelektinės nuosavybės apsaugos svarbą Ūkio ministro 2008 m. vasario 29 d. įsakymu Nr. 4-79 patvirtintame Patentavimo rėmimo projektų grupės apraše nustatyti du nauji patentavimo išlaidų padengimo būdai: išlaidų apmokėjimas avansu ir išlaidų apmokėjimas sąskaitų apmokėjimo būdu. Taigi šiuo metu patentavimo išlaidos gali būti padengiamos trimis būdais: avansu, sąskaitų apmokėjimo būdu ir kompensavimo būdu. Kiekvienas išradėjas gali pasirinkti jam labiausiai tinkamą būdą. To pasėkoje

labai suaktyvėjo asmenų, siekiančių saugoti savo intelektinę nuosavybę. 2008 metais Lietuvos verslo paramos agentūrai buvo pateikta 41 paraiška dėl patentavimo išlaidų kompensavimo 811,4 tūkst. Lt sumai.

Siekiant populiarinti inovacijas, didinti visuomenės informuotumą apie inovacijų svarbą ir galimybes bei ugdyti inovacijų kultūrą, 2008 metais Ūkio ministerija rengė inovacijų populiarinimo bei švietimo renginius, taip pat aktyviai dalyvavo eilėje kitų institucijų organizuojamų renginių.

Jungtinėje Karalystėje (toliau – JK) Ūkio ministerijos komercijos atašė JK kartu su Lietuvos ambasada JK surengė žinių perdavimo ir inovacijų komercializavimo misiją, kurios metu Lietuvos mokslo ir verslo atstovai bei inovacijų paramos sistemos organizacijų atstovai tiesiogiai susipažino su mokslo ir verslo bendradarbiavimo formomis, apsilankė mokslo ir technologijų parkuose, verslo inkubatoriuose, pasidalino patirtimi, kaip greičiau geras idėjas paversti konkurencingais produktais, apie finansavimo šaltinių pritraukimą inovatyvių idėjų komercializavimui.

Kartu su Vilniaus Gedimino technikos universitetu buvo surengtas seminaras SVV įmonėms, išradėjams, kurio tikslas – supažindinti su Ūkio ministerijos teikiama finansine parama patentavimui.

Ūkio ministerijos atstovai dalyvavo viešosios įstaigos „Saulėtekio slėnis“ surengtoje konferencijoje „Technologijų perdavimas – atradimai ir iššūkiai“, kurios metu buvo diskutuojama apie inovacijų ir technologijų komercializaciją, sąryšį tarp verslo ir mokslo išradimų, švietimo, mokslo ir verslo bendradarbiavimo perspektyvas.

Kartu su Švietimo ir mokslo ministerija buvo surengta konferencija „EuropaBio“, skirta biotechnologijų pramonės sektoriui. Renginyje buvo pristatyta inovacijų politika ir gairės, taip pat Ūkio ministerijos administruojamos paramos priemonės, skirtos inovacijų diegimui.

Surengta konferencija „Inovacijos. Koks Lietuvos verslas bus rytoj?“. Konferencijoje verslo, mokslo, asocijuotų verslo organizacijų ir valstybės institucijų atstovai apžvelgė Lietuvos inovacijų politiką, inovacijų aktualijas, dalijosi sukaupta patirtimi, aptarė mokslo ir verslo bendradarbiavimo galimybes.

Ūkio ministerijos atstovai dalyvavo renginyje „Informacinė visuomenė 2008: e-verslo, inovacijų ir eksporto skatinimas“, kur apžvelgė Lietuvos inovacijų šiandieną, pristatė perspektyvas šioje srityje.

Kauno technologijų universitete buvo surengta konferencija „Konkurencingumas ir inovacijos: keiskime požiūrį“, kurioje Ūkio ministerijos atstovai aktyviai dalyvavo pristatant Ūkio ministerijos inovacijų politiką, administruojamas paramos priemones. Tai buvo pirmoji šio ciklo konferencija, kurios metu buvo bandoma dialogo būdu rasti atsakymą į labai aktualų klausimą – kaip didinti įmonių ir organizacijų gebėjimą absorbuoti inovacijas? 2008 m. gruodžio 12 d. Ūkio ministerijoje buvo surengta antroji šio ciklo konferencija.

Inovacijų šiandieną ir perspektyvas buvo pristatyti Lietuvos diplomatų ekonomistų suvažiavimui. Buvo analizuojama, ar Lietuva inovacijų srityje neatsilieka nuo kitų šalių, kokie Lietuvos verslo konkurenciniai pranašumai ir galimybės.

Surengta konferencija „EUREKA klasteris ITEA2 – naujos galimybės inovacijų plėtrai“ inovacijų srityje dirbančioms įmonėms, kur kartu su Švietimo ir mokslo ministerija buvo diskutuojama apie verslo ir mokslo bendradarbiavimo perspektyvas, pristatomos Ūkio ministerijos administruojamos paramos priemonės verslui. Mokslo ir studijų institucijos, privačios įmonės buvo skatinamos dalyvauti ES bendrosiose mokslinių tyrimų, technologinės plėtros programose.

Ūkio ministerijos užsakymu buvo atliktas taikomas mokslinis tyrimo darbas „Pramoninės nuosavybės sistemos tobulinimas Lietuvoje – problemos ir jų sprendimo būdai“, kuriame atlikta išsami pramoninės nuosavybės (išradimų, dizaino ir prekių ženklų) kūrimo ir apsaugos sistemos Lietuvoje analizė, įvertintas šios sistemos funkcionalumas ir efektyvumas, pateikti konkretūs pasiūlymai dėl teisinių, finansinių, metodinių, informacinių ir kitų priemonių, kurios paskatintų Lietuvos įmones ir mokslo institucijas aktyviau naudotis tarptautine pramoninės nuosavybės sistema.

Programos uždavinys (03):

Skatinti Lietuvos verslo plėtrą pritraukiant TUI.

Priemonių vykdymas:

Įgyvendinant šį uždavinį buvo vykdomos 5 priemonės.

Priemonė „Investicijų skatinimo 2008–2013 m. programos priemonių, skirtų investuotojų, atitinkančių programoje nustatytus kriterijus skatinimui, įgyvendinimas“ įvykdyta iš dalies. Priemonei įgyvendinti buvo parengti Investicijų skatinimo 2008–2013 metų programos 48.3 punkte nustatytų Investicijų pritraukimo specialiųjų finansinių priemonių valstybės pagalbos lėšų skyrimo tvarkos ir lėšų administravimo taisyklių projektai. Tačiau projektai pagal šią priemonę nebuvo finansuoti, nes, remiantis valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą reglamentuojančiais teisės aktais, valstybės biudžeto lėšas, skirtas investiciniams projektams įgyvendinti, pagalbos gavėjai turi panaudoti per vienerius metus, o investicinių projektų įgyvendinimas yra ilgalaikis procesas, trunkantis kelis metus. Ūkio ministerija negalėjo priiimti ilgalaikių išipareigojimų investuotojams esant neaiškiems 2009 metų valstybės biudžeto asignavimams programoms. Šios priemonės įgyvendinimo mechanizmas bus papildomai nagrinėjamas ir 2009 metais.

Įgyvendinant priemonę „Pramoninių parkų ir laisvųjų ekonominių zonų įrengimo projektinės dokumentacijos parengimas“ buvo įgyvendinama 13 projektų, skirtų pramoninių parkų ir laisvųjų ekonominių zonų inžinerinės infrastruktūros įrengimo techninės dokumentacijos parengimui. 7 projektų įgyvendinimas bus tęsiamas 2009 metais. Techninė dokumentacija buvo parengta 6 pramoniniams parkams (Šiaulių, Alytaus, Panevėžio miestų, Kėdainių, Akmenės rajonų bei Marijampolės) ir 2 laisvosios ekonominės zonos (Klaipėdos ir Kauno). Parengus techninę dokumentaciją, 2009 metais savivaldybių administracijos galės teikti paraiškas ES struktūrinei paramai gauti inžinerinei infrastruktūrai pramoniniuose parkuose ir laisvosiose ekonominėse zonose įrengti.

Įgyvendinant priemonę „Pramoninių objektų teritorijų inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų įrengimo projektinės dokumentacijos parengimas ir infrastruktūros įrengimas“ buvo įgyvendinti 3 gamybinių kompleksų inžinerinių tinklų įrengimo ir techninių projektų parengimo projektai: UAB „Megrame“ didžiausio Baltijos šalyse bešvinių langų gamybos komplekso Trakų rajone inžinerinių tinklų įrengimo projektas, UAB „Narbutas ir Ko“ didžiausio Baltijos šalyse baldų gamybos komplekso Ukmergėje inžinerinių tinklų įrengimo projektas, Lietuvos ir Slovakijos AB „Grafobal Vilnius“ gamybinių patalpų Naujojoje Vilnioje inžinerinių tinklų įrengimo techninis projektas. Pradėjus darbą naujam UAB „Narbutas ir Ko“ gamybiniam kompleksui Ukmergėje buvo sukurta 120 naujų darbo vietų. Įgyvendinus kitus projektus numatoma sukurti dar apie 300 naujų darbo vietų.

Įgyvendinant priemonę „Investavimo aplinkos analizės ir tyrimų bei informacinės sklaidos organizavimas“ 2008 metais buvo baigtas rengti mokslinis tiriamasis darbas „Gyvenamųjų vietovių infrastruktūros plėtros analizė, vertinimas ir galimybės“, kuriame išanalizuotos Lietuvos Respublikos gyvenamųjų vietovių inžinerinės, susisiekimo ir socialinės infrastruktūros (toliau – infrastruktūros) esama būklė bei plėtros problemos ir pateikti pasiūlymai dėl galimų Lietuvos Respublikos gyvenamųjų vietovių infrastruktūros darnios plėtros. Šio mokslinio tyrimo darbo pagrindu buvo parengtas Lietuvos Respublikos gyvenamųjų vietovių infrastruktūros plėtros įstatymo koncepcijos projektas.

2008 metais buvo vykdomi Nacionalinės kurortų asociacijos organizuojamo tarptautinio Europos kurortų asociacijos kongreso Lietuvoje rengimo viešinimo ir kiti parengiamieji darbai (kongresas įvyks 2009 m. gegužės mėn.).

Įgyvendinant priemonę „Investicinių plėtros projektų įgyvendinimas“ skirta parama 11 investicinių projektų. Buvo vykdomi 8 turizmo ir investicijų traukos objektų techninės dokumentacijos parengimo ir statybos projektai, skirti aerodromo, slidžių trasų, prielaukų, sporto komplekso, konferencijų centro ir kt. objektų įrengimui. Taip pat buvo vykdomi 3 energetinio efektyvumo didinimo projektai.

Programos uždavinys (04):

Tobulinti teisinę, ekonominę ir informacinę SVV aplinką.

Priemonių vykdymas:

Įgyvendinant šį uždavinį buvo vykdomos 4 priemonės.

Įgyvendinant priemonę „SVV sąlygų analizės ir tyrimų bei verslo informacijos sklaidos organizavimas ir rėmimas; verslumo skatinimo kampanijų ir programų rengimas, įgyvendinimas ir rėmimas“ Ūkio ministerija parėmė 12 tikslinių projektų:

– VšĮ „Panevėžio verslo konsultacinis centras“ projektą „Neįgaliųjų verslo įgūdžių lavinimas“, kurio tikslas – lavinti Panevėžio apskrities neįgaliųjų verslo įgūdžius, skatinti juos užsiimti nuosavu verslu. Projekte dalyvavo 65 Panevėžio apskrities neįgalieji. Projekto metu buvo organizuoti mokymai, teikiamos konsultacijos, organizuota konferencija. Tokiu būdu neįgaliesiems buvo suteikta naujų žinių, stiprinama motyvacija užsiimti nuosavu verslu, skatinama aktyviau dalyvauti socialiniame ir ekonominiame gyvenime. Taip pat 200 egz. tiražu išleistas projekto dalyvių darbus reklamuojantis lankstinukas „Tai mes galime“;

– Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos projektą „Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija skatina moterų verslumą ir stiprina partnerystę“, kurio tikslas – skatinti moterų verslumą ir siekti lygių galimybių principo užtikrinimo, sukuriant Rūmų narių – moterų verslininkų bendradarbiavimo tinklą. Projekto metu sudarytos moterų verslininkų grupės penkiuose Prekybos, pramonės ir amatų rūmuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje), buvo organizuojamos konferencijos, vykdoma tinklo viešinimo veikla. Iš minėtų grupių yra sudarytas komitetas, kuris rūpinasi moterų verslininkų tinklo plėtimu Rūmų filialuose ir atstovybėse;

– VšĮ „Saulėtekio slėnis“ projektą „Verslo angelų tinklo (VAT) plėtra“, kurio tikslas – populiarinti „verslo angelų“ veiklą, skleisti žinias apie VAT, taip užtikrinant skaidrų, lankstų ir savalaikį naujų verslo idėjų įvertinimą bei finansavimą iš privačių investuotojų („verslo angelų“). Projekto metu buvo suorganizuoti 2 VAT pristatomieji renginiai ir surengta 11 pristatymų kitų organizacijų renginių metu. Taip pat įdiegta „verslo angelų“ ir investicinių pasiūlymų registracijos bei šių pasiūlymų automatinio persiuntimo sistema (www.businessangels.lt), svetainėje www.inovacijos.lt patalpintas VAT baneris ir Lietuvos patentų biurui pateikta paraiška dėl VAT prekės ženklo registracijos (procedūra gali trukti iki 24 mėn.). Informacija apie VAT buvo viešinama ir spaudoje – parengti 2 pranešimai spaudai;

– VšĮ „Prienų drožėjai“ projektą „Medžio darbų srities amatininkų verslumo skatinimas bei tarptautinių ryšių plėtojimas, skatinant Lietuvos tautinio kultūrinio paveldo sklaidą“, kurio tikslas – liaudies menininkų verslumo skatinimas ir tarptautinių kultūrinių ryšių plėtra. Projekto metu VšĮ „Prienų drožėjai“ nariams ir kitiems regiono liaudies menininkams buvo surengtas 6 dienų mokymų ciklas (verslo pradmenų, vadybos, mokesčių, autorinių teisių apsaugos ir kitomis temomis). Jame žinias gilino 19 menininkų. Taip pat organizuota kūrybinė stovykla Čekijoje, kurioje tarp suinteresuotų grupių buvo keičiamasi informacija, užmezgami kontaktai tolesniam bendradarbiavimui, skleidžiama informacija apie VšĮ „Prienų drožėjai“ ir medžio drožybą Lietuvoje. Finansinė parama leido VšĮ „Prienų drožėjai“ atnaujinti internetinę svetainę su elektroninės prekybos sistema (www.wood-sculpture.info) ir išleisti 500 informacinių biuletenių, pristatančių organizaciją ir jos veiklą. Tokiu būdu buvo paskatinti drožybos darbų pardavimai bei visuomenėje išplatinta žinia apie liaudies kūrybą;

– Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmų projektą „Jaunimo verslai – Marijampolės apskrities konkurencingo verslo ateitis“, kurio tikslas – skatinti ir ugdyti jaunimo verslumą Marijampolės apskrityje verslo įmonių gerosios praktikos pavyzdžiu, suteikti jaunimui žinių apie smulkaus ir vidutinio verslo aplinką bei įmonių kūrimo galimybes apskrityje bei Lietuvoje, ugdyti jaunimo ir verslo įmonių partnerystę bei išnaudoti jaunimo kūrybinį potencialą didinant apskrities konkurencinius pranašumus. Projekto metu dalyviams buvo vedami teoriniai ir praktiniai seminarai, organizuojami apsilankymai įmonėse, suorganizuotas „Geriausios verslo perspektyvos konkursas Marijampolės apskrityje“, vykdoma projekto gerosios patirties sklaida ir pan.;

– Asociacijos „Infobalt“ projektą „IRT sektoriaus eksporto skatinimas“, kurio tikslas – suteikti IRT sektoriaus bendrovių darbuotojams žinias, reikalingas pradėti ir toliau plėtoti eksporto veiklą. Projekto metu buvo parengta ir viešam naudojimui pateikta (www.infobal.lt) IRT bendrovių eksporto klausimus apimanti mokomoji medžiaga bei apmokyta 40 minėtų bendrovių darbuotojų. Taip pat buvo parengtos ir pristatytos trijų perspektyviausių Lietuvos IRT produktų ir paslaugų eksportui ir teikimui šalių IRT rinkų apžvalgos, nagrinėti sėkmingų bendrovių veiklos pavyzdžiai;

– Asociacijos „Žinių ekonomikos forumas“ projektą „Studentų doktorantų darbų pasiūla ir paklausa verslo įmonėse“, kurio tikslas – tyrimo pagalba identifikavus mokslo ir verslo bendradarbiavimo problemas, skatinti jų tarpusavio bendradarbiavimą, taip didinant Lietuvos įmonių

konkurencingumą, inovacijų diegimą ir produktyvumo didėjimą. Projekto metu buvo atliktas tyrimas, kurio rezultatai rodo, kokie yra verslo poreikiai ir ko tikimasi iš mokslo sektoriaus, koks yra bendradarbiavimo poreikis, kiek mokslo sektoriaus pasiūla atitinka verslo lūkesčius;

- Kauno regiono smulkių ir vidutinių verslininkų asociacijos projektą „Žmonių su negalia integravimas į verslo bendruomenę“, kurio tikslas – sudaryti sąlygas realiai žmonių su negalia integracijai į verslo bendruomenę, padėti jiems pradėti ir plėtoti verslą, skatinti jų aktyvumą, dalyvaujant Kauno regiono smulkių ir vidutinių verslininkų asociacijos veikloje, VšĮ „Verslininkų namai“ renginiuose, suteikiant jiems reikiamas paslaugas. Projekto metu buvo suorganizuotas specializuotas 5 praktinių seminarų ciklas. Seminarus vedė atitinkamų sričių ekspertai, buvo atliekamos praktinės užduotys („steigiamos“ ir „valdomos“ įmonės), vyko susitikimai su neįgaliaisiais verslininkais ir kitais sėkmingai dirbančiais verslininkais ir pan. Projekto rezultate viena verslo idėja buvo įgyvendinta praktiškai – atidarytas gėlių prekybos kioskas;

- Kauno moters užimtumo informacijos centro projektą „Moterų verslininkų iniciatyvos skatinimas per mokymą, ryšių tinklo plėtimą ir mentorystę“, kurio rezultate įkurti trys nauji moterų verslininkų klubai. Projekto metu taip pat buvo organizuojami mokymai pradedančioms verslininkėms, vykdoma mentorystės programa;

- VšĮ „Lietuvos Junior Achievement“ projektą „Mokyklinio jaunimo verslumo ugdymas“, kurio pagrindiniais tikslais: skatinti bendradarbiavimą tarp švietimo įstaigų ir įmonių bei plėtoti mokomųjų mokinių bendrovių veiklą, surengiant respublikinį geriausios mokinių bendrovės konkursą (mokomųjų mokinių bendrovių mugę). Įgyvendinant projektą 18 Lietuvos miestų vyko „Jaunojo kolegos“ diena, kurios metu mokiniai visą dieną praleido įmonėse dirbdami asistentais įvairiose darbo srityse. Projekte dalyvavo 81 verslo įmonė (kartu su filialais), jose apsilankė 531 mokinys iš 45 Lietuvos mokyklų, įdiegusių LJA mokymosi programas. „Litexpo“ parodų centre vyko LJA organizuojamas geriausios 2007/2008 m. mokomosios mokinių bendrovės konkursas, kuriame dėl geriausios mokslo metų bendrovės vardo varžėsi 22 bendrovės (jose dirbo net 198 mokiniai);

- VšĮ Klaipėdos ekonominės plėtros agentūros projektą „Klaipėdos miesto jaunimo verslumo iniciatyvų skatinimas“, kurio pagrindinė idėja – suteikti inkubavimo ir konsultacines paslaugas konkurso būdu atrinktoms kūrybinėms verslo idėjoms. 2008 metais vykdytas pirmasis šio projekto etapas – verslo idėjų konkursas. Dalyvauti konkurse galėjo 18–29 metų amžiaus kūrybinis jaunimas. Konkursui iš viso buvo pateikta 50 teisingai užpildytų paraiškų. Konkursą sudarė trys etapai, kurių metu buvo renkamos geriausios verslo idėjos, vedami mokymai, teikiamos konsultacijos;

- VšĮ Jurbarko verslo informacijos centro projektą „Jurbarko rajono įmonių produktyvumo konkurencingumo skatinimas organizuojant tarptautinį renginį „Jurbarko verslo dienos 2008““. Projekto metu buvo suorganizuota tarptautinė konferencija, kurioje lankėsi kviestiniai svečiai iš Rusijos ir Vokietijos. Konferencijoje buvo skaitomi pranešimai ir dalinamasi patirtimi, kaip efektyviai pasinaudoti ES struktūrine parama. Taip pat suorganizuota verslo paroda, amatininkų mugė, surengti konkursai įvairaus amžiaus vaikams ir jaunuoliams „Verslas baltame lape“ (verslo planų rengimas, piešinių konkursas ir piešinių ant asfalto konkursas). Projekto pabaigoje buvo suorganizuotas renginys miestui – konkurso „Verslas baltame lape“ apdovanojimo šventė ir koncertas.

2008 m. parengti 2 leidiniai verslo tematika:

- parengta ir išleista verslumo ugdymą skatinanti knygelė 8–12 metų vaikams „Verslas – ne vaikų žaidimas?“, kurioje pristatomi verslo pradmenys, pateikiami teigiami verslininkystės pavyzdžiai. Elektroninį knygelės variantą galima rasti Ūkio ministerijos puslapyje (www.ukmin.lt skyrelyje Smulkusis ir vidutinis verslas – Verslumo skatinimas). Spausdintinių knygelės egzempliorių galima teirautis Ūkio ministerijoje bei susijusiose institucijose;

- parengta informacinė knygelė pradedančiajam verslininkui „Kaip pradėti verslą?“, kurioje bendrais bruožais pristatoma verslo plėtros politika Lietuvoje, pateikiama išsami informacija apie verslo pradžia, aprašomi ir palyginami skirtingų verslo subjektų veiklos vykdymo ypatumai, pateikiama praktinė informacija apie verslo finansavimą, organizavimą, reikalingą dokumentaciją, mokesčius, galimą paramą verslui ir kita, taip pat aiškinami veiklos baigimo ypatumai, pateikiamos naudingos nuorodos.

2008 metais Ūkio ministerija užsakė taikomąjį mokslinį tyrimą: „Optimalaus individualia veikla užsiimančių fizinių asmenų, ūkininkų, kitų fizinių asmenų nemokumo problemų sprendimo modelio nustatymas“, kurio tikslas – parengti fizinio asmens nemokumo proceso teisinio reguliavimo principus, pateikti pagrindines nuostatas siekiant, kad šio proceso metu iš fizinio asmens turto, gaunamų įplaukų būtų tenkinami bendri skolininko kreditorių interesai, o sąžiningai veikiančiam fiziniam asmeniui būtų sudaroma galimybė atkurti mokumą ir, jei buvo tinkamai vykdomas turto pardavimo ir kreditorių reikalavimų tenkinimo planas, nustatyta tvarka atleisti jį nuo likusių skolų.

Įgyvendinant priemonę „Konferencijų ir seminarų, skirtų verslumui skatinti, rėmimas“ buvo skirtas dalinis finansavimas 8 konferencijoms ir seminarams:

- VšĮ Šiaurės Lietuvos kolegijos projektas „Konferencijos „Aš būsiu verslininkas: verslumo ugdymas laiko ir vertybių kontekste“ rengimas“. Konferencijos pagrindiniai tikslai – stiprinti verslo ir mokslo bendradarbiavimą, identifikuoti veiksmingiausius būdus, priemones ir metodus jaunimo verslumui skatinti. Konferencijoje dalyvavo mokiniai, studentai, mokslo įstaigų ir verslo atstovai. Projekto metu išskirtos pagrindinės bendradarbiavimo formos ir priemonės, kurių taikymas studijų procese skatins jaunimo verslumo vystymąsi, pasirašytos naujos bendradarbiavimo sutartys;

- Kauno technologijos universiteto projektas „Konferencija „KTU Karjeros dienos 2008““. Konferencijos tikslai – skatinti verslo ir mokslo partnerystę, suteikti studentams praktinių žinių ir padėti užmegzti kontaktus su įmonėmis. Konferencijoje dalyvavo apie 3000 studentų ir 118 ūkio subjektų, pranešimus skaitė 30 įmonių atstovų. Projektas sudarė galimybę įmonių vadovams ir studentams bendrauti betarpiškai;

- VšĮ Šiaulių verslo inkubatoriaus projektas „Konferencijos „Smulkaus ir vidutinio verslo plėtra Šiaulių apskrityje – verslumo ir konkurencingumo ugdymo regione instrumentas“, skirtos Šiaulių apskrities renginiui „Verslo diena 2008“ rengimas“. Dviejų dienų konferenciją sudarė keturios dalys: Mokslo ir technologijų vaidmuo versle (6 pranešimai), Šiaulių regiono potencialas (7 pranešimai), Šiaulių regiono verslumo didinimo galimybės (6 pranešimai), Gerosios patirties skaida (7 pranešimai). Pranešimus skaitė mokslo, verslo, valdžios institucijų atstovai, bankų analitikai ir nepriklausomi ekspertai;

- Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos projektas „Konferencijos „Verslo savivaldos bendradarbiavimo su valstybinėmis institucijomis nauda“ rengimas“. Renginyje dalyvavo verslo ir valstybės institucijų atstovai, svečiai iš užsienio. Konferencijoje buvo skaitomi pranešimai minėtomis temomis, po pranešimų dalyviai buvo pakviesti apskritojo stalo diskusijai, kurioje buvo aptariami socialinės-ekonominės partnerystės įteisinimo galimybių klausimai;

- Verslo centrų asociacijos projektas „Lietuvos viešųjų paslaugų verslui tinklo įstaigų darbuotojų kvalifikacijos kėlimas“, kurio tikslas – kelti asociacijos įstaigų, verslo centrų ir inkubatorių, darbuotojų kvalifikaciją, gerinti viešųjų paslaugų verslui kokybę, siekiant didinti šalies ūkio konkurencingumą, verslo produktyvumą ir aukštos pridėtinės vertės verslo lyginamąją dalį. Tinklo įstaigų darbuotojams buvo suteiktos labiausiai trūkstamos žinios, reikalingos jų kasdieniniame darbe. Verslo centrų vadovai buvo supažindinti su naujausiais vadyboje ir versle naudojamais mechanizmais ir teorijomis. Iš viso suorganizuota 13 mokomųjų seminarų;

- VšĮ „Tauragės verslo informacinis centras“ projektas „Renginio „Tauragės apskrities investicinis forumas 2008“ organizavimas“, kurio vienas iš tikslų – skatinti verslininkų bendradarbiavimą Lietuvoje ir užsienyje. Renginys vyko dvi dienas. Pirmąją dieną organizuota konferencija, kurioje dalyvavo Lietuvos Respublikos Seimo nariai, kitų valstybės institucijų atstovai, finansų analitikai, verslo atstovai, delegacijos iš Rusijos, Kaliningrado, Ukrainos, užsienio ambasadų Lietuvoje atstovai. Antrąją dieną vyko investicinių objektų ir turizmo vietų lankymas;

- Lietuvos verslo darbdavių konfederacijos projektas „Konferencijos „Verslo ir mokslo bendradarbiavimo idėjų sklaida“ rengimas“. Konferencijoje dalyvavo 200 asmenų iš Lietuvos ir užsienio valstybių. Konferenciją sudarė dvi dalys – teorinė ir praktinė. Teorinėje dalyje pranešimus skaitė valstybės institucijų ir verslo atstovai. Praktinėje dalyje vyko diskusijos grupėse. Konferencijos metu taip pat vyko verslo ir mokslo praktinio bendradarbiavimo ir mokslo pasiekimų paroda–mugė;

– VŠĮ „Telšių verslo inkubatorius“ konferencija „Verslo inkubatoriai – paramos smulkiąjam ir vidutiniam verslui garantas, kurios tikslas – skatinti šalies ir užsienio verslo inkubatorių bendradarbiavimą, sąveiką tarp institucijų ir jų darbuotojų, gerosios patirties perteikimą inovacijų, naujų technologijų ir paramos MVĮ srityse. Projekte dalyvavo Lietuvos ir užsienio verslo inkubatorių atstovai.

Įgyvendinant priemonę „SVV įvaizdį kuriančių ir su SVV plėtra susijusių informacinių reklaminių leidinių leidybos rėmimas“ paremta 4 leidinių leidyba:

– VŠĮ „Ekonominių tyrimų centras“ projektas „Leidinio „Lietuvos ekonominės padėties Europoje ir globalioje erdvėje analizė“ leidyba“. 2007 metais buvo parengtas mokslinių straipsnių rinkinys, kuriame yra išanalizuotos naujausios ir aktualiausios Lietuvos integravimosi į ES ir jos konkurencingumo didinimo rinkoje tendencijos bei pokyčiai empirinėje ir teorinėje plotmėse, įvertintas šių tendencijų ir pokyčių teigiamas ir neigiamas poveikis socialinei–ekonominei situacijai Lietuvoje ir pasiūlyti atitinkamos atsakomosios politikos instrumentai. 2008 m. ši knyga kietu viršeliu išleista 600 vnt. tiražu ir išplatinta Lietuvos Respublikos Seimo ir Vyriausybės nariams, nacionalinėms ir universitetų bibliotekoms bei kitiems norintiems ministerijos renginių metu;

– VŠĮ „Bendruomeninių santykių konsultantai“ projektas „Leidinio (kompaktinio disko) „Verslo, susijusio su kūrybinių gebėjimų komercializacija, žemėlapis“ leidyba“. Projekto metu sukurtas interaktyvus Užupio kūrybinių industrijų žemėlapis (programa), kuriame pateikta detali informacija apie 50 kūrybinių veiklų, verslų ir asmenų Užupyje, viso sukurta ir publikuota apie 130 taškų. Informacija pateikiama lietuvių ir anglų kalbomis. Leidinys patalpintas internete adresu www.uzupiozinios.lt/zemelapis ir išleistas CD formatu (500 vnt.). Taip pat leidinio viešinimui sukurti 5 baneriai, kurie patalpinti kultūrai ir turistams skirtuose internetiniuose puslapiuose (www.bernardinai.lt, www.vilnius-tourism.lt ir pan.);

– Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos projektas „Informacinių leidinių smulkiems ir vidutiniams verslininkams leidyba“, kurio metu parengti ir išleisti du leidiniai „Informacija verslininkams apie muitinės vertės nustatymą“ ir „Kaip klasifikuoti prekes“, kuriuose pateikiama aktuali informacija verslininkams minėtomis temomis. Leidiniai verslininkams išplatinti nemokamai per Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų tinklą.

– Panevėžio apskrities turizmo informacijos centro projektas „Leidinio „Panevėžio apskritis“ leidyba, kurio ilgalaikis tikslas – formuoti patrauklų Lietuvos šiaurės regiono įvaizdį, pritraukti kuo daugiau investuotojų, skleisti informaciją apie regioną potencialiems užsienio ir vietiniams investuotojams bei svečiams, skatinti vietinį ir atvykstantįjį turizmą. Spalvotas leidinys su kompaktiniu disku išleistas 1000 vnt. tiražu ir platinamas per Panevėžio apskrities savivaldybes, turizmo informacijos centrus Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmus ir kitas institucijas renginių metu.

Įgyvendinant priemonę „Verslo inkubatorių, informacijos centrų ir kitų paramos verslui įstaigų steigimo, kūrimo, plėtos išlaidų ir išlaidų, susijusių su viešųjų paslaugų teikimu SVV subjektams, finansavimas“ paremti 6 verslo inkubatoriai ir 41 verslo informacijos centras. 2008 metais verslo informacijos centrai ir verslo inkubatoriai, vykdydami viešųjų paslaugų verslui projektus, suteikė daugiau kaip 18,9 tūkst. val. konsultacijų ir mokymų, atsakė į daugiau nei 53,4 tūkst. paklausimų, suorganizavo 858 verslo informacijos sklaidos renginius, kuriuose dalyvavo daugiau nei 18,5 tūkst. verslininkų.

2008 metais į verslo inkubatorius buvo priimta 51 nauja įmonė, sukurtos 446 naujos darbo vietos. Naudodamiesi verslo informacijos centrų ir verslo inkubatorių paslaugomis, verslininkai nemokamai ar lengvatinėmis sąlygomis gali įgyti žinias reikalingas verslo pradžiai ir verslo plėtrai.

Programos uždavinys (05):

Plėtoti ir stiprinti SVV finansinės paramos sistemą.

Priemonių vykdymas:

Įgyvendinant priemonę „Paskolų garantijų (įmokų ir išmokų kompensavimas) teikimas ir paskolų palūkanų dalinis dengimas (vykdomas per INVEGA) bei kitų finansinės paramos formų įgyvendinimas“ 2008 metais UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ (toliau – INVEGA) SVV subjektams suteikė 320 garantijų, plg. 2007 metais suteiktos 489 garantijos (sulėtėjęs SVV subjektų skolinimasis iš kredito įstaigų 2008 metais turėjo įtakos ir INVEGOS veiklos rezultatams).

Per 2008 metus suteiktos garantijos padėjo įmonėms pasiskolinti 210,3 mln. Lt paskolų (plg. 2007 metais suteikta garantijų už 228,3 mln. Lt paskolų). Taip pat 2008 metais kompensuota 14,5 mln. Lt SVV subjektų bankams sumokėtų palūkanų.

Gamyba užsiimančioms įmonėms minėtu laikotarpiu suteikta garantijų už 86,9 mln. Lt (36,6 proc. viso suteiktų garantijų skaičiaus). Daugiausia garantuota už statybos, medienos pramonės, metalo gaminių gamybos, baldų, plastikinių ir guminių gaminių gamybos įmonių projektus.

Aktyviausiai INVEGA teikiamomis garantijomis naudojosi paslaugų sferoje veikiančios įmonės, kurių projektų finansavimui remti per 2008 metus suteikta 90,9 mln. Lt garantijų (49,69 proc. visų garantijų). Daugiausia garantijų suteikta viešbučių bei visuomeninio maitinimo, autoserviso, poilsio organizavimo, kultūrinės, sportinės veiklos, transportavimo, reklamos ir leidybos paslaugas teikiančių įmonių projektams įgyvendinti.

Investiciniams projektams įgyvendinti 2008 metais suteiktos garantijos sudarė 84,38 proc. viso suteiktų garantijų skaičiaus. Įmonės, veikiančios iki 3 metų, sudarė 34 proc. visų garantijų per 2008 metus gavusių įmonių, o labai mažos įmonės sudarė 51 proc. visų įmonių, kurios per 2008 metus pasinaudojo šia finansine priemone. Iš viso nuo INVEGA veiklos pradžios (2001 metų) MVĮ suteiktos 1856 garantijos, kurios bankams užtikrino 822,2 mln. Lt paskolų sumos grąžinimą, o suteiktų garantijų suma sudaro 522,9 mln. Lt.

Pradedančiosioms įmonėms ypač aktuali galimybė gauti labai mažos apimties paskolas (mikrokreditus) – paskolas iki 25 000 eurų (ar ekvivalentu kita valiuta). Labai mažos paskolos (mikrokreditai) teikiami supaprastinta tvarka, o palūkanos yra mažesnės, negu įprastai. Įgyvendinant priemones „Labai mažų paskolų (mikrokreditų) teikimas“ ir „Labai mažų paskolų (mikrokreditų) teikimo administravimas“ 2008 metais mikrokreditavimui skirtos lėšos buvo paskirstytos 135 įmonėms:

- AB Šiaulių bankas suteikė 4 023 670, 000 Lt paskolų 58 įmonėms;
- UAB „Medicinos bankas“ suteikė 3 510 890, 000 Lt paskolų 46 įmonėms;
- DnB Nord bankas suteikė 2 276 670, 000 Lt paskolų 31 įmonei.

2008 metais 85 proc. (8,3 mln. Lt) mikrokreditams skirtų lėšų atiteko labai mažoms įmonėms, 38 proc. (3,7 mln. Lt) labai mažų paskolų lėšų paskirstyta įmonėms, kurios veiklą vykdo plėtotiniuose regioniniuose centruose: Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių ir Utenos.

Nuo mikrokreditavimo pradžios, 2006 m. rugpjūčio 16 d., iki 2008 m. gruodžio 31 d. mikrokreditavimui skirtos lėšos buvo paskirstytos 588 įmonėms:

- AB Šiaulių bankas, kuriam buvo skirta 15 mln. Lt, suteikė 21.797.440,000 Lt paskolų 306 įmonėms;
- UAB „Medicinos bankas“, kuriam buvo skirta 8,3 mln. Lt, suteikė 12.997.920,000 Lt paskolų 171 įmonei;
- DnB Nord bankas, kuriam buvo skirta 5,5 mln. Lt, suteikė 7.867.300,000 Lt paskolų 111 įmonių.

Mikrokreditavimui skatinti 2007–2013 metais papildomai iš ES struktūrinių fondų numatyta skirti 22 mln. eurų. Šios lėšos yra JEREMIE Kontroliuojančiajame fonde, kurį Lietuvoje administruoja Europos investicijų fondas. Planuojama mikrokreditavimo priemonės įgyvendinimo pradžia – 2009 metų II ketvirtis.

Programos uždavinys (06):

Išlaikyti esamus prekių ir paslaugų eksporto į trečiąsias valstybes ir prekių išvežimo į ES augimo tempus.

Priemonių vykdymas:

2008 metais Lietuvos verslininkams buvo skirta finansinė parama dalyvauti 127 tarptautinėse parodose, dešimtyje verslo misijų, organizuota 18 įvairių eksportuotojams skirtų konferencijų ir seminarų, iš dalies subsidijuota 38 Lietuvos ūkio subjektų prekes ir paslaugas užsienio eksportuotojams pristatančių įvairių leidinių leidyba. Skirtos lėšos lankstinukui apie piligrimų kelių išleisti, moksliniam darbui „Bendrosios energijos (anglies, elektros, naftos, gamtinių dujų ir atsinaujinančių energijos šaltinių) vartojimo efektyvumo Lietuvos ir ES pramonės sektoriuose

palyginamoji analizė ir energijai imlios pramonės plėtros perspektyvos“ atlikti; geriausio metų eksportuotojo 2 konkursų rengimui.

Nebuvo vykdoma priemonė „Eksportuotojų ne rinkos rizikos draudimo išlaidų dalinis dengimas“, nes viešojo konkurso būdu nepavyko parinkti draudimo įmonės eksporto kreditų draudimo paslaugoms teikti.

Apmokėtas Wassenaaro susitarimo dėl įprastinių ginklų ir dvejetainių paskirties prekių bei technologijų eksporto kontrolės dalyvio mokestis ir kiti mokesčiai už dalyvavimą tarptautinių organizacijų veikloje.

Programos uždavinys (07):

Stiprinti bendruosius šalies ūkio konkurencingumą lemiančius veiksnius.

Priemonių vykdymas:

Vienas iš pagrindinių ES ramsčių ir privalumų – laisvas prekių judėjimas, tačiau prekės laisvai cirkuliuojamos visoje ES rinkoje turi būti saugios, kokybiškos ir maksimaliai vienodai atitikti ES ir šalių narių teisės aktų reikalavimus. Tam yra sukurta ir nuolat stiprinama ir unifikuojama produktų atitikties įvertinimo sistema: notifikuotos įstaigos, akreditacijos, standartizacijos įstaigos. Ūkio ministerija nuolat remia šių grandžių materialinės techninės bazės kūrimą ir plėtrą, stiprina jų administracinius gebėjimus.

Vykdam atitikties įvertinimo infrastruktūros stiprinimo ir plėtros funkciją, 2008 metais Ūkio ministerija skyrė dalinę finansinę paramą 9 atitikties įvertinimo įstaigų projektams:

1. UAB „Laboratorinių bandymų centras“ projekto „Asfaltbetonio ir mineralinių medžiagų atitikties įvertinimui būtinos infrastruktūros stiprinimas“ ilgalaikio turto įsigijimo išlaidoms;
2. Vilniaus Gedimino technikos universiteto Termoizoliacijos instituto projektui „Termoizoliacinių ir mūro gaminių šilumos laidumo bandymai atitikties vertinimo ir tarplaboratorinių palyginamųjų bandymų organizavimo tikslais“;
3. UAB „Elektrotechninių gaminių sertifikavimo centras“ projektui „UAB Elektrotechninių gaminių sertifikavimo centras“, notifikuotos pagal žemųjų įtampų 2006/95/EB direktyvą atitikties įvertinimo įstaigos, kompetencijos gerinimas. Laidų ir kabelių bei ilgiulių, esančių Lietuvos rinkoje, techniniai tyrimai ir atitikties nustatytiems reikalavimams įvertinimas“;
4. Kauno technologijos universiteto Architektūros ir statybos instituto projektui „Statybinės šiluminės fizikos laboratorijos parengimas stiklo paketų ir išorinių termoizoliacinių sudėtinių sistemų bandymams ir atitikties įvertinimui“;
5. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Gaisrinių tyrimų centro projektui „Gesintuvų atitikties įvertinimo sąlygų gerinimas“;
6. VŠĮ „Technikos priežiūros tarnyba“ projektui „Technikos priežiūros tarnybos Bandymų ir tyrimų laboratorijos materialinės bazės stiprinimas“;
7. UAB „Alzida“ projektui „Palyginamųjų bandymų programa „Betono stiprio įvertinimas neardomais metodais. Atšokimo dydžio nustatymas pagal LTS EN 12504-2““;
8. VĮ „Statybos produkcijos sertifikavimo centras“ projektui „Mažų valymo įrenginių laboratorijos kūrimas“;
9. AB „Limeta“ projektui „Medicinos technikos įrenginių saugaus naudojimo įvertinimo infrastruktūros stiprinimas“.

Greta tiesioginės veiklos, įmonės siekia Nacionalinio kokybės apdovanojimo, kuris atitinka Europos kokybės vadybos fondo tobulumo modelį (Nacionalinį kokybės prizą Ūkio ministerija įsteigė 1998 m.). Norint laimėti šį prizą, nepakanka vien tik pasirūpinti gaminamo produkto kokybe. Ypač svarbūs ir vadovų veiksmai, įmonės politika bei strategija, personalo vadyba, išteklių ir gamybos procesų valdymas, o kokybės prizų apdovanotos įmonės ne tik padidina įmonės vertę, bet ir sustiprina konkurencingumą tiek vietinėje, tiek užsienio rinkose. Tai visoje Europoje vertinamas apdovanojimas, kuris liudija, kad jį gavusi įmonė atitinka itin aukštus bendrovės vadybos reikalavimus (Nacionalinius kokybės prizus savo įmonėms teikia 67 pasaulio šalys, tarp jų visos ES šalys). 2008 metais Nacionalinio kokybės prizo konkursą laimėjo bendrovės „Kauno energetikos remontas“ (gamina metalo konstrukcijas statyboms, slėginius indus, įvairios paskirties konteinerius, stato ir montuoja elektros pastotes ir skirstyklas.), „YARA Lietuva“ (gamina granuliuotą fosforą, fosforo-kalio, kompleksines azoto-fosforo-kalio bei magnio trąšas) ir viešoji įstaiga Teisės ir verslo

kolegija (mokslo įstaiga šiame konkurse apdovanojama pirmą kartą). Nugalėtojams Ūkio ministerijos organizuojamos Verslo dienos metu, 2008 m. lapkričio 13 d., iškilmingoje aplinkoje įteikti Lietuvos dizainerių sukurti ir pagaminti prizai, suteikiama teisė naudoti prizo simboliką reklamos tikslams.

Vadovaudamasi 2007 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento rezoliucija „Dėl tekstilės gaminių sektoriaus ateities po 2007 metų“, Ūkio ministerija kartu su Lietuvos aprangos ir tekstilės įmonių asociacija įgyvendino priemones, didinančias Lietuvos tekstilės ir aprangos sektoriaus, kaip vieno iš svarbių Lietuvos ūkio sektorių, konkurencingumą, siekiant integruotis į ES bendrąją rinką, išlaikant produkcijos gamybos ir pardavimo apimtis bei dirbančiųjų (ypač moterų) skaičių.

Siekiant padidinti Lietuvos tekstilės įmonių produktyvumą ir konkurencingumą bei skatinti eksportą atlikti šie darbai ir pasiekti numatyti tikslai: atlikta Lietuvoje gaminamų ir įvežamų tekstilės gaminių asortimento analizė, nustatyti minimalūs atskirų tekstilės produktų grupių kokybės reikalavimai bei parinkti tyrimo metodai ir tuo remiantis parengtas tekstilės gaminių rekomendacinis kokybės reikalavimų vadovas. Lietuvos tekstilės instituto tekstilės medžiagų laboratorijos veikla praplėsta naujais cheminės analizės tyrimo metodais tekstilės medžiagų ekologinių savybių įvertinimo srityje, remiantis nustatytais kriterijais parinkta subrangovinė laboratorija ir pagal parengtą procedūrą įsisavinti nauji cheminės analizės tyrimo metodai, organizuotas seminaras projekto rezultatų pristatymui.

Parengtame Tekstilės gaminių rekomendaciniame kokybės reikalavimų vadove (toliau - TKV) pateikti objektyvūs kriterijai, pagal kuriuos gali būti įvertinama tekstilės gaminių, patenkančių į neprivalomojo įvertinimo sritį ir neturinčių nustatytų reikalavimų, kokybę bei jų atitikimas numatomi paskirčiai. Rinkos dalyviai (gamintojai, tiekėjai, prekybininkai, rinkos priežiūros atstovai ir vartotojai) gali pasitikrinti gaminamų bei į rinką patenkančių tekstilės gaminių atitikimą saugos, kokybės ar tam tikriems techniniams reikalavimams, panaudoti vadove pateiktus techninius reikalavimus ir kitas nuostatas rengiant įmonės techninius dokumentus ar sudarant sutartis su tiekėjais ar pardavėjais. Šio vadovo taikymas taip pat gali suteikti garantijas gamintojams, kad jų gaminama produkcija yra kokybiška ir atitinka numatomą naudojimo paskirtį. TKV pateikti kriterijai, kuriais remiantis būtų galima apsaugoti rinką nuo nekokybiškų, nesaugių bei kenksmingų sveikatai tekstilės produktų. Parengtas vadovas apima ne tik tradicinį aprangai skirtą tekstilės medžiagų asortimentą, bet ir tekstilės gaminius, skirtus namų tekstilei, visuomeninėms įstaigoms (sveikatos priežiūros įstaigoms, viešbučiams, restoranams ir kt.), darbo drabužiams bei daugiafunkcines tekstilės medžiagas, skirtas naujos kartos, inovatyviems tekstilės gaminiams. TKV taip pat yra nurodomos teisės aktais bei norminiais dokumentais tekstilės gaminiuose draudžiamos ar ribojamos cheminės medžiagos bei pateikiamas rekomenduojamų patikrinti cheminių medžiagų, kurios gali būti pavojingos žmogaus sveikatai ir aplinkai, sąrašas. Vadovaujantis TKV gali būti įvertinti atitinkamų tekstilės produktų grupių gaminiai, tiek gaminami Lietuvoje, tiek tiekiami į vidaus rinką kitų šalių gamintojų, suteikiant jiems ženklą, liudijantį kokybę ir atitikimą numatomi naudojimui paskirčiai. Reikalingi bandymai gali būti atliekami Lietuvos tekstilės instituto tekstilės medžiagų bandymų laboratorijoje, kuri ir galėtų patvirtinti tirtų gaminių atitikimą ar neatitikimą nustatytiems minimaliems reikalavimams, pateikdama bandymų protokolus ir atitiktį patvirtinantį dokumentą.

Savo įvaizdžiu besirūpinančios ir norinčios išlikti konkurencingomis, suprasdamos, kad vadybos sistema yra investicija į sėkmę ir pažangą, šalies įmonės pereina prie naujų valdymo metodų. Šiuo metu per 900 įmonių turi įdiegusios sertifikuotą pagal ISO 9001 standartą ir kitus šakinius standartus kokybės vadybos sistemą bei apie 400 įmonių – pagal ISO 14001 standartą sertifikuotą aplinkos vadybos sistemą. Tačiau Lietuva pagal šiuos rodiklius gerokai atsilieka nuo kitų ES ir pasaulio šalių. Lietuvoje kokybės sistemų diegimo sparta turėtų padidėti bent 4 kartus, norint pasiekti ES vidurkį. Todėl būtina skatinti įmones, ypač labai mažas ir mažas, diegti pažangius vadybos metodus siekiant jų veiklos tobulinimo, geresnio vartotojų poreikio patenkinimo. 2008 metais 27 įmonėms suteikta 123,3 tūkst. Lt finansinė parama kokybės vadybos sistemos sertifikavimo išlaidoms kompensuoti, 12 įmonių suteikta 39,0 tūkst. Lt finansinė parama aplinkos vadybos sistemos sertifikavimo išlaidoms kompensuoti.

Siekiant užtikrinti ilgalaikį prekių ar paslaugų tiekimą į naujas rinkas, padidinti MVĮ konkurencingumą, paskatinti įmones gaminti gaminius panaudojant antrines žaliavas ar pavojingas atliekas, Ūkio ministerija iš dalies finansuoja tokių gaminių sertifikavimo išlaidas. 2008 metais 9 įmonėms buvo suteikta 56,5 tūkst. Lt finansinė parama gaminių sertifikavimo išlaidoms iš dalies kompensuoti.

Siekiant įsigilinti į atskirų pramonės sričių problematiką ir spręsti šiuose sektoriuose susidariusias problemas, Ūkio ministerijos užsakymu 2008 metais buvo atlikti šie moksliniai tiriamieji darbai: „Suvirinimo darbų koordinatoriams kvalifikacinių reikalavimų ir mokymo programos paruošimo studija“, „Ploviklių reglamento (648/2004/EB) įgyvendinimo situacija Lietuvoje ir pasiūlymai jai pagerinti“, „Įmonių darnios pramonės plėtros (tame tarpe įvertinant šiltnamio dujų emisiją) veiksmingumo įvertinimo sistemos ir metodikos sukūrimas“, „Elektrotechninių ir elektroninių gaminių Lietuvos rinkoje atitikimo saugos reikalavimams studija“, „Ekologinio gaminių projektavimo direktyvos (2005/32/EB) įgyvendinimo atskiroms gaminių grupėms studija“. Gauti rezultatai padeda tobulinti rinkos priežiūrą (įteisinant atitinkamus nacionalinius teisės aktus), leidžia suformuoti pagrįstą ir optimalią Lietuvos poziciją verslo, aplinkosaugos ir žmonių sveikatos apsaugos požiūriu svarstant ir priimant tiek ES, tiek nacionalinius teisės aktus.

Ūkio ministerija, skatindama studentų domėjimąsi Lietuvos ir pasaulio ekonomikos plėtra, šalies ūkiui aktualiais klausimais, analizuoti temas, kurios galėtų turėti įtakos ūkio augimui, kasmet skelbia studentų (magistrantų), pasirenkančių darbų temas, susietas su šalies ekonomikos augimu ir konkurencingumo didinimu, skatinimo konkursą. 2008 metais skatinimo konkursą laimėjo ir pirmąją vietą užėmė Vilniaus universiteto Chemijos fakulteto magistrantė Agnė Tubelevičiūtė ir darbo vadovas dr. Remigijus Skirgaila už magistro darbą „Thermococcus sp. DNR polimerazės savybių keitimas, taikant evoliucijos in vitro metodus“. Antrąją vietą užėmė Kauno technologijos universiteto Fundamentaliųjų mokslų fakulteto magistrantas Tomas Tamulevičius ir jo darbo vadovas dr. Mindaugas Andrulevičius už magistro darbą „Periodinių struktūrų formavimo metodai ir nauji pritaikymai“. Trečiąją vietą laimėjo Vytauto Didžiojo universiteto Ekonomikos ir vadybos fakulteto magistrantė Viktorija Bartkevičiūtė ir darbo vadovas doc. dr. Mindaugas Dapkus už magistro darbą „Lietuvos ekonomikos perkaitimo įvertinimas: pasiūlos aspektas“. Laimėtojai ir jų darbų vadovai buvo apdovanoti 2008 m. lapkričio 7 d. vykusio Verslo dienos šventinio renginio metu. Pirmosios vietos laimėtojams skiriama 5000 Lt, antrosios vietos laimėtojams – 3000 Lt, trečiosios – 2000 Lt. prizas. Remiantis konkurso nuostatais, laimėjusio darbo autoriui skiriama 75 proc., o darbo vadovui – 25 proc. premijos sumos.

Pastaruosiu metu, vykstant globalizacijos procesams, keičiasi ES institucijų požiūris į pramonės politiką. Jeigu anksčiau buvo akcentuojamas tik horizontalių pramonės plėtros priemonių taikymas, tai šiuo metu vis daugiau dėmesio skiriama atskirų apdirbamosios ir išgaunamosios pramonės šakų analizei ir plėtrai. Lietuvoje vykdoma pramonės šakų veikla yra fragmentuota, asociacijos jaučia strateginio požiūrio į savo šakų plėtrą trūkumą. Todėl Ūkio ministerija, vykdydama priemonę „Verslo sistemų formavimo ir veiklos efektyvumo didinimo projektų rėmimas“, skyrė lėšas Lietuvos aprangos ir tekstilės įmonių asociacijai, Lietuvos laivų statytojų ir remontininkų asociacijai, Farmacijos pramonės įmonių asociacijai, Lietuvos spaustuvininkų asociacijai ir asociacijai „Infobalt“ ir buvo parengtos šių Lietuvai reikšmingų pramonės sektorių – Lietuvos laivų statybos ir remonto pramonės, Lietuvos farmacijos gamybos pramonės ir biomedicinos, informacinių ir ryšių technologijų sektoriaus, Lietuvos aprangos ir tekstilės pramonės, Lietuvos spaudos pramonės – strategijos.

Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija įgyvendino projektą „Nacionalinės prekių duomenų talpyklos, atitinkančios Visuotinio duomenų sinchronizavimo tinklo GDSN (Global Data Synchronization Network) reikalavimus, sukūrimas pirmas etapas“. Lietuvos gamintojų prekių duomenų talpyklos tarptautiniame tinkle sukūrimas prisidės prie esamų eksporto rinkų išplėtimo ir eksporto apimčių padidėjimo bei Lietuvos gamintojų produkcijos pardavimo rinkų paieškos palengvinimo.

Lietuvos pramonininkų konfederacija parengė studiją „ES vidaus rinkos funkcionavimas šalies pramonės ir verslo požiūriu: pasiekimai ir neišsipildžiusių galimybių kaina“. Studijos tikslas –

identifikuoti problemas, su kuriomis Lietuvos įmonės susiduria dėl netobulai funkcionuojančios ES vidaus rinkos, įvertinti dėl to patiriamą žalą bei šias problemas paviešinti suinteresuotoms Lietuvos ir ES institucijoms.

Lietuvos pramonininkų konfederacijos siūlymu, 2008 metais Ūkio ministerija įsteigė Nusipelnusio pramonės darbuotojo garbės ženklą, kuris skiriamas Lietuvos pramonės darbuotojams už ilgametį ir nepriekaištingą darbą ir (ar) ypač didelį indėlį plėtojant pramonę. Šis ženklas pirmajam įteiktas garbingam tekstilės pramonės veteranui AB „Audėjas“ generaliniam direktoriui J. Karčiauskui. Tikimasi, kad 2009 metais pramonininkai taip pat nestokos iškilų asmenybių šiam apdovanojimui.

Vykdydama priemonę „VšĮ Lietuvos ekonominės plėtros agentūros veiklos plano priemonių, kuriomis įgyvendinami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai ir kitais teisės aktais suformuoti pavedimai, finansavimas“ LEPA įgyvendino 2008 m. veiklos plane nustatytus uždavinius:

– Įgyvendinant veiklos plano uždavinį „Tapti šalies ekonominio įvaizdžio formuotoju bei svarbiausiu ekonominės informacijos partneriu Lietuvos ir užsienio įmonėms“ LEPA vykdė Lietuvos ekonominės aplinkos ir verslo galimybių pristatymo priemones. Buvo parengta, išplatinta bei publikuota Lietuvos ekonomikos ir verslo sąlygas pristatanti medžiaga: 36000 vnt. lankstinukų, Lietuvos ekonomikos pristatymo leidiniai „Advantage Lithuania“ įvairiomis kalbomis (35000 vnt.), reklaminiai informaciniai Lietuvos verslo aplinkos pristatymai ir Lietuvos ekonomikos pristatymo medžiaga apie Lietuvos verslo galimybes ir verslo sąlygas užsienio žiniasklaidai, parengta ir Vilniaus oro uoste eksponuojama Lietuvos patrauklumą reklamuojanti švieslentė, inicijuota ir įgyvendinta 16 reklaminių akcijų pagrindiniuose pasaulio verslo visuomenės skaitomuose leidiniuose, paruošti Lietuvos ekonomikos pristatymo specializuoti pranešimai. Pristatant Lietuvos investicinę aplinką dalyvauta (surengta) 17 tarptautinių renginių užsienyje ir 16 renginių Lietuvoje. 2008 metais buvo įgyvendintas ES struktūrinių fondų remiamas projektas „Lietuvos turizmo ir verslo prekinio ženklo kūrimas“, kurio metu išrinktas prekės ženklas, parengta ženklo vartojimo „Stiliaus knyga“.

– Įgyvendinant veiklos plano uždavinį „Pritraukti tiesiogines užsienio investicijas į Lietuvą, skatinant investicijas į didelę pridėtinę vertę kuriančią veiklą, grindžiamą mokslu, žiniomis bei aukštosiomis technologijomis įvairiose ūkio šakose“ buvo įgyvendinti 3 investiciniai projektai, kurių vertė 48,1 mln. Lt ir numatoma sukurti 112 darbo vietų. Įgyvendinant šiuos projektus Ispanijos įmonė investavo į transporto paslaugas, Olandijos įmonė pradėjo steigti grindų liejimo padalinį Lietuvoje, Suomijos įmonė investavo į izoliacinių medžiagų statybų sektoriui gamybą. Taip pat buvo suorganizuota 12 investicinių seminarų užsienyje ir Lietuvoje. Įgyvendintų investicinių projektų skaičius ir sukurtų darbo vietų skaičius yra mažesnis, nei planuota, nes 2 stambūs investiciniai projektai (JAV duomenų centro įkūrimo ir Norvegijos įmonės gamybos padalinio įkūrimo), kurių dėka būtų sukurta apie 500 kvalifikuotų darbo vietų, buvo nutraukti dėl problemų įsigyjant (išsinuomojant) žemę, elektros energijos kainų po 2010 m. neapibrėžtumo ir kt. priežasčių. Kitų 3 investicinių projektų (Prancūzijos, Suomijos, Danijos įmonių) įgyvendinimas sustojo dėl sulėtėjusios nekilnojamojo turto rinkos ir bendros ekonominės situacijos. Kiekvieno šio projekto vertė viršija 300 mln. Lt ir jie galėtų sukurti po 150 kvalifikuotų darbo vietų.

– Įgyvendinant uždavinį „Prisidėti prie Lietuvos įmonių įsitvirtinimo tarptautinėse rinkose, skatinant vis didesnę jų įsitraukimą į tarptautinę prekybą bei didinant jų konkurencingumą“ LEPA inicijavo eksporto projektų, kurių vertė sudarė 120,58 mln. Lt ir jų dėka Lietuvos įmonės gavo eksporto užsakymų už 49,24 mln. Lt. Buvo atsakyta į 328 užsienio kompanijų paklausimus dėl lietuviškos produkcijos ar paslaugų pirkimo ir Lietuvių įmonių partnerių. Organizuota 20 užsienio kompanijų – potencialių lietuviškos produkcijos (paslaugų) pirkėjų – vizitų. Vizitų metu aplankytos 65 Lietuvos įmonės ir organizacijos. Surengta 50 eksporto skatinimo renginių Lietuvos ir užsienio įmonėms ir verslą skatinančioms organizacijoms (dalyvių skaičius – 1643): verslo misijos iš Vokietijos, Japonijos ir Olandijos, 10 seminarų, 2 tarptautinės konferencijos ir kt. Suorganizuotų verslo renginių ir užsienio kompanijų paklausimų dėka Lietuvos įmonėms surastų naujų užsienio prekybos partnerių skaičius siekia 1739. Įgyvendinant šį uždavinį 2008 m. buvo įvykdyta mokymų programa „Eksporto įgūdžių tobulinimas“ kurioje dalyvavo 15 Lietuvos įmonių atstovų.

– vykdė Lietuvos ekonominio atstovavimo užsienyje tinklo veiklos skatinimo ir plėtros priemones. 2008 metais gana aktyviai veikė LEPA įsteigtos atstovybės Vokietijoje ir Belgijoje, kurios padeda verslininkams susirasti naujus prekybos partnerius, aktyviai dalyvauja rengiant kontaktines mugės, parodas ir verslo misijas, formuojant teigiamą Lietuvos įvaizdį. LEPA atstovybių 2008 metų darbo rezultatai pateikiami 1 lentelėje.

1 lentelė.

LEPA atstovybių 2008 metų darbo rezultatai

Kriterijai	2008 m. planas		2008 m. faktas	
	O	H	O	H
Lietuvos pristatymas renginiuose (seminaruose) buvimo šalyje (renginių skaičius)	6	1	6	1
Aptarnautų Lietuvos/buvimo šalies įmonių skaičius (konsultacinės-informacinės paslaugos)	40/100	38/66	65/93	38/66
Tikslinis kompanijų lankymas buvimo šalyje (vizitų skaičius)	15	17	15	17
Verslo misijų organizavimas	1	-	1	-
Inicijuotų investicinių projektų skaičius (darbo vietos)(vertė), mln. Lt	6/100/30	5	4/245/60	5
Inicijuotų tarptautinės prekybos plėtros projektų vertė (skaičius), mln. Lt	6/15	33	2	33

O – atstovybė Ofenbache/Hahne, H – atstovybė Hamburge.

PASTABA. Atstovybės Hamburge veikla pradėta vykdyti nuo 2008 m. spalio 20 d.

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane nustatytais vertinimo kriterijais:

Specialiosios ekonomikos augimo ir konkurencingumo didinimo programos įgyvendinimui matuoti buvo nustatyti rezultato kriterijai:

1. Verslo sektoriaus išlaidos moksliniams tyrimams, technologijų plėtojimui ir inovacijoms, proc. nuo BVP.

Planuota reikšmė 2008 metais 0,24, tačiau oficialūs statistiniai duomenys, kuriais remiantis galima būtų nustatyti, ar šis kriterijus pasiektas, dar nepaskelbti (preliminariai manoma, kad planuotas rodiklis pasiektas).

2. TUI augimas, proc.

Planuota reikšmė 2008 metais 20 proc. Statistikos departamento duomenimis TUI Lietuvoje 2008 m. spalio 1 d. sudarė 33,48 mlrd. litų ir buvo 5,7 procento mažesnės nei 2008 m. sausio 1 d. 2008 metais TUI Lietuvoje sumažėjo dėl susidariusios bendros ekonominės situacijos, pablogėjusių verslo finansavimo sąlygų ir todėl sulėtėjusios verslo ir nekilnojamojo turto rinkos plėtros, taip pat vertybinių popierių biržoje kotiruojamų įmonių akcijų kainų sumažėjimo ir kita.

3. Veikiančių ūkio subjektų skaičius metų pradžioje.

Planuota reikšmė 77000, pasiekta 84574.

4. Lietuviškos kilmės produkcijos eksporto padidėjimas, proc.

Planuota, kad 2008 metais padidės 4–5 proc. Faktiškai 2008 metų sausio – gruodžio mėn., palyginti su 2007 metų sausio–gruodžio mėn., eksportas padidėjo 28,4 procento, eksportas be mineralinių produktų padidėjo 11,6 procentų. Lietuviškos kilmės prekių eksportas 2008 metų sausio–gruodžio mėn. buvo 38734,32 mln. Lt ir, palyginti su 2007 metų sausio–gruodžio mėn., padidėjo 31,3 procento, o be mineralinių produktų – 5,4 procento.

Detalus programos vertinimo kriterijų planinių ir faktinių išraiškų palyginimas pateiktas 1 priede „Vertinimo kriterijų (efekto, rezultato ir produkto) 2008 m. suvestinė“.

VIETINIO IR ATVYKSTAMOJO TURIZMO PLĖTRA (kodas 01-03)

Programos tikslas:

Skatinti vietinio ir atvykstamojo turizmo plėtrą ir konkurencingumo didinimą.

Programos uždavinys (01):

Užtikrinti efektyvų turizmo sektoriaus planavimą ir administravimą.

Priemonių vykdymas:

2008 metais parengti Nacionalinės turizmo plėtros programos pakeitimai, kuriais buvo pratęstas šios programos vykdymo laikotarpis iki 2013 m. ir suvienodintas su ES Sanglaudos skatinimo veiksmų programos laikotarpiu. Be to, Nacionalinė turizmo plėtros programa buvo patikslinta aiškiau apibrėžiant paramos, skiriamos viešosios turizmo infrastruktūros plėtrai, kriterijus. Parengtos ekologinio turizmo metodinės rekomendacijos, golfo aikštynų planavimo ir įrengimo metodinės rekomendacijos, kuriomis siekiama sudominti savivaldybes ir verslo atstovus golfo aikštynų plėtra Lietuvoje.

Parengtas mokslo tiriamasis darbas „Aktyvaus poilsio žiemos infrastruktūros plėtros galimybių studija“ įvertina Lietuvos žiemos poilsio situaciją ir plėtros galimybes, pateikia pasiūlymus, kaip racionaliai ir ekonomiškai tikslingai plėtoti šias veiklas. Parengti taikomieji mokslo darbai: „Lietuvos turizmo informacijos centrų užsienyje veiklos efektyvumo ir plėtros galimybių studija ir pertvarkymo į Lietuvos ekonominės plėtros agentūros atstovybę principai“, „SPA („sveikata per vandenį“) paslaugų klasifikavimo metodinės rekomendacijos“, „Mineralinio vandens naudojimo Lietuvos kurortuose sveikatinimo, profilaktikos, gydymo ir reabilitacijos tikslais standartizuotos metodinės rekomendacijos“, kuriose atliktas balneologijos perspektyvų vertinimas, atlikta požeminio vandens cheminės sudėties bei Lietuvos pajūrio vandeningų horizontų temperatūros analizė.

Atliktas kaimo turizmo teikiamų paslaugų tyrimas Alytaus ir Utenos apskrityse; tyrimas Palangos kurorte užsienio turizmo srautų paslaugų kokybei įvertinti; įgyvendintos 5 kvalifikacijos kėlimo priemonės, kuriose dalyvavo 360 viešojo turizmo sektoriaus ir verslo atstovų.

Valstybinis turizmo departamentas 2008 metais įgyvendino EK iš dalies finansuotą bandomąjį projektą „Lietuvos turizmo traukos vietovė 2008“, kuriame buvo kviestos dalyvauti visos Lietuvos apskritys ir jų savivaldybės. Patraukliausia vietove išrinktas Žemaitijos nacionalinis parkas, pristatęs projektą „Plateliai – nematerialaus paveldo puoselėtojas“ ir Užgavėnių šventimo tradicijas bei medinių kaukių drožybą. Valstybinis turizmo departamentas ir toliau tiesiogiai bendradarbiauja su EK - jau pasirašyta sutartis dėl „Patraukliausios Europos turizmo vietovės“ (EDEN) projekto įgyvendinimo 2009 metais.

Siekiant plėtoti vietinį turizmą, įgyvendintas Lietuvos, Latvijos ir Estijos bendras projektas „Didysis žygis per Baltijos šalis“, 2007 metais pradėtas kaip „Baltijos šalių maratonas“. Projektas pristato įdomius, originalius, kol kas turistų mažiau lankomus objektus. „Didysis žygis po Baltijos šalis“ sumanytas tiems turistams, kuriems nepakanka kelionių vadovuose pristatomų pagrindinių lankytinų objektų – šalių ar miestų simboliais tapusių vietų. Pasiiekti rezultatai – itin didelis Lietuvos turistų aktyvumas. Projekte iš viso dalyvavo 22 108 turistai, iš jų – 12 848 iš Lietuvos. Vidaus turizmą ir keliones po kaimynines Baltijos šalis skatinantis projektas bus tęsiamas ir 2009 metais.

Programos uždavinys (02):

Plėtoti turizmo infrastruktūrą bei paslaugas.

Priemonių vykdymas:

2008 m. liepos mėn. buvo paskelbti kvietimai teikti projektų aprašymus daliniam viešosios ir privačios turizmo infrastruktūros ir informacijos sklaidos projektų įgyvendinimo finansavimui ES struktūrinės paramos lėšomis. 2008 m. spalio 27 d. Ūkio ministras patvirtino valstybės planuojamų projektų sąrašus, pagal kuriuos pareiškėjai iki 2009 m. liepos 1 d. turi pateikti paraiškas projektų finansavimui gauti.

Padarytas piniginis įnašas į UAB „Lietuvos parodų centro LITEXPO“ kapitalo formavimą. Įgyvendintas Jono Pauliaus II-jo piligrimų kelio informacinių stendų ir nuorodų įrengimo projektas, 4 kalbomis išleisti informaciniai lankstinukai, pristatantys Jono Pauliaus II piligrimų kelią ir jo objektus.

Surengta konferencija aktualiais kaimo turizmo plėtros klausimais.

2008 m. parengtos išvados ir sprendimų projektai dėl kurortinės teritorijos statuso suteikimo Zarasų miestui, Trakų miestui ir Kulautuvos miesteliui. Lietuvos Respublikos Vyriausybė kurortinės teritorijos statusą suteikė dviem teritorijoms – Zarasų ir Trakų miestams.

Programos uždavinys (03):

Stiprinti Lietuvos turizmo įvaizdį vidaus ir užsienio turizmo rinkose.

Priemonių vykdymas:

Lietuvos turizmo galimybės pristatytos 16 tarptautinių turizmo parodų užsienio šalyse ir 4 verslo misijose, išleista 8 pavadinimų leidinių 8 užsienio kalbomis bendru 350 tūkst. egz. tiražu, su Lietuvos turizmo galimybėmis supažindinta 220 žurnalistų iš 20 užsienio šalių, užtikrintas Nacionalinės turizmo informacinės sistemos (toliau – NTIS) funkcionavimas, sistemoje įdiegta latvių kalba, suvesta ar papildyta informacija apie 1923 objektus, 1029 įvykius bei naujienas, atnaujintas NTIS internetinio tinklapio www.travel.lt dizainas, kartu su EK įgyvendintas projektas „Lietuvos turizmo traukos vietovė – 2008“; kartu su Latvija ir Estija įgyvendintas projektas „Didysis žygis po Baltijos šalis“, surengtas II-sis Lietuvos turizmo forumas, skirtas Lietuvos turizmo įvaizdžio formavimo klausimams nagrinėti, užtikrinta aštuonių Lietuvos turizmo informacijos centrų, esančių užsienio šalyse veikla, remti kurortų ir kurortinių teritorijų renginiai, skirti sezoniškumui mažinti. Ištikus metus Birštone, Druskininkuose, Neringoje, Palangoje, Anykščiuose ir Ignalinoje vyko įvairūs renginiai – muzikos festivaliai, muzikos ir menų šventės, kurortų šventės.

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane nustatytais vertinimo kriterijais:

Pagal Lietuvos banko preliminaras prognozes Lietuva iš atvykstamojo turizmo 2008 metais gavo 3,066 mlrd. litų pajamų (kelionių kreditas) – 5,8 proc. daugiau nei 2007 m. (planuota – 5 proc. Prognozuojama, kad 2008 metais Lietuvos apgyvendinimo įstaigose buvo apsistoję apie 1,855 mln. svečių – 4,2 proc. daugiau, negu 2007 m. (planuota – 7 proc.). Planuotas svečių apgyvendinimo rodiklis nepasiektas dėl sulėtėjusių atvykstamojo turizmo tempų ir sumažėjusio gyventojų keliavimo šalies viduje II-jį 2008 m. pusmetį.

Detalus programos vertinimo kriterijų planinių ir faktinių išraiškų palyginimas pateiktas 1 priede „Vertinimo kriterijų (efekto, rezultato ir produkto) 2008 m. suvestinė“.

GAMYBOS ATLIEKŲ PREVENCIJA IR TVARKYMAS (kodas 01-04)

Programos tikslas:

Skatinti gamybos atliekų prevenciją, panaudojimą ir saugų šalinimą.

Programos uždavinys (01):

Vykdyti gamybos atliekų prevenciją.

Priemonių vykdymas:

Siekiant įsigilinti į gamybinių atliekų SVV įmonėse tvarkymo situaciją, nustatyti prioritetus antrinių žaliavų perdirbimo sistemos plėtrai, siekiant mažinti gamtinių ir kitų išteklių naudojimą ir nustatyti gamybinių ir kitos ūkinės veiklos atliekų tvarkymo sistemos plėtrą bei įgyvendinant Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano įgyvendinimo 2007–2013 metų priemones, Ūkio ministerijos užsakymu parengti šie moksliniai tiriamieji darbai: „Antrinių žaliavų perdirbimo plėtros prioritetų ir priemonių 2009–2013 metams studija“, „Gamybos atliekų smulkiosiose ir vidutinėse įmonėse, kurioms nereikia gauti TIPK leidimų, tvarkymo ir geresnės kontrolės pasiūlymų studija“, „Gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų tvarkymo ir pasiūlymų atitinkamos programos priemonėms studija“. Gauti rezultatai padeda tobulinti gamybos atliekų ir antrinių žaliavų tvarkymo sistemas, kurių tinkamas organizavimas leidžia sumažinti gamybos atliekų keliamą neigiamą poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai.

Programos uždavinys (02):

Skatinti įmones diegti mažaatliekes technologijas, gamybos atliekų perdirbimo ir naudojimo pajėgumus bei užtikrinti saugaus šalinimo pajėgumų sukūrimą.

Priemonių vykdymas:

Siekiant paremti mažaatliekių technologijų ir įrangos įsigijimą, 2008 metais skirta dalinė finansinė parama 2 mažaatliekių technologijų ir įrangos įsigijimo projektams: UAB „Sidabro regeneravimo laboratorija“ projekto „Fotopramonės skystų atliekų tvarkymo vakuuminio išgarinimo būdu sistemos sukūrimas“ ilgalaikio turto įsigijimo išlaidoms ir UAB „Toksika“ projekto „Skystų pavojingų atliekų surinkimo ir tvarkymo pajėgumų sukūrimas“ II etapo ilgalaikio turto įsigijimo išlaidoms padengti.

Skirta dalinė finansinė parama atliekų rūšiavimo ir perdirbimo projektui – UAB „Eikla“ projekto „Susikaupusių naudotų padangų atliekų sutvarkymas“ (naudotoms padangoms perdirbti į gumos granules ir gumines trinkeles) veiklai finansuoti.

Remiant projekto „Pavojingų atliekų tvarkymas Lietuvoje“ įgyvendinimą, skirta dalinė finansinė parama projekto „Pavojingų atliekų deginimo įrenginio techninio projekto technologinės dalies parengimas“ ilgalaikio turto kūrimo išlaidoms padengti.

Remiant pavojingų atliekų sutvarkymą bankrutavusiose įmonėse, 2008 metais iš ISPA/Sanglaudos fondo lėšų finansuojamo projekto „Pavojingų atliekų tvarkymas Lietuvoje“ praeities taršos komponento buvo sutvarkytos bešeimininkės arba bankrutavusiose įmonėse šios pavojingos atliekos:

Eil. Nr.	Įmonė	Preliminarus atliekos aprašymas	Mato vnt.	Kiekis
1.	UAB „Toksika“ Klaipėdos filialas	Galvaninis šlamas	t	109
2.	AB „Aukštaitijos keliai“	Bitumas su žemėmis	t	110
		Nafta užterštas vanduo	m ³	200
		Nežinomi bitumo priedai	t	80
		Nafta užterštas gruntas	m ³	660
3.	UAB „Šulinys“	Naftos produktais užterštos atliekos	m ³	309
4.	UAB „Baltic chemicals international“	Įvairios cheminės medžiagos	t	220
5.	BAB „Litoda“	Įvairios cheminės medžiagos	t	55
6.	BUAB „Asotra“	Pasibaigusio galiojimo medikamentai	t	20
7.	UAB „Biržų konservai“	Mazutas lietaus kanalizacijos tinkluose	t	10
8.	UAB „Orija“	Mazutas vamzdynuose	t	10
9.	Vilniaus raj. Mickūnų sen.	Gruntas užterštas gyvsidabriu	m ³	2

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane nustatytais vertinimo kriterijais:

Perdirbtų gamybos atliekų kiekio BVP vienetui (t/mln. Lt), proc. šiuo metu negalima nustatyti, nes šie duomenys Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos apsaugos agentūros dar nėra apibendrinti. Remiantis Statistikos departamento duomenimis, susidarantis gamybos atliekų kiekis tūkst. (t/mln. Lt) BVP 2001–2007 metų laikotarpių mažėjo. 2007 m. Aplinkos ministerijos duomenimis, 2004–2005 m. laikotarpiu 6,4 proc. augo sutvarkytų gamybos atliekų kiekis ir 5 proc. augo perdirbtų gamybos atliekų kiekis, o 4,8 proc. išaugo gamybos atliekų eksportas. Atsižvelgiant į Statistikos departamento ir Aplinkos ministerijos duomenis, tikėtina, kad per metus perdirbtų gamybos atliekų kiekis BVP vienetui (t/mln. Lt), procentas išaugo.

Detalesnis programos vertinimo kriterijų planinių ir faktinių išraiškų palyginimas pateiktas 1 priede „Vertinimo kriterijų (efekto, rezultato ir produkto) 2008 m. suvestinė“.

SPECIALIOJI EUROPOS REGIONINĖS PLĖTROS FONDO PROGRAMA (BPD ĮGYVENDINTI) (kodas 01-602)

Programos tikslas:

Užtikrinti tiesioginę paramą verslui, verslo aplinkos gerinimą, energijos vartojimo efektyvumo didinimą, skatinti viešosios turizmo infrastruktūros ir paslaugų plėtrą.

Programos uždavinys (01):

Remti pramonės ir verslo plėtrą.

Priemonių vykdymas:

Įgyvendinant uždavinį buvo numatytos vykdyti priemonės:

- privačių verslo subjektų projektų parengimo ir įgyvendinimo, suteikiant tiesioginę paramą verslui, dalinis finansavimas;
- viešųjų verslo subjektų projektų parengimo ir įgyvendinimo, gerinant verslo aplinką, dalinis finansavimas.

Iš viso iki 2008 metų pabaigos (nuo 2004 metų) parama buvo skirta 106 projektams pagal BPD 3.1 priemonę „Tiesioginė parama verslui“ (bendra suma – 386976 tūkst. Lt) ir 54 projektams pagal BPD 3.2 priemonę „Verslo aplinkos gerinimas“ (bendra suma – 134727 tūkst. Lt).

Programos uždavinys (02):

Užtikrinti energijos tiekimo stabilumą, prieinamumą ir didesnę energetikos efektyvumą.

Priemonės vykdymas:

Įgyvendinant uždavinį buvo numatyta vykdyti priemonę „Energijos tiekimo stabilumą, prieinamumą ir didesnę energetikos efektyvumą užtikrinančių projektų parengimo ir įgyvendinimo dalinis finansavimas“.

Iš viso iki 2008 metų pabaigos (nuo 2004 m.), Energetikos projektų atrankos komitetui rekomendavus, Ūkio ministro įsakymais parama buvo skirta 128 projektams pagal BPD 1.2 priemonę „Energijos tiekimo stabilumo, prieinamumo ir didesnio energetikos efektyvumo užtikrinimas“ (bendra suma – 286858 tūkst. Lt).

Programos uždavinys (03):

Sukurti ir plėtoti viešąją turizmo infrastruktūrą bei viešąsias turizmo paslaugas pirmiausia panaudojant paveldo objektus ir saugomas teritorijas.

Priemonės vykdymas:

Įgyvendinant uždavinį buvo numatyta vykdyti priemonę „Dalinis viešosios turizmo infrastruktūros ir viešųjų turizmo paslaugų projektų parengimo ir įgyvendinimo finansavimas“.

Iš viso iki 2008 metų pabaigos (nuo 2004 m.) pagal 3.4 priemonę „Viešoji turizmo infrastruktūra ir paslaugos“ baigti įgyvendinti 43 projektai (bendra suma – 353510 tūkst. Lt).

Iš viso iki 2008 metų pabaigos (nuo 2004 m.) pagal 3.4 priemonės 3.4.4 veiklų grupę buvo finansuoti 6 turizmo rinkodaros ir informavimo projektai (bendra suma – 3438 tūkst. Lt).

Gautų rezultatų palyginimas su numatytais vertinimo kriterijais:

2008 metais buvo pritraukta 207,02 mln. eurų privataus kapitalo investicijų.

Lyginamųjų energijos sąnaudų ar nuostolių sumažėjimas renovuotuose objektuose, įgyvendinus projektus, 2008 metais sudarė 68 proc., lyginant su 2007 metais (2007 metais sutaupyta energijos kiekis sudarė 38,04 mln. kWh, 2008 metais – 64,06 kWh, kas sudaro 68 proc. sutaupyta energijos padidėjimą).

Buvo sukurtos ir išplėtos 212 turizmo traukos vietų bei sukurtos 3677 tiesioginės darbo vietos.

Detalus programos vertinimo kriterijų planinių ir faktinių išraiškų palyginimas pateiktas 1 priede „Vertinimo kriterijų (efekto, rezultato ir produkto) 2008 m. suvestinė“.

ES STRUKTŪRINĖS PARAMOS ADMINISTRAVIMAS (kodas 01-06)

Programos tikslas:

Užtikrinti ES struktūrinių fondų tiesioginę paramą verslui, verslo aplinkos gerinimui, energijos vartojimo efektyvumo didinimui, viešosios turizmo infrastruktūros ir paslaugų plėtros skatinimui.

Programos uždavinys:

Tinkamai administruoti ES struktūrinių fondų paramą, skirtą Lietuvos verslo plėtrai ir verslo aplinkos gerinimui, paramos energijos vartojimo efektyvumo didinimui, viešosios turizmo infrastruktūros ir paslaugų plėtros skatinimui.

Priemonių vykdymas:

2008 metais VšĮ „Lietuvos verslo paramos agentūra“ (toliau – LVPA) administravo ES paramą pagal keturias Bendrojo programavimo dokumento (BPD) priemones – energetikos (viešajam ir

neviešajam sektoriui), tiesioginės paramos verslui (įskaitant paramą turizmo veiklų grupei), verslo aplinkos gerinimo ir viešojo turizmo infrastruktūros srityse. Visi šie projektai yra iš dalies finansuojami Europos regioninio plėtros fondo (toliau - ERPF) lėšomis – iš ERPF lėšų skiriama apie $\frac{3}{4}$ paramos sumos, o iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto – apie $\frac{1}{4}$.

2008 metais LVPA administravo:

- 106 privačių verslo subjektų projektus, kuriems įgyvendinti suteikta ES struktūrinių fondų parama ir kurių bendra suma sudarė 386976 tūkst. Lt;
- 54 viešųjų verslo aplinkos gerinimo projektus, kuriems įgyvendinti suteikta ES struktūrinių fondų parama ir kurių bendra suma sudarė 134727 tūkst. Lt;
- 128 energijos tiekimo stabilumą, prieinamumą ir didesnę energetikos efektyvumą užtikrinančius projektus, kuriems įgyvendinti suteikta ES struktūrinių fondų parama ir kurių bendra suma sudarė 286858 tūkst. Lt;
- 43 turizmo viešosios infrastruktūros projektus, kuriems įgyvendinti suteikta ES struktūrinių fondų parama ir kurių bendra suma sudarė 353510 tūkst. Lt;
- 6 turizmo rinkodaros ir informavimo projektus, kuriems įgyvendinti suteikta ES struktūrinių fondų parama ir kurių bendra suma sudarė 3438 tūkst. Lt.

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane nustatytais vertinimo kriterijais:

Vertinimo kriterijų planiniai rodikliai pasiekti ir viršyti. Detalesnis programos vertinimo kriterijų planinių ir faktinių išraiškų palyginimas pateiktas 1 priede „Vertinimo kriterijų (efekto, rezultato ir produkto) 2008 m. suvestinė“.

SPECIALIŲJŲ LĖŠŲ PROGRAMA (kodas 01-81)

Programos tikslas:

Pagerinti ministerijos poreikių tenkinimą.

Programos uždavinys:

Užtikrinti specialiųjų lėšų gavimą ir naudojimą teisės aktų nustatyta tvarka.

Priemonių vykdymas:

Pajamos, gaunamos už teikiamas komunalines ir patalpų nuomos paslaugas buvo panaudotos išlaidoms su nurodytąja veikla bei pastato išlaikymui dengti.

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane nustatytais vertinimo kriterijais:

Vertinimo kriterijų planiniai rodikliai pasiekti ir viršyti. Detalesnis programos vertinimo kriterijų planinių ir faktinių išraiškų palyginimas pateiktas 1 priede „Vertinimo kriterijų (efekto, rezultato ir produkto) 2008 m. suvestinė“.

NACIONALINĖS ENERGETIKOS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMAS (kodas 02-02)

Programos tikslas (01):

Siekti darnios energetikos sektoriaus plėtros.

Programos uždavinys (01.01):

Rengti pasiūlymus dėl Lietuvos energetikos teisinės ir administracinės sistemos tolesnės integracijos į ES ir įgyvendinti naujus ES reikalavimus.

Priemonių vykdymas:

Siekiant konkurencingos ir integruotos ES vidaus rinkos sukūrimo, ES trečiojo vidaus rinkos elektros energijos ir dujų srityje paketo teisės aktams rengti pasiūlymai bei Lietuvos pozicijos: 3 reglamentų ir 2 direktyvų pasiūlymams.

Antrosios strateginės energetikos peržiūros, skirtos ES energijos tiekimo užtikrinimo ir solidarumo veiksmų planui, dokumentams parengtos Lietuvos pozicijos: 6 komunikatams, 2 direktyvų pasiūlymams ir 1 žaliajai knygai.

Atlikti 5 mokslinių tyrimų darbai dėl teisės aktų, 3 dėl metodikų ir 3 dėl kitų norminių dokumentų atitikties ES direktyvoms bei reglamentams. Iš viso parengti 3 pasiūlymų paketai dėl Lietuvos Respublikos taisyklių, normų, standartų ir kitų teisės aktų harmonizavimo su ES reikalavimais. Naudojantis šių darbų medžiaga parengti: Elektros energijos, kuriai gaminti naudojami atsinaujinantys energijos išteklių, gamybos ir pirkimo skatinimo 2010–2020 m. tvarkos aprašo projektas; Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 12 straipsnio papildymo įstatymo projektas; Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 13 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas. Išleistas leidinys „Lietuvos energetika 2007“, kuriame atlikta 2000–2007 m. Lietuvos energetikos sektoriaus techninių ir ekonominių rodiklių analizė, jų palyginimas su ES ir kitų Europos šalių atitinkamais rodikliais.

Parengtas Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 2, 4, 6, 17, 21, 27, 28 straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo 7¹ straipsniu įstatymas, kuriuo perkeltos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvų bei reglamentų nuostatos; išspręsta valstybei ar savivaldybėms nuosavybės teise priklausančių energetikos objektų, skirtų energijai perduoti ir (ar) skirstyti, pardavimo energetikos įmonėms problema; reglamentuota Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos veikla, nustatyta griežtesnė energetikos įmonių atsakomybė už licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimus, kartu užtikrinant saugų, patikimą ir efektyvų energijos tiekimą vartotojams bei garantuojant vartotojų teises visuose energetikos sektoriuose.

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo pakeitimo įstatymo nuostatas, buvo parengti ir patvirtinti šie teisės aktai:

1. Šilumos ūkio plėtros kryptys (patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 9 d. nutarimu Nr. 665),

2. Šilumos tiekimo licencijavimo taisyklės, Šilumos supirkimo iš nepriklausomų gamintojų į šilumos tiekimo sistemas tvarka ir Namų šildymo ir (ar) karšto vandens sistemos rekonstravimo pagal privalomuosius reikalavimus ir šių darbų rėmimo tvarka (patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. 1018),

3. Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos privalomieji reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ir ūkio ministrų 2008 m. gegužės 19 įsakymu Nr. D1-253/4-204.

4. Elektros energijos supirkimo iš bendrų šilumos ir elektros energijos gamintojų tvarka (patvirtinta Ūkio ministro 2008 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. 4-123),

5. Kompensacijos už rezervinę galią nustatymo metodika (patvirtinta Ūkio ministro 2008 m. rugpjūčio 22 d. įsakymu Nr. 4-374).

Teikti pasiūlymai ir dalyvauta rengiant 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų paramos teikimą energetikos projektams reglamentuojančius teisės aktus. Šėšiuose informaciniuose seminaruose pristatytos minėtos paramos suteikimo sąlygos.

Dalyvauta ES Konkurencingumo ir inovacijų bendrosios programos (2007–2013 m.) „Pažangi energetika Europai 2“ veikloje (informacijos stebėjimas, teikimas ir skleidimas) bei PEE vadybos komiteto „Pažangi energetika Europai“ programos posėdžiuose Briuselyje.

Programos uždavinys (01.02):

Didinti energijos tiekimo patikimumą ir saugumą.

Priemonių vykdymas:

Vykdant numatytas priemones, 2008 metais atlikta studija apie VI „Ignalinos atominės elektrinės“ eksploatavimo nutraukimo pasekmes Lietuvos ekonominiam saugumui nuo 2010 m. Studijoje pateikta Lietuvos energetikos sektoriaus esamos būklės analizė, išnagrinėtos Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo grėsmės, išnagrinėti elektros energetikos sistemos raidos scenarijai, analizuojami elektros energijos gamybos, kuro, naudojamo elektros energijai ir šilumai gaminti bei pirminės energijos balanso pokyčiai, pateikta elektros energijos gamybos kainos prognozė ir elektros energijos kainos padidėjimo įtaka šalies BVP ir infliacijai. Remiantis atlikta analize rekomenduotos priemonės, skirtos neigiamoms Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo pasekmėms sušvelninti ir parengtas Lietuvos energetinio saugumo veiksmų planas, kuris 2008 m. gruodžio mėnesį pateiktas EK.

Įgyvendinant naujos atominės elektrinės projektą, 2008 m. rugpjūčio 28 d. įsteigta antrinė nacionalinės energetikos bendrovės LEO LT įmonė UAB „Visagino atominė elektrinė“.

Įgyvendinant Lietuvos ir Lenkijos elektros energetikos sistemų sujungimo projektą, 2008 m. rugpjūčio 11 d. Lenkijos Respublikoje buvo įregistruota bendra įmonė LitPol Link, kurios akcininkai yra Lietuvos ir Lenkijos elektros perdavimo sistemų operatoriai.

Įgyvendinant Lietuvos ir Švedijos elektros energetikos sistemų sujungimo projektą, 2008 m. kovo mėnesį buvo baigta šios jungties statybos galimybių studija, o 2008 m. liepos mėnesį įsteigta antrinė nacionalinės energetikos bendrovės LEO LT įmonė Interlinks, kuri įgyvendins šį projektą.

Įgyvendinant suskystintų gamtinių dujų importo terminalo projektą, 2008 metais įsteigta UAB „Gamtinių dujų terminalas“, kuri vykdys terminalo projektavimo, aplinkosauginių, žemės klausimų derinimo, terminalo statybos ir veiklos darbus.

Dalyvauta rengiant Baltijos jūros regiono bendradarbiavimo (BASREC) vyresniųjų energetikos pareigūnų grupės GSEO grupės 2008 metų darbo ataskaitą ir Ministrų konferencijos, kuri numatoma 2009 m. vasario mėnesį, nutarimo projektą dėl bendradarbiavimo energetikos srityje ateityje planų.

Atliktas Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimui svarbių projektų sąrašams sudaryti pagal projektų grupes „Elektros perdavimo sistemos modernizavimas ir plėtra“ ir „Gamtinių dujų perdavimo sistemos modernizavimas ir plėtra“ projektų vertinimas. Teigiamai įvertinti 3 elektros perdavimo sistemos plėtros projektai ir įtraukti į Valstybės projektų, siūlomų finansuoti iš ES fondų lėšų pagal priemonę „Elektros perdavimo sistemos modernizavimas ir plėtra“, sąrašą, kuris buvo patvirtintas 2008 m. rugpjūčio 25 d. Ūkio ministro įsakymu Nr. 4-376. Užtrukus 2007–2013 metams ES struktūrinių fondų paramos teikimą energetikos projektams reglamentuojančių teisės aktų rengimo procesui, kvietimai teikti paraiškas energijos tiekimo tinklų modernizavimo ir plėtros projektams buvo paskelbti tik 2008 metų pabaigoje ir gautų paraiškų nespėta įvertinti, todėl sutartys dėl paramos suteikimo bus pasirašytos 2009 metais.

Programos tikslas (02):

Didinti energijos išteklių ir energijos vartojimo efektyvumą, atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą visose šalies ūkio srityse.

Programos uždavinys (02.01):

Rengti ir tobulinti teisės aktus energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančių energijos išteklių klausimais.

Priemonių vykdymas:

Vykdamas numatytas priemones parengti, suderinti su suinteresuotoms institucijoms ir patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 9 d. nutarimas Nr. 692 „Dėl Energijos išteklių ir energijos efektyvaus vartojimo stebėsenos taisyklių patvirtinimo“; Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. spalio 8 d. nutarimas Nr. 1023 „Dėl Prekių, kurioms viešųjų pirkimų metu taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, ir energijos vartojimo efektyvumo reikalavimų šioms prekėms sąrašo patvirtinimo“; Ūkio ministro 2008 m. gruodžio 4 d. įsakymas Nr. 4-620 „Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2007 m. liepos 2 d. įsakymo Nr. 4-270 „Dėl Energijos efektyvumo veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo“; Ūkio ministro 2008 m. gegužės 16 d. įsakymas Nr. 4-198 „Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2002 m. vasario 5 d. įsakymo Nr. 43 „Dėl Gamtinių dujų perdavimo, paskirstymo, laikymo ir tiekimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“; Ūkio ministro 2008 m. gegužės 16 d. įsakymas Nr. 4-199 „Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2007 m. sausio 31 d. įsakymo Nr. 4-40 „Dėl Elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių, elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklių, elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklių ir skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“; Ūkio ministro 2008 m. birželio 19 d. įsakymas Nr. 4-263 „Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2004 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. 4-136 „Dėl Informacijos, susijusios su energetikos veikla, teikimo valstybės institucijoms, įstaigoms ir trečiosioms šalims taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“; Ūkio ministro 2008 m. spalio 27 d. įsakymas Nr. 4-511 „Dėl Sutarties dėl energijos vartojimo efektyvumo pastatuose pavyzdinės formos patvirtinimo“; pateiktas tvirtinti Ūkio ministro įsakymas „Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2002 m. gegužės 10 d. įsakymo Nr.163 „Dėl reglamentų tvirtinimo“ pakeitimo“.

Programos uždavinys (02.02):

Skatinti rekonstruoti esamus pastatus, didinant pastatų inžinerinių sistemų energetinį efektyvumą.

Priemonių vykdymas:

Įgyvendinant Nacionalinės energijos vartojimo efektyvumo didinimo 2006–2010 metais programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 11 d. nutarimu Nr. 443, įgyvendinimo priemonės, parengtas, suderintas su suinteresuotomis institucijomis ir patvirtintas Ūkio ministro 2008 m. balandžio 29 d. įsakymas Nr. 4-184 „Dėl Išsamaus energijos ir šalto vandens vartojimo audito atlikimo viešojo naudojimo paskirties pastatuose metodikos“. Parengta studija „Daugiabučių gyvenamųjų namų atnaujinimo, įgyvendinant efektyvias energiją taupančias priemones, įvertinimas“. Atlikta 19 energijos vartojimo stebėsenų viešosios paskirties pastatuose, kuriuose įgyvendinti renovacijos projektai, finansuoti 2004–2006 m. ES struktūrinių fondų lėšomis pagal 1 prioriteto 1.2 priemonės „Energijos tiekimo stabilumo, prieinamumo ir didesnio energetikos efektyvumo užtikrinimas“ veiklų grupę 1.2.4 „Energijos vartojimo efektyvumo didinimas visuomeniniame sektoriuje“.

Sudaryta 10 sutarčių dėl ES struktūrinės paramos suteikimo viešosios paskirties pastatų renovavimo projektams.

Programos uždavinys (02.03):

Didinti energijos gamybos, tiekimo ir vartojimo efektyvumą centralizuoto šilumos tiekimo, bendro šilumos ir elektros gamybos sektoriuose, įmonių technologiniuose procesuose, įmonių, įstaigų ir namų ūkio įrenginiuose, transporto srityje.

Priemonių vykdymas:

Įgyvendinant Nacionalinės energijos vartojimo efektyvumo didinimo 2006–2010 metų programos įgyvendinimo priemones parengtas ir patvirtintas Ūkio ministro 2008 m. vasario 29 d. įsakymas Nr. 4-74 „Dėl Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos įgyvendinimo iki 2012 metų nacionalinės strategijos įgyvendinimo priemonių Lietuvos Respublikos ūkio ministerijoje atsakingų asmenų sąrašo patvirtinimo“. Suderintas ir patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Ūkio ministro 2008 m. lapkričio 7 d. įsakymas Nr. D1-592/4-531 „Dėl Apyvartinių taršos leidimų rezervo naujiems įrenginiams paskirstymo 2008–2012 m. ir apyvartinių taršos leidimų iš nutraukiančių veiklų įrenginių perdavimo į apyvartinių taršos leidimų rezervą naujiems įrenginiams taisyklių patvirtinimo“.

Atstovauta Lietuvos Respublikos pozicija energiją vartojančių produktų ekologinio projektavimo direktyvos 2005/32/EB Konsultacinio forumo 2 susitikimuose, kuriuose buvo svarstomi būsimi ekologinio projektavimo reikalavimai katilams bei vandens šildytuvams ir apšvietimo įrangai.

Užtrukus 2007–2013 metų ES struktūrinių fondų paramos teikimą energetikos projektams reglamentuojančių teisės aktų rengimo procesui, kvietimai teikti paraiškas energijos gamybos efektyvumo didinimo projektams buvo paskelbti tik 2008 metų pabaigoje ir gautų paraiškų (14 vnt.) nespėta įvertinti, todėl sutartys dėl paramos suteikimo bus pasirašytos 2009 metais.

Programos uždavinys (02.04):

Didinti vietinių, atsinaujinančių ir atliekinių energijos išteklių naudojimą.

Priemonių vykdymas:

Parengta studija „Lietuvos atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimo veiksmų plano 2010–2020 m. parengimas“.

Parengtos ir pateiktos pastabos ir pasiūlymai Lietuvos standartizacijos departamento technikos komiteto LST TK 71 Kietasis biokuras ir kietasis atgautasis kuras 2008 metų veiklos plano projektui ir minėtojo komiteto nuostatų projektui.

Pasirengta ir dalyvauta 4 Komisijos atsinaujinančių ir alternatyvių energijos išteklių būklei ir platesnėms panaudojimo galimybėms išnagrinėti posėdžiuose.

Dalyvauta EK trečiajame ekspertų posėdyje dėl nacionalinių biomasės veiksmų planų. Parengta posėdžio ataskaita. Parengta medžiaga EK apie biomasės naudojimą ir naudojimo skatinimą Lietuvoje.

ES Energetikos darbo grupėms, COREPER ir ES Transporto, telekomunikacijų ir energetikos ministrų tarybos posėdžiams (energetikos klausimais) rengtos ir derintos su suinteresuotomis institucijomis Lietuvos Respublikos pozicijos EK Pasiūlymui dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimo (KOM(2008) 19 galutinis). Parengta medžiaga ir dalyvauta pristatant Pasiūlymą Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos ir Ekonomikos komitetų posėdžiuose.

ES Transporto, telekomunikacijų ir energetikos ministrų tarybos posėdžiams (energetikos klausimais) rengtos ir derintos su suinteresuotomis institucijomis Lietuvos Respublikos pozicijos 2008 m. sausio 23 d. EK pateiktam Energetikos ir klimato kaitos paketui. Kartu su kitomis atsakingomis institucijomis dalyvauta rengiant informacinius dokumentus, formuluojant ir derinant reikalingas išlygas. Rengta medžiaga ES Konkurencingumo Tarybai. Dalyvauta susitikimuose su EK ekspertais, kitomis šalimis.

Užtrukus 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų paramos teikimą energetikos projektams reglamentuojančių teisės aktų rengimo procesui, kvietimai teikti paraiškas atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo energijos gamybai projektams buvo paskelbti tik 2008 metų pabaigoje ir gautų paraiškų (25 vnt.) nespėta įvertinti, todėl sutartys dėl paramos suteikimo bus pasirašytos 2009 metais.

Programos uždavinys (02.05):

Vykdyti informavimo ir švietimo veiklą efektyvaus energijos vartojimo, vietinių, atsinaujinančių ir atliekinių energijos išteklių naudojimo klausimais.

Priemonių vykdymas:

Vykdamas numatytas priemonės parengti 5 pranešimai apie atsinaujinančius energijos išteklius. Parengti ir skaityti 7 pranešimai seminaruose ir konferencijose energijos vartojimo efektyvumo didinimo, efektyvaus energijos vartojimo pastatuose, atsinaujinančių energijos išteklių ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo skatinimo, atsinaujinančių energijos išteklių vartojimo plėtros, buitinių prietaisų energijos suvartojimo ženklavimo klausimais. Išleistas leidinys „Efektyvus atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimas: šalyje įgyvendinti projektai“. Parengti ir išleisti leidiniai: „Efektyvaus energijos vartojimo pastatuose vadovas“; „Šildymo katilų, šildymo sistemų ir oro kondicionavimo sistemų energijos vartojimo efektyvumo tikrinimas“.

Vykdytas Energijos išteklių ir energijos taupymo idėjų bei jų įgyvendinimo, atsižvelgiant į realius vartotojų poreikius, propagavimas šalies radijo ir televizijos laidose. Dalyvauta Lietuvos ryto televizijos laidos „Pradėk nuo savęs“ keturių laidų apie atsinaujinančius energijos išteklius filmavimuose, Žinių radijo laidoje „Verslo bitės“ apie atsinaujinančius energijos išteklius, LRT tiesioginėje laidoje „Namai – namučiai“ apie energijos taupymą būste.

Teikta informacija apie energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo didinimo skatinimą, atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą Lietuvos Respublikos institucijoms, ES institucijoms, Lietuvos atstovybei ES, užsienio šalių ekspertams, žiniasklaidai.

Naujais duomenimis pildyta Laipsnių dienų skaičiuoklė, patalpinta valstybės įmonės Energetikos agentūros interneto svetainėje www.ena.lt.

Programos tikslas (03):

Kontroliuoti priemonių, būtinų branduolinės saugos lygiui užtikrinti, įgyvendinimą eksploatuojant Ignalinos AE ir rengiantis jos uždarymui.

Programos uždavinys (03.01)

Užtikrinti saugų Ignalinos AE eksploatavimą ir pasirengti eksploatavimo nutraukimui.

Priemonių vykdymas:

Įgyvendinant uždavinį, buvo atlikti taikomieji moksliniai darbai „Valstybės įmonės Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo finansavimo po valstybės įmonės Ignalinos AE galutinio eksploatavimo užbaigimo (po 2010 m.) išlaidų modelio sukūrimas“ ir „Branduolinės žalos atlyginimo įsipareigojimų pagal tarptautinius ir Lietuvos teisės aktus tyrimas ir modelio sukūrimas“.

Planuotos Visagino miesto vietinio energetikos ūkio modernizavimo priemonės buvo pradėtos įgyvendinti pasirašius sutartis su rangovais projektams „Visagino miesto šilumos tinklų modernizavimas ir renovavimas“ ir „Visagino savivaldybės 6-110 kV įtampos skirstomųjų elektros tinklų atnaujinimas ir pertvarkymas“.

Įgyvendinant Ignalinos AE regiono plėtros priemones 19 regiono įmonių gavo paramą veiklai plėsti, 3 įmonės – dalyvauti parodose, 1 įmonė – įsidiesti kokybės ir aplinkosaugos vadybos sistemą, įgyvendinant darbo su jaunimu programos projektus suteikta parama 15 projektų, įgyvendinant vietinių iniciatyvų skatinimo projektus suteikta parama 23 projektams. Įrengtos patalpos Ignalinos rajono verslo informacijos centrui, kuriose įsikurs viešųjų paslaugų verslui teikėjai ir bus nuomojamos patalpos konsultacines paslaugas verslui teikiančioms įmonėms. Parengtas bendrasis Utenos apskrities planas, kuris buvo teigiamai įvertintas Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos. Parengtas Visagino miesto teritorijos bendrasis planas. Visagino, Ignalinos ir Zarasų savivaldybių bendrieji planai bus užbaigti 2009 metais.

Siekiant informuoti visuomenę tiek apie Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimą ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymą, tiek apie Ignalinos AE regiono plėtrą – buvo dalyvaujama konferencijose, leidžiamos brošiūros, spausdinami straipsniai, skelbiama informacija internete ir kt.

Įgyvendinant AB „Lietuvos elektrinė“ modernizavimo projektus – „Užtikrinti regeneratyvinių oro šildytuvų ir blokų valdymo sistemų modernizavimą“ dalis naujos valdymo sistemos derinimo darbų dėl elektros energijos gamybos kvotos trūkumo nukelta į 2009 metus, pakartotinai paskelbtas tarptautinis konkursas projektui „Įrengti kombinuoto ciklo 350–450 MW galios dujų turbinų bloką“. AB „Lietuvos elektrinė“ vykdomų degimo produktų valymo įrenginių projektų sumontuotos įrangos bandymų darbai dėl elektros energijos gamybos kvotos trūkumo nukelti į 2009 metus.

Buvo įgyvendinamos kitos Ignalinos AE 1 ir 2 blokų eksploatavimo nutraukimo programos įgyvendinimo priemonės:

- Susitarta dėl sutarties pakeitimų susijusių su rangovo pretenzijomis dėl netikslių pradinių duomenų ar duomenų nebuvimo vėluojančiuose projektuose „Panaudoto branduolinio kuro saugykla“ ir „Kietųjų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo kompleksas“. Šių projektų įgyvendinimo vėlavimas turi ženklią įtaką bendram Ignalinos AE vykstančių projektų įgyvendinimui, techninis projektas yra suderintas ir 2009 metais bus patvirtintas.

- Įgyvendinti projektai „Įdiegti Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo duomenų bazę ir valdymo sistemą“ ir „Įdiegti atliekų nebekontroliuojamų radiacinių lygių nustatymo sistemą ir įrenginius“, prasidėjo jų garantinis laikotarpis.

- Pasirašyta sutartis su rangovais dėl projekto „Atnaujinti Ignalinos AE Mokymo centrą, pritaikant jį Ignalinos AE personalo mokymui eksploatavimo nutraukimo klausimais (projektavimas ir techninė parama)“ mokymo bazės atnaujinimo ir mokymo programų, instruktorių mokymo paslaugų.

- Parengtas radioaktyviųjų atliekų pakuočių perdavimo VĮ „Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūra“ palaidoti labai mažo aktyvumo radioaktyviųjų atliekų kapinyne tvarkos projektas. VĮ „Ignalinos atominė elektrinė“ išduota licencija, suteikianti teisę projektuoti labai mažo aktyvumo radioaktyviųjų atliekų saugyklą ir kapinyną.

- Buvo užtikrinama Ignalinos AE sustabdyto pirmojo bloko priežiūra ir fizinė sauga.

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos VĮ „Ignalinos atominė elektrinė“ darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo nuostatas 133 žmonėms buvo skirtos papildomos išėtinės išmokos, 58 – priešpensinės bedarbio išmokos, 4 – persikėlimo išmokos.

Taip pat parengta Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo strategija (patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. rugsėjo 3 d. nutarimu Nr. 860), parengtos 2007–2013 Ignalinos programos įgyvendinimo Lietuvoje taisyklės (patvirtintos Ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. 4-218/1K-191), parengti VĮ „Ignalinos atominė elektrinė“ eksploatavimo nutraukimo fondo nuostatai (patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 23 d. nutarimu Nr. 745), priimtose VĮ „Ignalinos atominė elektrinė“ eksploatavimo nutraukimo fondo nuostatų įgyvendinimo taisyklės (patvirtintos Ūkio ministro 2008 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. 4-345), VĮ „Ignalinos atominė elektrinė“ pirmojo ir antrojo blokų eksploatavimo nutraukimo programos įgyvendinimo priemonių planas. (patvirtintas Ūkio ministro 2008 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. 4-344).

Programos uždavinys (03.02):

Dalyvauti Tarptautinės atominės energijos organizacijos (TATENA) ir Pasaulinės branduolinės energetikos naujienų agentūros (NukNet) veikloje.

Priemonių vykdymas:

Buvo vykdomi nacionaliniai projektai „Onkologinės radioterapijos plėtra“ ir „Radioaktyviųjų atliekų, susidarančių elektrinės eksploatavimo nutraukimo metu, tvarkymas“, kuris svarbus Lietuvai, nes 2009 m. gruodžio 31 d. rengiamasi uždaryti Ignalinos AE. 2008 metais buvo pradėtas vykdyti naujas nacionalinis projektas „Gebėjimų stiprinimas (Valstybinėje atominės energetikos saugos inspekcijos) VATESI bei kitose institucijose, licencijuojant naują atominę elektrinę“.

Lietuva dalyvavo Europos regionui skirtuose TATENA techninio bendradarbiavimo projektuose: „Kokybės valdymas tvarkant radioaktyvias atliekas Centrinėje bei Rytų Europoje“, „Parama planuojant atominių elektrinių ir mokslinių reaktorių eksploatacijos nutraukimą“, „Žmogiškųjų išteklių plėtojimas ir branduolinių technologijų rėmimas“ bei kituose.

Programos uždavinys (03.03):

Užtikrinti saugų radioaktyviųjų atliekų tvarkymą ir kapinynų eksploatavimą.

Priemonių vykdymas:

Buvo vykdoma nuolatinė Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos aplinkos stebėseną. Parengtos 4 ataskaitos, iš kurių galima daryti išvadas, kad radioekologinė situacija saugyklos aplinkoje gera, radionuklidų koncentracijos visuose tirtuose aplinkos sanduose neviršija HN 73-1997 nustatytų ribinių verčių, lygiavertės dozės galia nuo žemės paviršiaus virš kaupo ir jo aplinkoje yra mažesnė už vidutinę vertę. Įvertintos per metus išmestų radionuklidų sąlygotos kritinių grupių narių efektingos dozės ir jų palyginimas su apribotą doze. Pagrindinė ataskaitos išvada – metinė apribotoji dozė tariamos kritinės grupės nariams nebus viršijama. Tai rodo įrengtų inžinerinių barjerų efektyvumą mažinant tričio plitimą iš saugyklos į aplinką.

Vykdomos visos VATESI išduotos licencijos sąlygos: saugykla nuolat saugoma sargų, pagal sutartį su Vilniaus vyriausiojo policijos komisariatu, saugykla taip pat nuolat stebima operatyvinių budėtojų, pasirengusių reaguoti į neteisėtus bandymus patekti į saugyklos teritoriją. 2008 metais jokių incidentų neužfiksuota; Maišiagalos saugyklos fizinės apsaugos punkte įrengtos papildomos grotos ant langų, įstatytos šarvuotos durys, patobulinta sargų kompiuterių programinė įranga, leidžianti kaupti ir saugoti informaciją apie objekto perimetro apsaugą; papildytas ir, suderinus su suinteresuotomis institucijomis, patvirtintas Maišiagalos saugyklos kompleksinį fizinės saugos planas; papildytas ir, suderinus su suinteresuotomis institucijomis, patvirtintas Maišiagalos saugyklos avarinės parengties planas ir surengtos avarinio pasiruošimo pratybos; radioaktyviosios atliekos į uždarytą saugyklą daugiau nebeįvežamos; VATESI pateiktos dvi pusmetinės ataskaitos apie licencijos sąlygų laikymąsi.

Išleistas leidinys „Maišiagalos saugyklos 2007 metų aplinkos monitoringo rezultatai“. Leidinyje pateiktos apibendrintos 2007 metų aplinkos monitoringo išvados su grafinais pavyzdžiais ir iliustracijomis. Brošiūra išleista 200 vnt. tiražu lietuvių kalba. Leidinys skirtas Širvintų rajono bendruomenei ir kitiems suinteresuotiems visuomenės atstovams.

Širvintų rajono savivaldybėje suorganizuotas seminaras tema „Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugykla, radiacinė sauga, aplinkos monitoringo rezultatai“. Seminaro tikslas – informuoti Širvintų rajono bendruomenės atstovus apie Maišiagalos saugyklos būklę, apžvelgti aplinkos monitoringo rezultatus, pristatyti ir išplatinti spausdintinę ir video informacinę medžiagą. Seminare RATA atstovai pristatė Maišiagalos saugykloje atliktus saugos gerinimo darbus, apžvelgė 2007 metų aplinkos monitoringo rezultatus, palygino juos su ankstesnių metų rezultatais, dalyvavo diskusijose, atsakinėjo į klausimus. Taip pat seminaro metu buvo demonstruotas video filmas „Rekonstruota Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugykla“. Seminare dalyvavo Širvintų rajono savivaldybės, aplinkos apsaugos agentūros ir vietinės žiniasklaidos atstovai.

Parengta informacinė medžiaga ir patalpinta RATA internetinėje svetainėje <http://www.rata.lt/lt.php/radioaktyviu-atlieku-tvarkymas> apie Ignalinos atominėje elektrinėje saugomų ir eksploatacijos nutraukimo metu susidarysiančių radioaktyviųjų atliekų tvarkymą. Apibūdintos radioaktyviųjų atliekų rūšys, pristatyti jų tvarkymo ir laidojimo būdai. Informacinė medžiaga parengta lietuvių kalba. RATA internetinėje svetainėje sukurtas naujas skyrelis „Dažniausiai užduodami klausimai“ (D.U.K.). Čia pateikiami dažniausiai pasitaikantys klausimai

apie radioaktyviasias atliekas, jų tvarkymą ir trumpi, konkretūs atsakymai. Skyrelis ir toliau bus plėtojamas – renkami klausimai ir pateikiami atsakymai. Aktualiausios naujienos, įvykiai, teisės aktai, susiję su radioaktyviųjų atliekų tvarkymu, reguliariai skelbiami RATA internetinėje svetainėje.

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane nustatytais vertinimo kriterijais:

Dauguma vertinimo kriterijų planinių rodiklių pasiekti ir viršyti. Neįvykdyti paramos suteikimo energijos tiekimo tinklų modernizavimo ir plėtros, viešosios paskirties pastatų renovavimo, energijos gamybos efektyvumo didinimo, atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo energijos gamybai projektams rodikliai. Priežastis – ES struktūrinės paramos administravimą ir finansavimą reglamentuojančių teisės aktų, už kurių parengimą yra atsakinga ne Ūkio ministerija, pavėluotas rengimas (Projektų administravimo ir finansavimo, Veiksmų programų administravimo ir finansavimo taisyklės ir kt.), Finansavimo sąlygų aprašų ilgai trukęs derinimas su Finansų ministerija, neapibrėžtumas dėl socialinio būsto sąvokos interpretavimo (laukiama Finansų ministerijos išaiškinimo dėl energetikos projektų, kuriuose yra numatytas bendrabučių renovavimas, finansavimo galimybės iš Sanglaudos fondo).

Detalesnis programos vertinimo kriterijų planinių ir faktinių išraiškų palyginimas pateiktas 1 priede „Vertinimo kriterijų (efekto, rezultato ir produkto) 2008 m. suvestinė“.

**SPECIALIOJI IGNALINOS PROGRAMOS ADMINISTRAVIMO LIETUVOJE
PROGRAMA
(kodas 02-721)**

Programos tikslas:

Tęsti pasirengimą saugiai nutraukti Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimą.

Programos uždavinys:

Įgyvendinti Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo projektus, administruojamus Lietuvoje.

Priemonių vykdymas:

2008 metais buvo toliau įgyvendinami projektai, finansuojami iš 2004–2006 m. Ignalinos programos, taip pat pradėti įgyvendinti 2007–2013 m. Ignalinos programos lėšomis finansuojami projektai. Šiuo metu įgyvendinama 20 projektų.

Įgyvendinant projektą „Ignalinos AE I bloko saugus išlaikymas 2008 m.“ buvo užtikrinamas I bloką aptarnaujančių Ignalinos AE darbuotojų išlaikymas. Ignalinos AE Technikos direkcija I bloke užtikrino saugai svarbių ir normalaus eksploatavimo (šildymo ir ventiliacijos, apšvietimo, energijos tiekimo ir kt.) sistemų tinkamumą, vykdė periodišką įrangos patikrinimą, techninį aptarnavimą, tikrinimą, bandymus, sistemų diagnostiką. Buvo iškrautos 354 branduolinio kuro kasetės ir pervežtos iš I bloko reaktoriaus į II bloką. 62 kuro kasetės buvo perskirtos karštojoje kameroje į 122 specialiujų gaminių vienetus. Atliktos radioaktyviųjų atliekų konteinerių išvežimo, transportavimo operacijos, kuro kasečių perkėlimai, patalpų deaktyvavimas. Išmontuota įranga: 800 MVAr galios turbogeneratorius Nr. 2 ir išvežtas iš Ignalinos AE, išmontuoti 354 debitmačiai, išmontuota branduolinio kuro sandarumo kontrolės kanalinės sistemos įranga. Buvo atlikta elektrinės 28 skirtingų sistemų izoliacija, tame tarpe hidraulinės avarinio reaktoriaus aušinimo sistemos ir 2 ARAS siurblių, turbinos valdymo sistemos ACYT-750. Buvo perdirbtos skystosios radioaktyviosios atliekos iš I bloko: 50000 m³ trapinių vandenių, kietos atliekos subitumuotos ir sudėtos saugykloje, perdirbtos radioaktyviosios jonų mainų dervos ir atliekos sucementuotos. Bendras kiekis 40 m³. Buvo atliktas 119, 117/1 pastatų ir iš dalies mašinų salės įrangos ir patalpų radiologinis charakterizavimas. Ignalinos AE Fizinės saugos tarnyba visą parą vykdė Ignalinos AE I bloko ypač svarbių patalpų kontrolę, taip pat atliktas prevencinis darbas dėl grobstymo, diversijų I bloke, reguliarius patalpų patikrinimai, fotografavimo ir filmavimo darbai, buvo atliekama neišnaudoto ir panaudoto branduolinio kuro pervežimo kontrolė.

Projekto „Parama Ignalinos AE eksploatacijos nutraukimo tarnybai 2008 m.“ lėšomis buvo užtikrinama šios tarnybos veikla. Tarnyba vykdė savo nuostatuose nustatytas funkcijas, iš kurių svarbiausios – projektų planavimas, pirkimų dokumentų rengimas ir konkursų organizavimas,

projektų įgyvendinimas bei kontrolė, dokumentų derinimas su priežiūros institucijomis, statybų techninė priežiūra, finansinė apskaita, kokybės užtikrinimas, dokumentų vertimas, personalo apmokymai, archyvo ir radiologinių tyrimų veiklos užtikrinimas ir kt. Darbuotojų skaičius išaugo nuo 112 iki 131.

Teikiama parama Radiacinės saugos centrui (toliau – RSC) vertinant radiacinę saugą. RSC nagrinėjo ir suderino naujos panaudoto branduolinio kuro saugyklos techninį projektą ir preliminarią saugos analizės ataskaitą (toliau – SAA), kietųjų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo ir saugojimo įrenginių techninį projektą ir preliminarią SAA, trumpaamžių mažo ir vidutinio aktyvumo radioaktyviųjų atliekų paviršinio kapinyno techninę specifikaciją, nebekontroliuojamųjų radiacinių lygių nustatymo įrenginio techninį projektą, labai mažo aktyvumo radioaktyviųjų atliekų kapinyno techninę specifikaciją, PAV programą ir ataskaitą (derinama), techninį projektą ir preliminarią SAA (derinama).

Tęsiant Visagino šildymo sistemos modernizavimą, įgyvendinamos dvi veiklos: šildymo sistemos rekonstrukcijos darbai ir darbų techninė priežiūra. Pasirašytos rangos sutartys su AB „Axis Industries“ ir paslaugų teikimo sutartis su UAB „AF-TERMA“. Pasirašyta leidimo sumontuoti įrangą sutartis su Visagino energija. Pasirašyta projekto finansavimo sutartis tarp Centrinės projektų valdymo agentūros (toliau – CPVA) ir Visagino savivaldybės.

Vykdamas Visagino elektros tinklų renovavimo projektą, pasirašyta trišalė rangos sutartis. Parengta ir patvirtinta projekto viešinimo strategija 2008–2010 m. Atlikti darbai: gauti ir suderinti statybos ir žemės kasimo bei miško kirtimo darbų leidimai; parengti, suderinti ir priimti darbui du darbo projektai, apimantys keturias darbų grupes (pagal keturis techninius projektus); atliktas krūmų ir miško kirtimas (iš viso 10185 m² plotas); iškasta ir įrengta 8 km tranšėjos; nutiesta 14,5 km 10 kV įtampos kabelių linijų; įrengta (nutiesta) 6 km PVC vamzdžio ir šviesolaidinio kabelio duomenų perdavimui signalinio laido; rengiamas trečiasis darbo projektas apimantis tris darbų grupes (pagal tris techninius projektus) ir suderintos dvi šio darbo projekto dalys. Nutiesti kabeliai į skirstomuosius punktus SP-4, SP-100 ir SP-5, pradėta statinių pripažinimo tinkamais naudoti procedūra.

2008 m. gegužės 27 d. Ūkio ministras ir Lietuvos Respublikos finansų ministras įsakymu Nr. 4-218/1K-191 patvirtino 2007–2013 metų Ignalinos programos įgyvendinimo Lietuvoje taisykles, kurios nustato Lietuvos Respublikos institucijų, įstaigų ir pareigūnų, dalyvaujančių įgyvendinant 2007–2013 metų Ignalinos programą Lietuvoje, atsakomybę, funkcijas ir teises, taip pat Ignalinos programos nacionalinės agentūros administruojamų Europos Bendrijos lėšų, skiriamų 2007–2013 metų laikotarpiu pagal Ignalinos programą, mokėjimo ir jų panaudojimo apskaitos tvarką.

2008 m. spalio 20 d. EK priėmė sprendimą Nr. EK(2008)5709 dėl papildomo Bendrijos finansavimo Bohunice, Ignalinos ir Kozloduy eksploatavimo nutraukimo paramos programoms. Šiuo sprendimu buvo patvirtintas 2008 m. Jungtinis programavimo dokumentas Ignalinos programai. 2008 metais Ignalinos programai buvo skirta 114 mln. eurų, iš jų 52,2 mln. eurų skirta į Tarptautinį Ignalinos eksploatavimo nutraukimo rėmimo fondą, kurį administruoja Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas, o 61,8 mln. eurų skirti finansuoti projektus, tiesiogiai administruojamus Lietuvos institucijų.

Gautų rezultatų palyginimas su numatytais vertinimo kriterijais:

Detalesnis programos vertinimo kriterijų planinių ir faktinių išraiškų palyginimas pateiktas 1 priede „Vertinimo kriterijų (efekto, rezultato ir produkto) 2008 m. suvestinė“.

SPECIALIOJI ENERGIJOS TAUPYMO PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO PROGRAMA (kodas 02-82)

Programos tikslas:

Skatinti energijos vartojimo efektyvumą, teikiant finansinę paramą energijos vartojimo efektyvumą didinančių projektų įgyvendinimui.

Programos uždavinys:

Finansuoti projektus, kuriuos įgyvendinus, taupomi energijos ištekliai ir energija.

Priemonių vykdymas:

Ūkio ministro 2008 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 4-181 ir 2008 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. 4-217 „Dėl paramos projektui, siekiančiam gauti lėšų kapitalui formuoti iš Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos specialiosios programos „Energijos taupymo projektų įgyvendinimas“ skyrimo“ lėšos skirtos 2 projektams: Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijos projektui „Energijos efektyvumo didinimas Vilkaviškio rajono Žaliosios Vinco Žemaičio pagrindinėje mokykloje“ bei viešosios įstaigos Vilniaus universiteto ligoninės Žalgirio klinikos projektui „Konsultacinės poliklinikos, Žalgirio g. 115, išorinių atitvarų renovacija“.

Gautų rezultatų palyginimas su numatytais vertinimo kriterijais:

Vertinant programos įgyvendinimą pagal vertinimo kriterijus planuojamos reikšmės pasiektos ir viršytos. Detalesnis programos vertinimo kriterijų planinių ir faktinių išraiškų palyginimas pateiktas 1 priede „Vertinimo kriterijų (efekto, rezultato ir produkto) 2008 m. suvestinė“.

**SPECIALIOJI PEREINAMOJO LAIKOTARPIO INSTITUCIJŲ PLĖTROS PRIEMONĖS
PROGRAMA (BENDROJO FINANSAVIMO LĖŠOS)
(kodas 02-5022)**

Programos tikslas:

Pasirengti sutvarkyti ir palaidoti radioaktyviąsias atliekas Lietuvoje, įgyvendinant pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės projektą.

Programos uždavinys:

Ugdyti VĮ „Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūra“ (toliau – RATA) darbuotojų kompetenciją radioaktyviųjų atliekų laidojimo srityje.

Priemonių vykdymas:

Įgyvendinant Pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės projektą „Institucinių gebėjimų stiprinimas rengiantis laidoti mažo ir vidutinio aktyvumo radioaktyviąsias atliekas“ projekto vykdytojai Šveicarijos ir Lietuvos kompanijų konsorciumas CSD–NAGRA–VILNIUS CONSULT apmokė RATA darbuotojus ir supažindino su Japonijos radioaktyviųjų atliekų laidojimo sistema, atliekų priėmimo laidojimui procedūromis, kokybės užtikrinimu. Norint užtikrinti sėkmingam radioaktyviųjų atliekų sutvarkymui būtiną visuomenės pritarimą, rengiamasi formuoti teigiamą visuomenės nuomonę, tačiau šios priemonės bus įvykdytos 2009 metais.

Gautų rezultatų palyginimas su numatytais vertinimo kriterijais:

Neįvykdytas visuomenės informavimo priemonių rodiklis. CPVA įvykdžius viešąjį pirkimą dėl projekto įgyvendinimo ir parengus sutartį, konkurso laimėtojas pakeitė ketinimus, nusprendė nebedalyvauti ir atsisakė pasirašyti sutartį, todėl pirkimo procedūros užtruko ir projekto įgyvendinimo sutartis su nauju vykdytoju buvo pasirašyta tik 2008 m. liepos 17 d. Pagal naują sutartį visuomenės informavimo priemonės bus parengtos 2009 m. III–IV ketv.

Kiti vertinimo kriterijų planiniai rodikliai pasiekti ir viršyti.

Detalesnis programos vertinimo kriterijų planinių ir faktinių išraiškų palyginimas pateiktas 1 priede „Vertinimo kriterijų (efekto, rezultato ir produkto) 2008 m. suvestinė“.

**SPECIALIOJI VALSTYBĖS REZERVO NAUDOJIMO PROGRAMA
(kodas 03-86)**

Programos tikslas:

Sukaupti ir tvarkyti Ūkio ministerijai priskirtą valstybės rezervą, koordinuoti Lietuvos Respublikos valstybės rezervo kaupimą ir tvarkymą.

Programos uždaviniai:

1. Užtikrinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais nustatytą valstybės rezervo kaupimo užduočių vykdymą.

2. Saugoti sukauptas valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas.

Priemonių vykdymas:

Įgyvendinant Valstybės rezervo įstatyme numatytus įpareigojimus ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytas užduotis, 2008 metais buvo perkama numatyta sukaupti produkcija,

vykdomas atnaujinamos produkcijos pardavimas ir analogiškos naujos produkcijos pirkimas, sutartinių įsipareigojimų su valstybės rezervo atsakingaisiais saugotojais vykdymas.

Gautų rezultatų palyginimas su numatytais vertinimo kriterijais:

Vertinimo kriterijų planiniai rodikliai pasiekti. Detalesnis programos vertinimo kriterijų planinių ir faktinių išraiškų palyginimas pateiktas 1 priede „Vertinimo kriterijų (efekto, rezultato ir produkto) 2008 m. suvestinė“.

**SPECIALIOJI PROGRAMA – VALSTYBĖS NAFTOS PRODUKTŲ ATSARGŲ
KAUPIMAS IR TVARKYMAS
(kodas 03-87)**

Programos tikslas:

Sukaupiti naftos produktų valstybės atsargas, įgyvendinant ES ir nacionalinės teisės reikalavimus.

Programos uždaviniai:

1. Tvarkyti sukauptas naftos produktų valstybės atsargas.
2. Kaupti naftos produktų valstybės atsargas.

Priemonių vykdymas:

Pagal 2006 m. liepos 24 d. Tarybos direktyvos 2006/67/EB, įpareigojančios valstybes nars išlaikyti žalios naftos ir (arba) naftos produktų atsargas, reikalavimus, valstybė-narė turi būti sukaupti 90 dienų vidutinio vartojimo poreikius atitinkančius naftos produktų atsargų kiekius. Siekiant įgyvendinti šiuos reikalavimus ir vadovaujantis iki 2009 m. sausio 1 d. galiojusios Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo redakcijos nuostatomis 50 proc. minėtų atsargų buvo kaupiama ir tvarkoma valstybės biudžeto asignavimais numatytais atskirai specialiajai programai, o likusi dalis atsargų buvo kaupiama ir tvarkoma naftos produktus gaminančių ir importuojančių įmonių lėšomis.

Įvertinant derybose su ES išsiderėtą pereinamąjį laikotarpį, 90 dienų naftos produktų atsargos turi būti sukauptos iki 2009 m. pabaigos. Atsargų kaupimas yra vykdomas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1901 patvirtintą atsargų kaupimo grafiką. Pagal jį iki 2008 m. gruodžio 31 d. turėjome sukaupti atsargų ne mažiau kaip 83 dienoms iš visų finansavimo šaltinių. Ši užduotis yra įvykdyta. Buvo kaupiamos visų trijų kategorijų (benzinas, dyzelinas, mazutas) naftos produktų atsargos. Tenka pažymėti, kad valstybės biudžeto lėšomis mazuto faktiškai yra sukaupta žymiai daugiau negu, kad reikalaujama. Dėl smarkiai pakilusių naftos kainų ir nepakankamo finansavimo nepilnai buvo sukauptos dyzelino atsargos valstybės biudžeto lėšomis. Tas turėjo neigiamos įtakos produkto kriterijui pasiekti. Tačiau šie dyzelino kiekiai buvo nedideli ir jie neturėjo kokios tai esminės neigiamos įtakos programai įvykdyti, todėl pagal efekto ir rezultato vertinimo kriterijus planas yra įvykdytas.

Gautų rezultatų palyginimas su numatytais vertinimo kriterijais:

Detalesnis programos vertinimo kriterijų planinių ir faktinių išraiškų palyginimas pateiktas 1 priede „Vertinimo kriterijų (efekto, rezultato ir produkto) 2008 m. suvestinė“.

Tarpinstitucinių programų ir kitų projektų įgyvendinimas

Tarpinstitucinės programos, kurių įgyvendinime dalyvavo Ūkio ministerija:

1. Valstybinė moterų ir vyrų lygių galimybių 2005–2009 metų programa,
2. Nacionalinė Lisabonos strategijos įgyvendinimo programa*,
3. Nacionalinė žmonių su negalia socialinės integracijos 2003–2012 metų programa,
4. Valstybinė švietimo strategijos 2003–2012 metų nuostatų įgyvendinimo programa,
5. Valstybės alkoholio kontrolės programa,

* Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Ūkio ministerija yra paskirta šių programų koordinuojančia institucija

6. Valstybinės maisto ir mitybos strategijos ir jos įgyvendinimo priemonių 2003–2010 metų planas,
7. Nacionalinės energijos vartojimo efektyvumo didinimo 2006–2010 metų programa*,
8. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos 2007–2010 metų strategijos įgyvendinimo planas,
9. Viešojo administravimo plėtros iki 2010 m. strategijos įgyvendinimo 2007–2010 metų priemonių planas;
10. Nacionalinė nusikaltimų prevencijos ir kontrolės programos 2007–2009 metų įgyvendinimo priemonių planas,
11. Lietuvos kurortų plėtros įgyvendinimo 2005–2008 metų priemonės*,
12. Smulkaus ir vidutinio verslo plėtros 2005–2008 metų priemonių aprašas*,
13. Valstybinė pavojingų atliekų tvarkymo 2006–2008 m. programa*,
14. Biokuro gamybos ir naudojimo skatinimo 2004–2010 metais programa*,
15. Prekių eksporto į trečiąsias valstybes ir poreikių išvežimo į ES valstybes nares plėtros ir skatinimo 2006–2008 metų strateginių krypčių įgyvendinimo priemonės*,
16. Lietuvos nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros 2006–2013 m. strategijos įgyvendinimo priemonių 2006–2008 metų planas,
17. Valstybinė kaimo plėtros 2006–2008 metų programa,
18. Ekonominės migracijos reguliavimo strategijos įgyvendinimo priemonių 2007–2008 m. planas,
19. Nacionalinė darnaus vystymosi švietimo 2007–2015 metų programa,
20. Regionų socialinių ir ekonominių skirtumų mažinimo 2007–2010 metų programa,
21. Jono Pauliaus II piligrimų kelio kūrimo ir jo objektų pritaikymo piligrimų ir turizmo reikmėms 2007–2013 metų programa*,
22. Panevėžio miesto ekonominės plėtros akcinei bendrovei „Ekranas“ nutraukus veiklą tęstinumo užtikrinimo 2007–2009 m. priemonių planas*,
23. Alytaus miesto ir Alytaus rajono ekonominės ir socialinės plėtros priemonių planas*,
24. Nacionalinė turizmo plėtros 2007–2010 m. programa*,
25. Investicijų skatinimo 2008–2013 metų programa*,
26. Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo 2008–2012 metų planas*,
27. Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos įgyvendinimo iki 2012 metų nacionalinė strategija,
28. Ilgalaikė pilietinio ir tautinio ugdymo programa ir programos įgyvendinimo priemonės,
29. Probleminių teritorijų plėtros 2008–2010 metų programa.

Koordinuojama tarpinstitucinės programos Ūkio ministerija susiduria su šiomis problemomis:

- skirtingose programose iš principo numatytos tos pačios priemonės arba projektai, todėl programos vykdytojams sudėtinga nurodyti skirtas lėšas ir pasiektą rezultatą;
- nemažai priemonių įvykdoma vykdant kitas priemones (pvz. seminarų verslo klausimais metu formaliai vykdomos ir Valstybinėje moterų ir vyrų lygių galimybių 2005–2009 m. programoje numatytos priemonės ir Nacionalinėje žmonių su negalia socialinės integracijos 2003–2012 metams programoje numatytos priemonės) – jų negalima išskaidyti į atskiras dalis.

Dėl šių priežasčių dalyvaujančius institucijas dažnai atsiunčia informaciją ne pagal Strateginio planavimo metodikoje numatytas formas, todėl praktiškai ne visada įmanoma pateikti susistemintą analizę.

Patvirtintų asignavimų panaudojimas

2008 metais Ūkio ministerija, vykdydama savo misiją ir siekdama 3 strateginių tikslų, vykdė 13 programų; įstaigos prie Ūkio ministerijos vykdė 5 programas. Ūkio ministerijos programoms vykdyti buvo patvirtinta 1.443.933,5 tūkst. Lt (iš jų: 640.739,0 tūkst. Lt ES lėšos, 119.703,0 tūkst. Lt bendrojo finansavimo užtikrinimui skirtos lėšos, 472.404,9 tūkst. Lt, lėšos perkeltos iš 2007 metų).

Detali informacija apie kiekvienai programai skirtų lėšų įsisavinimą pateiktą šios ataskaitos 2 priede „2008 m. vykdytomis programoms patvirtintų ir panaudotų asignavimų suvestinė“.

Programų „Ūkio plėtros politikos įgyvendinimas“, „Specialioji Europos regioninės plėtros fondo programa (BPD įgyvendinti)“, „ES struktūrinės paramos administravimas“, „Specialioji energijos taupymo projektų įgyvendinimo programa“, „Specialioji valstybės naftos produktų atsargų kaupimo ir tvarkymo programa“ asignavimai buvo įsisavinti itin gerai – pagal planą arba beveik pagal planą (sutaupant asignavimus, efektyviai vykdant viešuosius pirkimus).

Specialiosios valstybės rezervo naudojimo programos, Specialiosios ekonomikos augimo ir konkurencingumo didinimo programos, Vietinio ir atvykstamojo turizmo plėtros programos, Gamybos atliekų prevencijos ir tvarkymo programos, Specialiųjų lėšų programos, Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo programos, Specialiosios Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programos, Specialiosios pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės programos asignavimai nebuvo pilnai įsisavinti dėl šių priežasčių:

- Specialiosios valstybės rezervo naudojimo programos lėšos gali būti skiriamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais nustatytiems Ūkio ministerijos tvarkomo valstybės rezervo materialiniams ištekliams įsigyti, taip pat darbams ir kitoms reikmėms finansuoti galimų ekstremalių situacijų metu. Ekstremalių situacijų nebuvo, todėl dalis lėšų buvo nepanaudota ir persikelia į 2009 metus;

- Specialiosios ekonomikos augimo ir konkurencingumo didinimo programos ne visi patvirtinti asignavimai buvo panaudoti, nes pavėluotai buvo parengti ES struktūrinės paramos administravimą ir finansavimą reglamentuojantys teisės aktai, už kurių parengimą yra atsakinga ne Ūkio ministerija (Projektų administravimo ir finansavimo, Veiksmų programų administravimo ir finansavimo taisyklės ir kt.), taip pat ilgai užtruko Finansavimo sąlygų aprašų derinimas su Finansų ministerija. Vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. spalio 14 d. nutarimą Nr. 1014 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės piniginių išteklių naudojimo prioritetų nustatymo“, IV ketvirtį buvo sustabdyti mažiausiai prioritetiniai prekių ir paslaugų pirkimai, lėšų skyrimas projektų veiklai ir kapitalo formavimui ir apmokėtos sąskaitos tik už faktiškai atliktus darbus ir suteiktas paslaugas. Be to, dalis lėšų neįsavinta dėl finansavimo sutrikimo (kreditorinis įsiskolinimas). Neįsisavinti asignavimai investicijų skatinimo programos priemonėms įgyvendinti (kai kurie investicijų projektai tęsiasi ne vienerius metus, todėl esant neiškliai 2009 metų situacijai Ūkio ministerija negalėjo prisiimti ilgalaikių įsipareigojimų investuotojams). Dalis lėšų buvo planuojama projektų veiklai ir kapitalui formuoti, tačiau pasikeitus ekonominei situacijai dalis pareiškėjų sumažino projektų apimtį arba neįvykdė visų įsipareigojimų, todėl faktinės sumos, skirtos tokiems projektams, yra mažesnės nei planuotos. Taip pat sutaupyta efektyviai vykdant viešuosius pirkimus. Bankų sumokėtos už mikrokreditavimui skirtas lėšas palūkanos (palūkanos už mikrokreditus) yra kaupiamos ir surinkus didesnę sumą jos bus panaudotos mikrokreditams teikti.

- Vietinio ir atvykstamojo turizmo plėtros programos ne visi patvirtinti asignavimai buvo panaudoti, nes pavėluotai buvo parengti ES struktūrinės paramos administravimą ir finansavimą reglamentuojantys teisės aktai, už kurių parengimą yra atsakinga ne Ūkio ministerija (Projektų administravimo ir finansavimo, Veiksmų programų administravimo ir finansavimo taisyklės ir kt.), taip pat ilgai užtruko Finansavimo sąlygų aprašų derinimas su Finansų ministerija. 2008 m. liepos mėn. buvo paskelbti kvietimai teikti projektų aprašymus. 2008 m. spalio 27 d. Ūkio ministras patvirtino valstybės planuojamų projektų sąrašus, pagal kuriuos pareiškėjai iki 2009 m. liepos 1 d. turi pateikti paraiškas projektų finansavimui gauti. Taigi 2008 metais vyko valstybės projektų planavimas, sutarčių pasirašyta nebuvo. Vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. spalio 14 d. nutarimą Nr. 1014 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės piniginių išteklių naudojimo prioritetų nustatymo“, IV ketvirtį buvo sustabdyti mažiausiai prioritetiniai prekių ir paslaugų pirkimai, lėšų skyrimas projektų veiklai ir kapitalo formavimui ir apmokėtos sąskaitos tik už faktiškai atliktus darbus ir suteiktas paslaugas.

- Gamybos atliekų prevencijos ir tvarkymo programos ne visi patvirtinti asignavimai buvo panaudoti, nes liko kreditorinis įsiskolinimas (darbai atlikti, bet neapmokėti); kai kurios sudarytos sutartys neįvykdytos dėl užsitęsusių projektų poveikio vertinimo procedūrų; sutaupyta lėšų vykdant viešųjų pirkimų procedūras.

- Specialiųjų lėšų programos faktiškai įmokėta į biudžetą 55,7 tūkst. litų mažiau, palyginus su planu, todėl ir panaudojimas mažesnis.

– Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo programos ne visų patvirtintų asignavimų panaudojimą lėmė neapibrėžtumas dėl socialinio būsto sąvokos interpretavimo (laukiama Finansų ministerijos išaiškinimo dėl energetikos projektų, kuriuose yra numatytas bendrabučių renovavimas, finansavimo galimybės iš Sanglaudos fondo), taip pat pavėluotai buvo parengti ES struktūrinės paramos administravimą ir finansavimą reglamentuojantys teisės aktai, už kurių parengimą yra atsakinga ne Ūkio ministerija (Projektų administravimo ir finansavimo, Veiksmų programų administravimo ir finansavimo taisyklės ir kt.), ilgai užtruko Finansavimo sąlygų aprašų derinimas su Finansų ministerija. Vykdam Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. spalio 14 d. nutarimą Nr. 1014 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės piniginių išteklių naudojimo prioritetų nustatymo“, IV ketvirtį buvo sustabdyti mažiausiai prioritetiniai prekių ir paslaugų pirkimai, lėšų skyrimas projektų veiklai ir kapitalo formavimui ir apmokėtos sąskaitos tik už faktiškai atliktus darbus ir suteiktas paslaugas. 2008 metais buvo įvertintos pateiktos paraiškos nuo elektros skirstomojo tinklo nutolusių vartotojų (t. y. neelektrifikuotų sodybų) prijungimo projektų finansavimui gauti, tačiau dėl laiko stokos nebuvo sudarytos sutartys ir lėšos nebuvo įsisavintos. Sutaupyta lėšų vykdant viešųjų pirkimų procedūras.

– Specialiosios Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programos asignavimų buvo įsisavinta mažiau nei planuota, nes EK sprendimai, kuriais skiriamos lėšos Ignalinos 2004–2006 m. programai, nustato, kad lėšos gali būti naudojamos 4 metus nuo atitinkamo finansinio sprendimo priėmimo, t.y. vėliausiai iki 2010 m. lapkričio 30 d. (iki šio termino gali būti kompensuojamos patirtos projektų išlaidos). 2007–2013 m. Ignalinos programos lėšoms toks terminas yra 7 metai. Kadangi projektų trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai, nepanaudotos lėšos bus įsisavintos vėlesniuose projektų vykdymo etapuose.

– Specialiosios pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės programos (bendrojo finansavimo lėšos) nebuvo įsisavintos, nes CPVA įvykdžius viešąjį pirkimą dėl projekto įgyvendinimo ir parengus sutartį, konkurso laimėtojas pakeitė ketinimus, nusprendė nebedalyvauti ir atsisakė pasirašyti sutartį (todėl pirkimo procedūros užtruko ir projekto įgyvendinimo sutartis su nauju vykdytoju buvo pasirašyta tik 2008 m. liepos 17 d.). Pagal sutartį pirmieji kofinansavimo mokėjimai bus vykdomi tik įvykdžius pirmąsias užduotis, t.y. 2009 metų I ketvirtį).

IV. ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO INSTITUCIJOS VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS

2009–2011 metais ypatingą dėmesį Ūkio ministerija planuoja skirti šioms prioritetinėms kryptims:

1. Sudaryti sąlygas Lietuvos ūkio funkcionavimui ekstremaliomis Pasaulinės finansų krizės sąlygomis.

Vystyti Kontroliuojančiojo fondo veiklą.

2008 m. spalio 1 d. buvo pasirašyta Finansavimo sutartis tarp Ūkio ministerijos, Finansų ministerijos ir Europos investicinio fondo (EIF) dėl Kontroliuojančiojo fondo įsteigimo ir JEREMIE iniciatyvos įgyvendinimo Lietuvoje. Tai padės įmonėms pasinaudoti finansavimo šaltiniais, bus vystoma Kontroliuojančiojo fondo veikla (padidinant fondo lėšas nuo 275 mln. litų iki 1 mlrd. litų).

Atkurti „Saulėtekio“ komisiją.

2009 metais bus atkurta nuolatinė komisija verslo sąlygų gerinimo klausimams spręsti („Verslo saulėtekio“ komisija) ir nustatyta, kad nacionalinių teisės aktų sukeliama administracinė našta verslui prioritetinėse srityse bus sumažinta 30 proc. iki 2011 metų.

Efektiviai užbaigti pagal 2004–2006 metų BPD teikiamos ES struktūrinės paramos administravimą ir sėkmingai administruoti 2007–2013 ES struktūrinę paramą.

2009 metais planuojama pabaigti rengti pagal Ūkio ministerijos kompetenciją visus 2007–2013 ES struktūrinę paramą administruojančius teisės aktus, kad kvietimai teikti paraiškas būtų skelbiami pagal patvirtintą priemonių įgyvendinimo planą, siekiant paspartinti ES struktūrinės paramos panaudojimą. Taip pat numatoma skirti ypatingą dėmesį projektų įgyvendinimo priežiūrai, padedant projektų vykdytojams greitai spręsti išskylančias problemas.

2009 metais taip pat planuojama visiškai užbaigti ES struktūrinės paramos, teikiamos pagal 2004–2006 metų BPD, administravimą bei dalyvauti BPD programos uždarymo veikloje.

2009–2011 metais planuojama nuolat informuoti visuomenę ir suinteresuotus asmenis apie ES struktūrinės paramos panaudojimą bei vertinti įvairius ES struktūrinės paramos panaudojimo aspektus, siekiant kuo efektyviausio ir racionaliausio jos panaudojimo.

2. Sudaryti sąlygas Lietuvos ūkio konkurencingumo didinimui, skatinant inovacijų diegimą ir produktyvumo didėjimą.

Investicijos.

2009–2011 metais ypatingą dėmesį planuojama skirti naujų Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos priemonių įgyvendinimui ir Investicijų skatinimo 2008–2013 metų programos nustatytų tikslų ir uždavinių įgyvendinimui: bus siekiama gerinti Lietuvos investicinę aplinką ir kurti efektyvią tiesioginių vidaus ir užsienio investicijų skatinimo sistemą, visų pirma orientuotą į ilgalaikę šalies ūkio plėtrą, ekonomikos augimą ir visuomenės gerovę.

LEPA priemonių įgyvendinimui didelę įtaką turės Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje numatytas LEPA veiklos reorganizavimas, atskiriant TUI pritraukimą nuo eksporto plėtros skatinimo, įkuriant Investicijų pritraukimo fondą („Invest in Lithuania“) bei Eksporto tarybą.

Taip pat 2009–2011 metais investicijų skatinimo srityje daug įtakos turės 2007–2013 metų ES struktūrinės parama. Pramoniniai parkai galės pasinaudoti ES struktūrine parama inžinerinės infrastruktūros įrengimui pagal priemonę „Invest LT“. LEPA numatyta ženkli ES struktūrinė parama pagal priemonę „Asistentas-3“.

Inovacijos.

Inovacijų srityje numatoma patvirtinus Inovacijų versle 2008–2013 m. programą ir jos įgyvendinimo priemones, įgyvendinti 2009 metams numatytas priemones; sukurti ir išbandyti čekių (angl. *voucher*) schemą inovacijoms versle skatinti; parengti ir Ūkio ministro įsakymu patvirtinti rekomendacijas dėl mokslo ir technologijų parkų ir technologijų inkubatorių veiklos planavimo ir vertinimo sistemos tobulinimo; parengti teisės aktų, reikalingų įkurti VšĮ „Lietuvos inovacijų agentūra“, projektus ir pateikti juos Lietuvos Respublikos Vyriausybei tvirtinti; teikti finansavimą subsidijų forma fiziniams ir juridiniams asmenims, siekiantiems užpatentuoti savo išradimus regioniniu ar tarptautiniu mastu; organizuoti, dalyvauti organizuojant ir remti inovacijų populiarinimo ir informacinius renginius.

Eksportas.

Artimiausiu metu bus paskelbtas ES struktūrinės paramos lėšomis finansuojamos priemonės „Naujos galimybės“ kvietimas (iki 50 mln. Lt), kurios tikslas – skatinti įmones, kurių eksportas sudaro ne daugiau kaip 50 proc. nuo pardavimų (pareiškėjo eksportas iš veiklos, kuriai priskirtinas projektas sudaro ne daugiau kaip 50 procentų nuo bendrų atitinkamos veiklos pardavimų, vertinant pagal paskutinių finansinių metų duomenis – specialusis atitikties projektų atrankos kriterijus, patvirtintas Stebėsenos komitete 2008 m. rugsėjo 9 d. posėdžio nutarimu Nr. 9) aktyviau ieškoti užsienio partnerių ir didinti pardavimą užsienio rinkose. Bus remiami užsienio rinkų tyrimai ir informacijos apie jų dalyvius išsigijimas; įmonės ir jos produkcijos pristatymas užsienyje vykstančiose parodose, prekybos mugėse, rinkodara. Planuojama parengti Eksperto plėtros strategijos 2009–2013 metams projektą.

Siekiant išlaikyti esamus prekių ir paslaugų eksporto į trečiąsias valstybes ir prekių išvežimo į ES augimo tempus būtina sudaryti galimybes susirasti naujų prekybos partnerių, aktyviau skverbtis į naujas rinkas, kurti palankesnę aplinką prekių eksportui į trečiąsias šalis ir ES valstybes nares. Šiuo tikslu numatoma skatinti verslo misijų organizavimą, ūkio subjektų dalyvavimą tarptautinėse parodose ir mugėse, rinkos tyrimo ir informacinio aprūpinimo priemonių diegimą, eksportuotojų ne rinkos rizikos draudimą, konferencijų bei seminarų organizavimą, Lietuvoje pagamintos produkcijos ir teikiamų paslaugų informacinių reklaminių bei valstybės įvaizdį kuriančių leidinių leidybą, geriausiųjų metų eksportuotojų konkurso rengimą ir kitas priemones.

Smulkusis ir vidutinis verslas.

EK 2008 m. birželio 25 d. pristatė dešimčia pagrindinių principų paremtą Smulkiojo verslo aktą Europai (*angl. Small Business Act“ for Europe*, toliau – SVA), turintį užtikrinti palankesnes veiklos sąlygas MVĮ, kurios ES ekonomikoje atlieka itin svarbų vaidmenį. Įgyvendinant SVA Lietuvoje, bus parengta Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo 2008–2013 m. strategija.

Turizmas.

2009 m. planuojama parengti naują Turizmo įstatymo redakciją – ji bus rengiama siekiant suderinti turizmo verslo reglamentavimą su Paslaugų direktyva, patikslinti viešosios turizmo infrastruktūros reglamentavimą ir Valstybinio turizmo departamento funkcijas, nustatyti Lietuvos turizmo įvaizdžio formavimo ir rinkodaros priemonių įgyvendinimo planavimo tvarką bei priskirti atskiras turizmo įvaizdžio formavimo priemones viešųjų paslaugų kategorijai. Taip pat 2009 m. bus parengta nauja Nacionalinės turizmo plėtros programos 2007–2013 metais redakcija, Valstybinė kurortologijos tyrimų programa. Derinant su asocijuotomis turizmo verslo organizacijomis bus siūloma steigti Lietuvos turizmo ir konferencijų biurą, tikslinti kitus teisės aktus, siekiant konkurencingų turizmo verslo sąlygų. Bus siekiama kurti atvykstamajam turizmui (paslaugų eksportas) ir vietiniam turizmui – Lietuvos turizmo prioritetą – palankias sąlygas.

Kiti svarbūs darbai, susiję su keliomis sritimis.

Numatoma parengti atnaujintą VIRS projektą, Lietuvos viešųjų pirkimų sistemos tobulinimo ir plėtros 2009–2013 metų strategijos projektą, Antrinių žaliavų perdirbimo plėtros programos 2009–2013 metams projektą, Valstybinės pavojingų atliekų tvarkymo 2009–2013 metų programos projektą, tęsti Geresnio reglamentavimo programos priemonių įgyvendinimą, įkurti Prekių ir paslaugų kontaktinį centrą (pagal Paslaugų direktyvą).

Numatyta pateikti Lietuvos Respublikos Seimui Lietuvos Respublikos įmonių restruktūrizavimo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą, kad būtų sudarytos geresnės sąlygos įmonėms išsaugoti ir plėtoti veiklą ir Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo koncepcijos projektą (siekiant apsaugoti gyventojus, tarp jų ūkininkus ir kitus užsiimančius verslu fizinius asmenis, nuo nuskurdimo ir atkurti jų mokumą, pablogėjus gyventojų finansinei būklei).

V. ĮSTAIGŲ PRIE MINISTERIJŲ (KURIŲ VADOVAI YRA LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS BIUDŽETO ASIGNAVIMŲ VALDYTOJAI) VEIKLOS TRUMPA APŽVALGA

Valstybinė ne maisto produktų inspekcija prie Ūkio ministerijos

Veiklai turėjusių veiksmų apžvalga

2008 metais išoriniai veiksniai skirtingai įtakojo Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos prie Ūkio ministerijos (toliau – Inspekcija) veiklą. Rinkos santykių įsigalėjimas sustiprino rinkos priežiūros vaidmenį. Sukurti ne maisto produktų saugos kontrolės teisiniai pagrindai įgalino efektyviau vykdyti rinkos priežiūrą. Nepakankamai susiformavusi verslo paslaugų infrastruktūra, finansinių ir žmogiškųjų išteklių trūkumas, dalies visuomenės nepakankamas sąmoningumas mažino vykdomos kontrolės efektyvumą. ES viduje atsirado naujos galimybės sėkmingiau vykdyti rinkos priežiūrą. Iškilus socialiniam – ekonominiam nuosmukio pavojui, gali padidėti rizika, kad į rinką bus tiekiami daugiau pavojingų produktų.

Vidiniai veiksniai – darbas, orientuotas į ES reikalavimus, pagal priskirtas funkcijas sukurta valdymo struktūra ir vidaus kontrolės sistema, tinkama veiklos planavimo ir sprendimų priėmimo sistema padėjo Inspekcijai efektyviai vykdyti rinkos priežiūrą. Dar buvo jaučiamas specialistų, mokančių užsienio kalbas trūkumas. Nepakankamas informacinės sistemos vystymas ir palaikymas.

Vykdyta veikla ir pasiekti rezultatai

Inspekcijos strateginis tikslas „Užtikrinti efektyvią ne maisto produktų rinkos priežiūrą, suderintą su ES teise“, vertinant pagal efekto vertinimo kriterijų „Produktų, atitinkančių saugos ir kokybės reikalavimus“ įvykdytas pagal planą.

Siekdama strateginio tikslo, Inspekcija 2008 metais vykdė tris programas: „Rinkos kontrolė“ (kodas 01.01), „Laboratoriniai bandymai, vykdant rinkos priežiūrą“ (kodas 01.02), „Specialioji produktų kokybės kontrolės programa“ (kodas 88.01).

Programos „Rinkos kontrolė“ tikslas „Užtikrinti, kad vartotojui būtų teikiamos saugios, tinkamai paženklintos ir kokybiškos ne maisto prekės ir paslaugos“ pagal rezultato vertinimo kriterijus pilnai pasiektas (rezultato kriterijaus „Patikrintų prekių, atitinkančių nustatytiems saugos ir kokybės reikalavimams“ planinis rodiklis 74 procentai nuo patikrinto kiekio, faktinis – 77,5 procento; rezultato kriterijaus „Patikrintų paslaugų, atitinkančių nustatytiems saugos ir kokybės reikalavimams“ planinis rodiklis 46 procentai, faktinis – 47,1 procento).

Įgyvendinant programą „Rinkos kontrolė“ buvo vykdoma sisteminga prevencinė ne maisto produktų rinkos priežiūra, išaiškinant prekes ir paslaugas, neatitinkančias privalomųjų ir deklaruojamų rodiklių (pagrindinės programos priemonės – „Kontroliuoti ūkio subjektus“ ir „Tirti vartotojų skundas“). Rinkos kontrolės planas viršytas 4 procentais. Patikrinimų, kurių metų buvo nustatyti pažeidimai, procentas palyginti su 2007 metais praktiškai nepakito. 2008 metais rinkoje nustatyti 79 pavojingi gaminiai. Įgyvendinant Produktų saugos įstatymą, 2008 metais surašyti ir perduoti Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarybai 54 šio įstatymo pažeidimo protokolai, 1 Reklamos įstatymo pažeidimo protokolai. Už nustatytus 1216 teisės aktų reikalavimų pažeidimus taikytos administracinės nuobaudos. 2008 metais sistemingai buvo kontroliuojami ūkio subjektai ir tiriami vartotojų skundai dėl degalų kokybės.

Toliau buvo stiprinami administraciniai gebėjimai. Per metus Inspekcijoje įsidarbino 10 darbuotojų, atleisti 6 darbuotojai, 2 darbuotojams buvo užtikrintas karjeros augimas, 7 darbuotojai dalyvavo ES darbo grupių 14 posėdžių. Įvairaus pobūdžio priemonėse užsienyje dalyvavo 16 darbuotojų.

Įgyvendinamas investicijų projektas „Centralizuotos VNMPI informacinės sistemos sukūrimas“ sudarė galimybę efektyviai taikyti šiuolaikines informacines technologijas Inspekcijos nuostatuose nurodytų funkcijų vykdymui, veiksmingai valdyti informaciją, sumažino Inspekcijos informacinėse sistemose kaupiamos informacijos riziką, sudarė sąlygas pereiti prie elektroninių dokumentų ir elektroninio parašo technologijų naudojimo, skatino didinti viešųjų paslaugų prieinamumą elektroninėmis priemonėmis visuomenei bei pagerino informacijos pasikeitimo bei komunikacijos paslaugų kokybę.

Inspekcija dalyvavo Europos Produktų Saugos Forumo PROSAFE inicijuotame projekte „EMARS“ „Rinkos priežiūros stiprinimas vadovaujantis gera praktika“ („Enhancing Market Surveillance Through Best Practice“); Europos produktų saugos forume STICHITING PROSAFE „Bendras virvelių ir įveriamų virvelių vaikų drabužiuose rinkos priežiūros projektas („Joint Market Surveillance Action on Cords and Drawstrings on Childrens Cothing“); STICHITING PROSAFE „Bendras rinkos priežiūros projektas dėl žaislų“ („Joint market Surveillance action on toys“).

2008 metais toliau vyko bendradarbiavimas su Estijos ir Latvijos rinkos priežiūros ir vartotojų teisių gynimo institucijomis pagal 2005 m. birželio 16 d. Baltijos šalių susitarimą. Plečiamas bendradarbiavimas su Lenkijos Respublika.

Programos „Laboratoriniai bandymai, vykdant rinkos priežiūrą“ tikslas „Laboratoriniais bandymais nustatyti atrinktų ne maisto produktų atitikimą nustatytiems reikalavimais“ pagal rezultato vertinimo kriterijus pilnai pasiektas (rezultato kriterijaus „Naftos produktų ir biodegalų bandinių skaičius“ planinis rodiklis 1000, faktinis – 1034; rezultato kriterijaus „Kitų gaminių bandinių skaičius“ planinis rodiklis 450, faktinis – 460).

Įgyvendinant šią programą, buvo atliekami bandymai Šiaulių naftos produktų bandymų laboratorijoje ir kitose laboratorijose; buvo įgyvendinami tęstiniai investiciniai projektai „Suskystintų naftos dujų ir alyvos laboratorinių bandymų diegimas“ ir „Šiaulių naftos produktų bandymų laboratorijos rekonstrukcija“. Taip pat Inspekcija teikė Aplinkos ministerijai tikslesnę informaciją apie benzino ir dyzelino kokybės rodiklius pagal Lietuvos standartų LST EN 14274 „Automobiliniai degalai. Benzino ir dyzelino kokybės įvertinimas. Degalų kokybės priežiūros sistema (DKPS)“ ir LST EN 14275 „Automobiliniai degalai. Benzino ir dyzelino kokybės įvertinimas. Ėminių ėmimas iš degalų įpylimo įtaisų degalinėse ir didmeninės prekybos vietose“ reikalavimus. Ši informacija reikalinga degalų kokybės kontrolės rezultatų ataskaitoms EK parengti.

Specialiosios produktų kokybės kontrolės programos tikslas „Kontroliuoti įmonių, su kuriomis sudarytos sutartys, realizuojamos produkcijos kokybės kontrolę. Užtikrinti ūkio subjektų, vartotojų užsakytų kokybės ekspertizių atlikimą“ pagal rezultato kriterijų „Kokybės reikalavimų užtikrinimas AB „ACHEMA“ pasiektas 100 procentų, pagal rezultato kriterijų „Kokybės ekspertizių vykdymas pagal užsakymus, procentais“ pasiektas 100 procentų.

Įgyvendinant Specialiąją produktų kokybės kontrolės programą vykdoma nuolatinė gaminamos ir realizuojamos produkcijos kontrolė AB „ACHEMA“. Pagal ūkio subjektų užsakymus 2008 metais atlikta 41 produktų saugos bei kokybės ekspertizė.

2008 metais su Informacinės visuomenės plėtros komitetu prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės buvo vykdoma tarpinstitucinė priemonė „Centralizuotos VNMPI informacinės sistemos sukūrimas“ bei tarpinstitucinės Valstybinės vartotojų teisių apsaugos 2007–2010 metų strategijos įgyvendinimo priemonių plano priemonės.

Prioritetinės kryptys:

- Šiaulių naftos produktų bandymų laboratorijos akreditavimo darbų vykdymas;
- Bendradarbiavimo su vartotojų organizacijomis plėtra;
- Produktų rizikos vertinimas;
- Tarpinstitucinio bendradarbiavimo plėtra.

Valstybinė energetikos inspekcija prie Ūkio ministerijos

Veiklai turėjusių veiksmų apžvalga

Valstybinės energetikos inspekcijos prie Ūkio ministerijos (toliau –VEI) veiklai teigiamos įtakos turi tai, kad vykdant Energetikos ir kituose įstatymuose bei teisės aktuose numatytas funkcijas glaudžiai bendradarbiaujama su įgaliotomis energetikos įrenginių techninės būklės tikrinimo įstaigomis, Valstybine teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, Valstybine maisto produktų inspekcija prie Ūkio ministerijos.

Veiklai neigiamos įtakos turi tai, kad inspekcija priversta nuomotis patalpas, nes neturi savų. Akcinei bendrovei „Lietuvos energija“ nutraukus patalpų nuomos sutartį, VEI vadovybei bei Vilniaus teritoriniam skyriui teko persikraustyti į kitas patalpas. VEI Kauno teritorinis skyrius 2008 metais taip pat turėjo persikelti į naujas patalpas (įspėjimas dėl užimamų patalpų atlaisvinimo gautas 2007 m.). Dėl persikėlimo darbų trikdomas normalus darbas.

Vykdyta veikla ir pasiekti rezultatai

VEI strateginis tikslas „Siekti, kad statant ir eksploatuojant energetikos objektus bei energetikos įrenginius nebūtų pažeidžiami norminių teisės aktų reikalavimai, o šie objektai ir įrenginiai būtų eksploatuojami patikimai, efektyviai ir saugiai“, vertinant pagal efekto vertinimo kriterijų „Teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, pažeidimų sumažėjimas energetikos objektuose ir įrenginiuose (vieno patikrinimo metų nustatytų teisės aktų pažeidimų kiekio vidurkio sumažėjimas procentais, lyginant su praėjusiais metais)“ įvykdytas geriau nei planuota (planuotas vieno patikrinimo metų nustatytų teisės aktų pažeidimų kiekio vidurkio sumažėjimas 1 proc., pasiekta 1,7 procento t.y. metinis planas įvykdytas 170 proc.).

Siekdama strateginio tikslo, VEI 2008 metais vykdė dvi programas: „Energetikos objektų bei energetikos įrenginių valstybinės kontrolės vykdymas“ ir „Specialioji programa, finansuojama iš biudžetinių įstaigų pajamų įmokų“.

Energetikos objektų bei energetikos įrenginių valstybinės kontrolės vykdymo programos tikslo „Atlikti energetikos objektų bei energetikos įrenginių valstybinę kontrolę“ rezultatai geresni, nei planuota (pagal rezultato vertinimo kriterijų „Geresnė eksploatuojamų ar numatomų eksploatuoti energetikos įrenginių būklė, tikrinant randama mažiau pažeidimų (teisės aktų pažeidimų, nustatytų vieno patikrinimo metu, vidutinis kiekis vnt.“ planinis rodiklis 14,65, faktinis – 14,4).

Įgyvendinant Energetikos objektų bei energetikos įrenginių valstybinės kontrolės vykdymo programą atlikta 5610 statomų ir eksploatuojamų energetikos objektų ir įrenginių techninės būklės, efektyvumo, energijos išteklių valstybės ir rezervinių atsargų patikrinimų (planuota tik 4350); dalyvaujant energetikos objektų, įrenginių avarijų ir jų darbo sutrikimų tyrimuose, nelaimingų atsitikimų bei skundų nagrinėjimuose atlikta 533 patikrinimai (planuota 400 patikrinimų), vertinant naujų ir rekonstruotų statinių energetikos įrenginių atitikties projektui ir tinkamumo naudoti įvertinimuose atlikta 45121 patikrinimas (planuota 25000), atestuota 10547 energetikos objektus ir įrenginius projektuojantys, statantys bei eksploatuojantys specialistai ir vadovai (planuota atestuoti 8000 asmenų); atlikta 519 įmonių ir verslininkų, pateikusių paraišką energetikos įrenginių statybos (montavimo) ir eksploatavimo darbams patikrinimų (planuota 200 patikrinimų).

Specialiosios programos, finansuojamos iš biudžetinių įstaigų pajamų įmokų, lėšomis buvo prisidėta prie Energetikos objektų bei energetikos įrenginių valstybinės kontrolės vykdymo programos priemonių įgyvendinimo.

**VERTINIMO KRITERIJŲ
(EFEKTO, REZULTATO IR PRODUKTO) 2008 M.
SUVESTINĖ**

1. Sudaryti sąlygas Lietuvos ūkio augimui ir konkurencingumo didinimui skatinant inovacijų diegimą ir produktyvumo didėjimą.

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas procentais
Efektas:				
1. Bendrojo vidaus produkto augimas (grandine susietos apimties augimas, proc.)	E-01-01	7,4	3,2	43,2
2. Verslumo lygis (įmonių skaičius 1000 gyventojų)	E-01-02	18	19,6	109
3. Darbo našumas ūkyje (pridėtinė vertė, tenkanti vienai faktiškai dirbtai valandai, veikusiomis kainomis, litais)	E-01-03	34	Nėra duomenų	-
4. Darbo našumas pramonėje (pridėtinė vertė, tenkanti vienai faktiškai dirbtai valandai, veikusiomis kainomis, litais)	E-01-04	42,5	Nėra duomenų	-
Rezultato:				
1. Parengtos ilgalaikių strateginių planavimo dokumentų naujos redakcijos	R-01.01-01-01	2	2	100
2. Nemokių įmonių skaičiaus sumažėjimas (likviduotų dėl bankroto įmonių ir restruktūrizuotų įmonių skaičius per metus)	R-01.01-01-02	650	666	102
Produkto:				
1. Mokslinių tyrimų darbų panaudojimas, proc.	P-01.01-01-01-01	90,0	99,8	110,8
Rezultato:				
1. Verslo sektoriaus išlaidos moksliniams tyrimams, technologijų plėtojimui ir inovacijoms, proc. nuo BVP	R-01.05-01-01	0,24	Nėra duomenų	-
2. Tiesioginių užsienio investicijų augimas, proc.	R-01.05-01-02	20	Nėra duomenų	-
3. Veikiančių ūkio subjektų skaičius metų pradžioje	R-01.05-01-03	77000	84574	109,8
4. Lietuviškos kilmės produkcijos eksporto padidėjimas, proc.	R-01.05-01-04	4,0-5,0	28,4	568
Produkto:				
1. Sudarytų sutarčių dėl ES struktūrinės paramos suteikimo verslo produktyvumo didinimo ir aplinkos verslui gerinimo (išskyrus finansų inžineriją) projektams skaičius	P-01.05-01-01-01	100	45	45

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas procentais
2. Sudarytų sutarčių dėl ES struktūrinės paramos suteikimo mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros veiklos projektams skaičius	P-01.05-01-02-01	10	0	0
3. Sudarytų sutarčių dėl ES struktūrinės paramos suteikimo mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros investiciniams projektams skaičius	P-01.05-01-02-02	20	0	0
4. Paremtų inovacijų skatinimo paslaugų teikėjų projektų skaičius per metus	P-01.05-01-02-03	3	5	160
5. Paremtų išradimo patentų skaičius per metus	P-01.05-01-02-04	4	2	50
6. Organizuotų tyrimų, studijų ir panašių priemonių skaičius per metus	P-01.05-01-02-05	1	1	100
7. Įgyvendinti investuotojų skatinimo projektai	P-01.05-01-03-01	4	0	0
8. Pramoninių parkų, kuriems parengti techniniai dokumentai pramoniniams parkams įrengti, skaičius	P-01.05-01-03-02	6	8	133,3
9. Paremtų pramoninių objektų projektų skaičius	P-01.05-01-03-03	4	3	75
10. Organizuotų tyrimų, studijų ir panašių priemonių skaičius	P-01.05-01-03-04	3	3	100
11. Įgyvendinti investicijų plėtros projektai	P-01.05-01-03-05	4	11	275
12. Įgyvendintų projektų skaičius	P-01.05-01-04-01	14	24	171
13. Ūkio subjektams suteiktų informacinių, konsultacinių, mokymo paslaugų valandų skaičius	P-01.05-01-04-02	31000	37600	121
14. ES struktūrinės paramos lėšomis pagal finansų inžinerijos ir susijusias priemones paremtų įmonių skaičius per metus	P-01.05-01-05-01	400	0	0
15. Finansinę paramą gavusių smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų skaičius	P-01.05-01-05-02	1400	1150	82,1
16. Mikrokreditais pasinaudojusių SVV subjektų skaičius	P-01.05-01-05-03	500	588	117,6
17. Paremtų verslo misijų skaičius, vnt.	P-01.05-01-06-01	15	10	66,7
18. Paremtų parodų ir mugių skaičius, vnt.	P-01.05-01-06-02	100	127	127
19. Paremtų rinkos tyrimo ir informacinio aprūpinimo priemonių projektų skaičius, vnt.	P-01.05-01-06-03	5	5	100
20. Ne rinkos rizikos draudimo išlaidų daliniu kompensavimu pasinaudojusių įmonių skaičius, vnt.	P-01.05-01-06-04	15	0	0
21. Surengtų mokymų bei seminarų skaičius, vnt.	P-01.05-01-06-05	2	18	900

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas procentais
22. Paremtų leidinių skaičius, vnt.	P-01.05-01-06-06	15	38	253,3
23. Paremtų atitikties įvertinimo įstaigų veiklos tobulinimo projektų skaičius per metus	P-01.05-01-07-01	4	7	175
24. Tarplaboratoriniuose palyginamuosiuose bandymuose dalyvavusių įmonių skaičius per metus	P-01.05-01-07-02	1	2	200
25. Paremtų vadybos sistemas įdiegusių įmonių skaičius per metus	P-01.05-01-07-03	15	39	260
26. Surengtų verslo renginių skaičius	P-01.05-01-07-04	115	95	82,6
27. Lietuvos įmonėms surastų naujų užsienio prekybos partnerių skaičius	P-01.05-01-07-05	600	1739	289,8
28. Dėl pritrauktų investicijų naujai sukurtų darbo vietų skaičius	P-01.05-01-07-06	300	112	37,3
Rezultato:				
1. Vidutinis metinis atvykstamojo turizmo pajamų padidėjimas, procentais	R-01.03-01-01	5	5,8*	116
2. Turistų skaičiaus padidėjimas apgyvendinimo įmonėse, procentais	R-01.03-01-02	7	4,2*	60
3. Apgyvandinimo įmonių užimtumo padidėjimas, procentais	R-01.03-01-03	9	10*	111
Produkto:				
1. Parengta turizmo planavimo dokumentų, skaičius	P-01.03-01-01-01	4	3	75
2. Atlikta turizmo sektoriaus stebėsenos tyrimų, skaičius	P-01.03-01-01-02	2	4	200
3. Kvalifikaciją pakėlusių turizmo darbuotojų skaičius	P-01.03-01-01-03	350	360	103
4. Išnagrinėta (patenkinta) vartotojų skundų, skaičius	P-01.03-01-01-04	70(30)	71(34)	101(113)
5. Sudarytų sutarčių dėl ES struktūrinės paramos suteikimo viešosios turizmo infrastruktūros projektams skaičius	P-01.03-01-02-01	10	0	0
6. Sudarytų sutarčių dėl ES struktūrinės paramos suteikimo privačių turizmo paslaugų teikėjų projektams skaičius	P-01.03-01-02-02	19	0	0
7. Įgyvendinta turizmo rinkodaros projektų (priemonių), skaičius	P-01.03-01-03-01	70	262	374
8. Turizmo informacijos leidinių tiražo padidėjimas, procentais	P-01.03-01-03-02	7	3	43
9. NTIS interneto svetainės lankytojų skaičiaus padidėjimas, procentais	P-01.03-01-03-03	10	15	150
10. Turistų nakvynių skaičius apgyvendinimo įmonėse didėjimas, proc.	P-01.03-01-03-04	8	0*	0
Rezultato:				
1. Perdirbtų gamybos atliekų kiekis	R-01.04-01-01	0,5	Nėra	-

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas procentais
BVP vienetai (t/mln. Lt), proc.			duomenų	
Produkto:				
1. Parengtų teisės aktų skaičius	P-01.04-01-01-01	2	2	100
2. Paremtų aplinkosauginių standartų įdiegimo skaičius	P-01.04-01-01-04	1	12	1200
3. Paremtų mažaatliekių technologijų ir įrangos įsigijimo skaičius	P-01.04-01-02-01	1	2	200
4. Paremtų gamybos atliekų rūšiavimo ir perdirbimo projektų skaičius	P-01.04-01-02-02	1	1	100
5. Projekto komponentų įgyvendinimui sudarytų sutarčių skaičius	P-01.04-01-02-03	2	1	50
Rezultato:				
1. Numatomos pritraukti privataus kapitalo investicijos, mln. Eurų	R-01.602-01-01	40	132,9	332,3
2. Lyginamųjų energijos sąnaudų ar nuostolių sumažėjimas renovuotuose objektuose įgyvendinus projektus, procentais	R-01.602-01-02	10	68	680
3. Sukurtų naujų arba išplėtotų esamų turizmo traukos centrų skaičius	R-01.602-01-03	10	136	1360
4. Bendras numatomų sukurti darbo vietų skaičius, vnt.	R-01.602-01-04	50	3003	6000
Produkto:				
1. Privačių verslo subjektų projektų, kurių įgyvendinimui suteikta ES struktūrinių fondų parama, skaičius	P-01.602-01-01-01	45	106	235
2. Viešųjų verslo aplinkos gerinimo projektų, kurių įgyvendinimui suteikta ES struktūrinių fondų parama, skaičius	P-01.602-01-01-02	30	54	180
3. Energijos tiekimo stabilumą, prieinamumą ir didesnę energetikos efektyvumą užtikrinančių projektų, kurių įgyvendinimui suteikta ES struktūrinių fondų parama, skaičius	P-01.602-01-02-01	40	128	320
4. Turizmo viešosios infrastruktūros projektų, kurių įgyvendinimui suteikta ES struktūrinių fondų parama, skaičius	P-01.602-01-03-01	25	43	172
5. Turizmo rinkodaros ir informavimo projektų, kurių įgyvendinimui suteikta ES struktūrinių fondų parama, skaičius	P-01.602-01-03-02	4	6	150
Rezultato:				
1. Administruojamos paramos apimtis pagal sudarytas su ES struktūrinių fondų paramos gavėjais sutartis, procentais nuo BPD 2004-2006 m. nustatytos sumos	R-01.06-01-01	100	103,5	103,5
Produkto:				

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas procentais
1. Administruojamų privačių verslo subjektų projektų, kurių įgyvendinimui suteikta ES struktūrinių fondų parama, skaičius	P-01.06-01-01-01	97	106	109
2. Administruojamų viešųjų verslo aplinkos gerinimo projektų, kurių įgyvendinimui suteikta ES struktūrinių fondų parama, skaičius	P-01.06-01-01-02	44	54	122,7
3. Administruojamų energijos tiekimo stabilumą, prieinamumą ir didesnę energetikos efektyvumą užtikrinančių projektų, kurių įgyvendinimui suteikta ES struktūrinių fondų parama, skaičius	P-01.06-01-01-03	115	128	111,3
4. Administruojamų turizmo viešosios infrastruktūros projektų, kurių įgyvendinimui suteikta ES struktūrinių fondų parama, skaičius	P-01.06-01-01-04	29	43	148,3
5. Administruojamų turizmo rinkodaros ir informavimo projektų, kurių įgyvendinimui suteikta ES struktūrinių fondų parama, skaičius	P-01.06-01-01-05	4	6	150
Rezultato:				
1. Bus prisidėta prie Ūkio plėtros politikos įgyvendinimo programos tikslo įgyvendinimo, procentais	R-01.81-01-01	100,0	100,0	100,0
Produkto:				
1. Nupirka prekių ir paslaugų, tūkst. Lt	P-01.81-01-01-01	300,0	408,0	136

* prognozinės metinės vertės už 2008 m.

2. Didinti energijos tiekimo saugumą ir vartojimo efektyvumą.

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas procentais
Efektas:				
1. Energijos tiekimo (gamybos, perdavimo, skirstymo) efektyvumo padidėjimas, procentiniais punktais	E-02-01	1	1	100
2. Energijos vartojimo efektyvumo padidėjimas, procentais	E-02-02	2	2	100
Rezultato:				
1. Energijos transformavimo santykinų nuostolių sumažėjimas, procentiniais punktais	R-02.02-01-01	1	1	100
2. Energijos transportavimo santykinų nuostolių sumažėjimas, procentiniais punktais	R-02.02-01-02	0,1	0,1	100
3. Energijos intensyvumo sumažėjimas, procentais	R-02.02-02-01	2	2	100
4. Atsinaujinančių ir atliekinių energijos išteklių naudojimo padidėjimas, procentiniais punktais	R-02.02-02-02	0,6	0,6	100
5. Ignalinos AE II bloko licencijos	R-02.02-03-01	100	100	100

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas procentais
eksploatavimui galiojimas, procentais (Ignalinos AE II bloko branduolinės saugos lygio atitiktis eksploatavimo licencijoje nustatytoms sąlygoms)				
Produkto:				
1. Pasiūlymų dėl su ES reikalavimais suderintų taisyklių, normų, metodikų, standartų paketų skaičius, vnt.	P-02.02-01-01-01	3	3	100
2. Programų ir (arba) fondų, dėl kurių veiklos planavimo ir įgyvendinimo teikti pasiūlymai ir konsultacijos, skaičius, vnt.	P-02.02-01-01-02	2	2	100
3. Pasiūlymų dėl energetikos ūkio plėtros ir NES įgyvendinimo scenarijų patikslinimo atvejų skaičius, vnt.	P-02.02-01-02-01	1	1	100
4. Įgyvendinamų energetikos infrastruktūros projektų, numatytų Nacionalinėje energetikos strategijoje, skaičius, vnt.	P-02.02-01-02-03	3	4	133
5. Bendrai parengtų Baltijos ir (arba) Baltijos jūros valstybių dokumentų skaičius, vnt.	P-02.02-01-02-04	1	2	200
6. Sudarytų sutarčių dėl paramos suteikimo energijos tiekimo tinklų modernizavimo ir plėtros projektams skaičius, vnt.	P-02.02-01-02-06	5	0	0
7. Pasiūlymų dėl programų, normatyvinių ir techninių dokumentų, kurie skatintų efektyvų energijos išteklių ir energijos vartojimą ir padėtų įgyvendinti energijos taupymo projektus, priemones ir ES direktyvų ir kitų tarptautinių dokumentų reikalavimus, skaičius, vnt.	P-02.02-02-01-01	8	8	100
8. Esamų pastatų inžinerinių sistemų rekonstrukcijos studijų, projektų, normatyvinių ir techninių dokumentų projektų, šių pastatų energijos vartojimo pavyzdinių auditų ir rekonstruotų pastatų stebėsenos atvejų skaičius, vnt.	P-02.02-02-02-01	5	21	420
9. Sudarytų sutarčių dėl paramos suteikimo viešosios paskirties pastatų renovavimo projektams skaičius, vnt.	P-02.02-02-02-02	21	10	48
10. Energijos gamybos, tiekimo ir vartojimo efektyvumo didinimo centralizuoto šildymo sistemose, taip pat diegiant bendrą šilumos ir elektros gamybos procesą, įmonių technologiniuose procesuose,	P-02.02-02-03-01	3	4	133

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas procentais
pastatų įrenginiuose, transporto srityje tyrimų, parengtų rekomendacijų ir įgyvendintų priemonių skaičius, vnt.				
11. Sudarytų sutarčių, dėl paramos suteikimo energijos gamybos efektyvumo didinimo projektams, skaičius, vnt.	P-02.02-02-03-02	3	0	0
12. Parengtų vietinių, atsinaujinančių ir atliekinių energijos išteklių naudojimo programų, studijų, normatyvinės ir techninės dokumentacijos, priemonių ir projektų energijos gamybai ir efektyviam vartojimui, taip pat įgyvendintų, šiuos išteklius naudojančių priemonių ir projektų skaičius, vnt.	P-02.02-02-04-01	7	9	128
13. Sudarytų sutarčių, dėl paramos suteikimo atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo energijos gamybai projektams, skaičius, vnt.	P-02.02-02-04-02	4	0	0
14. Parengtų ir išleistų brošiūrų, bukletų ir kitų leidinių, taip pat televizijos ir radijo laidų, straipsnių žiniasklaidos priemonėse, vestų seminarų, konkursų, parodų, skaičius, vnt.	P-02.02-02-05-01	15	18	120
15. Ignalinos AE I ir II blokų eksploatavimo nutraukimo programos įgyvendinimo priemonių vykdymas, vnt.	P-02.02-03-01-01	3	4	133
16. Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo teisės aktų paketo parengimas, proc.	P-02.02-03-01-02	33	33	100
17. Ignalinos I ir II blokų eksploatavimo nutraukimo programos įgyvendinimo priemonių plano parengimas, vnt.	P-02.02-03-01-03	1	1	100
18. TATENA patvirtintų techninio bendradarbiavimo programos nacionalinių projektų Lietuvai skaičius, vnt.	P-02.02-03-02-01	5	5	100
19. TATENA patvirtintų techninio bendradarbiavimo regioninių projektų, kuriuose dalyvaus Lietuva, skaičius, vnt.	P-02.02-03-02-02	33	33	100
20. Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos aplinkos stebėsenos ataskaitų skaičius, vnt.	P-02.02-03-03-01	4	4	100
21. Įgyvendintų VATESI išduotų licencijų vykdyti Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos priežiūrą sąlygų, gerinant fizinę ir radiacinę saugą, skaičius, vnt.	P-02.02-03-03-02	5	5	100

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas procentais
22. Visuomenės informavimo radioaktyviųjų atliekų tvarkymo klausimais priemonių skaičius, vnt.	P-02.02-03-03-06	2	3	150
Rezultato:				
1. Eksploatavimo nutraukimo projektų, įgyvendinant IAE eksploatavimo nutraukimo programą, skaičius	R-02.721-01-01	20	20	100
Produkto:				
1. Pasirengimas eksploatavimo nutraukimui, galutinio eksploatavimo nutraukimo plano vykdymas, proc.	P-02.721-01-01-01	25	25	100
2. Projektus įgyvendinančių institucijų (paramos gavėjų) skaičius	P-02.721-01-01-02	9	7	78
Rezultato:				
1. Vidutinis lyginamųjų energijos sąnaudų sumažėjimas, perskaičiuotas norminiams metams įgyvendinus projektus, procentais	R-02.82-01-01	30	30	100
Produkto:				
1. Energijos vartojimo efektyvumo didinimo projektų, kuriems skiriamas finansavimas, skaičius, vnt.	P-02.82-01-01-01	1	2	200
Rezultato:				
1. Pasirengimas saugiam trumpaamžių radioaktyviųjų atliekų kapinyno projektavimui ir statybai, procentais	R-02.5022-01-01	80	80	100
Produkto:				
1. RATA apmokytų specialistų skaičius, vnt.	P-02.5022-01-01-01	4	10	250
2. Įvykdytų visuomenės informavimo priemonių skaičius, vnt.	P-02.5022-01-01-03	2	0	0

3. Sudaryti sąlygas Lietuvos ūkio funkcionavimui ekstremaliomis sąlygomis

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas procentais
Efeko:				
1. Sumažintos neigiamos pasekmės mobilizacijos, ekstremalių situacijų atveju ir ekonominės grėsmės sąlygomis	E-03-01			
2. Naftos produktų valstybės atsargų kaupimo grafiko vykdymas, procentais	E-03-02	100	100	100
Rezultato:				
1. Sukaupėtų valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų ir piniginių lėšų panaudojimas	R-03.86-01-01	100	100	100

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas procentais
Civilinės saugos ir kitų gelbėjimo tarnybų funkcionavimui mobilizacijos, ekstremalių situacijų ir ekonominės grėsmės sąlygomis, procentais				
Produkto:				
1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais nustatytų valstybės rezervo materialinių išteklių kaupimo užduočių vykdymas, procentais	P-03.86-01-01-01	100	100	100
2. Sutartinių įsipareigojimų su valstybės rezervo atsakingaisiais saugotojais vykdymas, procentais	P-03.86-01-02-01	100	100	100
Rezultato:				
1. Valstybės lėšomis sukauptų naftos produktų valstybės atsargų kiekio užtenka, dienoms	R-03.87-01-01	41,5	51,9	125
Produkto:				
1. Sutartinių įsipareigojimų su paskirtosiomis valstybės įmonėmis dėl naftos produktų valstybės atsargų tvarkymo vykdymas, procentais	P-03.87-01-01-01	100	100	100
2. Valstybės lėšomis papildomai nupirktų naftos produktų valstybės atsargų I kategorijos (benzinas) ir II kategorijos (dyzelinas) vartojimo kiekis, dienoms	P-03.87-01-02-01	3,5	2,4	69

**2008 M. VYKDYTOMS PROGRAMOMS
PATVIRTINTŲ IR PANAUDOTŲ ASIGNAVIMŲ SUVESTINĖ**

Programa	Patvirtinti (įskaitant patikslinimus) asignavimai (tūkst. Lt)	Panaudoti asignavimai (tūkst. Lt)	Panaudojimo procentas
1. Ūkio plėtros politikos įgyvendinimas (kodas 01 01)	36.546,6	34.326,7	93,9
2. Specialioji ekonomikos augimo ir konkurencingumo didinimo programa (kodas 01 05)	427.068,7	338.219,9	79,2
3. Vietinio ir atvykstamojo turizmo plėtra (kodas 01 03)	18.879,0	8.963,4	47,5
4. Gamybos atliekų prevencija ir tvarkymas (kodas 01 04)	2.000,0	561,9	28,1
5. Specialioji Europos regioninės plėtros fondo programa (BPD įgyvendinti) (kodas 60 02)	549.691,7	522.916,9	95,1
6. ES struktūrinės paramos administravimas (kodas 01 06)	6.375,6	6.375,6	100
7. Specialiųjų lėšų programa (kodas 01 81)	466,7	408,0	87,4
8. Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimas (kodas 02 02)	83.855,0	15.147,8	18,1
9. Specialioji Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programa (kodas 72 01)	221.521,1	74.269,8	33,5
10. Specialioji Energijos taupymo projektų įgyvendinimo programa (kodas 02 82)	1.240,5	1.190,4	96,0
11. Specialioji pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonių programa (kodas 50 22)	69,0	0,0	0,0
12. Specialioji valstybės rezervo naudojimo programa (kodas 03 86)	6.159,6	1.178,4	19,1
13. Specialioji programa - Valstybės naftos produktų atsargų kaupimas ir tvarkymas (kodas 03 87)	90.060,0	90.060,0	100,0
Iš viso:	1.443.933,5	1.093.618,8	75,7

ĮSTAIGŲ PRIE MINISTERIJŲ (KURIŲ VADOVAI YRA VALSTYBĖS BIUDŽETO ASIGNAVIMŲ VALDYTOJAI) 2008 M. VYKDYTOMS PROGRAMOMS PATVIRTINTŲ IR PANAUDOTŲ ASIGNAVIMŲ SUVESTINĖ

Programa	Patvirtinti (įskaitant patikslinimus) asignavimai (tūkst. Lt)	Panaudoti asignavimai (tūkst. Lt)	Panaudojimo procentas
1. Rinkos kontrolė <i>(programą vykdė Valstybinė ne maisto produktų inspekcija prie Ūkio ministerijos)</i>	7336,0	7269,36	99,1
2. Laboratoriniai bandymai vykdant rinkos priežiūrą <i>(programą vykdė Valstybinė ne maisto produktų inspekcija prie Ūkio ministerijos)</i>	1777,0	1775,94	99,9
3. Specialioji produktų kokybės kontrolės programa <i>(programą vykdė Valstybinė ne maisto produktų inspekcija prie Ūkio ministerijos)</i>	215,3	182,2	84,6
4. Energetikos objektų bei energetikos įrenginių valstybinės kontrolės vykdymo programa <i>(programą vykdė Valstybinė energetikos inspekcija prie Ūkio ministerijos)</i>	6871,3	6869,6	99,9
5. Specialioji programa, finansuojama iš biudžetinių įstaigų pajamų įmokų <i>(programą vykdė Valstybinė energetikos inspekcija prie Ūkio ministerijos)</i>	2764,9	2469,3	89,3

**KOORDINUOJANČIOS INSTITUCIJOS INFORMACIJA APIE
TARPINSTITUCINIŲ PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMĄ PAGAL GAUTĄ INFORMACIJĄ
PER 2008 M. ATASKAITINĮ LAIKOTARPĮ**